

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ
ΕΚΔΟΣΗ
ΓΙΑ ΤΟΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

ΤΟ

δόντι

ΤΕΥΧΟΣ 6 - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1999 - ΤΙΜΗ: 1 Δρχ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ:
Η Ελλάδα "πουλάει" ακόμα

Όταν η Λυρική
στρατοπέδευσε στην Πάτρα

Τα δελφίνια ..."ΓΥΡΩ - ΓΥΡΩ"

ΕΜΙΡ ΚΟΥΣΤΟΥΡΙΤΣΑ

"Το '99 δεν είναι '68!"

το δόντι

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ
ΕΚΔΟΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

ΤΕΥΧΟΣ 6
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ -
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1999

ΕΚΔΟΤΗΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΣΙΛΙΡΑΣ

Αλεξ. Υψηλάντου 229
26222 - Πάτρα
061 323 996

periodikodonti@hotmail.com

Επιμέλεια ύλης:
Γιώργος Κοζίας
Καλλιτεχνική επιμέλεια:
Μάκης Σέργιος

Ειδικός συνεργάτης:
Γιάννης Μουγγολιάς
Νομικός σύμβουλος:
Βασίλης Λαδάς

Σ' αυτό το τεύχος
συνεργάστηκαν:

Νέλλη Βουτσινά
Μάρω Γαλιάνη
Θόδωρος Δάσιος
Δημήτρης Κάββουρας
Γιώργος Καραμέρος
Χρυσή Κοσμάτου
Βίκυ Σπυριδωνος
Παναγιώτης Φωτιάου

Διαφήμιση - στελιές:
Γ. Σέργιος Ο.Ε.

Κανακάρη 233 - Πάτρα
τηλ. - fax:
330 582, 330 187

Εκτύπωση:

Σάκης Παναγιωτόπουλος
Περιβόλα Πάτρας - 330 532

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

- 6** Δύο δισεκατομμύρια για τέτοια "νέκρα";
- 10** Σχόλια για τα παράδοξα του πολιτισμού μας
- 16** Μια παρέα Βαλκάνιων που έμειναν άπρακτοι!
- 20** Λάζαρος Κολώνας: "Δεν είμαι φιλόδοξος"
- 24** Στην Αλεξάνδρεια των Ελλήνων
- 30** 1956: Όπερα στο Δημοτικό Θέατρο
- 35** Προσεχώς: Συναυλίες, εκθέσεις, παραστάσεις, στην Πάτρα και όχι μόνο.
- 47** Οι "Γύρω γύρω" κάνουν το άλμα τους
- 52** Τζαζ με άποψη στην "Αγορά"
- 54** Επιλογές από τις νέες εκδόσεις
- 56** Και το 1892 για ...σεισμούς μιλούσαν!
- 60** Δύο Πατρινοί ποιητές μακριά από τη λήθη
- 62** Το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης ...σαναντίρισε
- 64** "Ονειρεύομαι ένα σχολειό τέχνης και χορού..."
- 66** Υπάρχει και στο Ίντερνετ πολιτισμός
- 68** Πατρινοί ζωγράφοι ...φιλοξενούμενοι
- 70** "Από τ' αλώνια στα σαλόνια", Κόμικ
- 74** Το "δόντι" θέλει ...παρέα!
- 78** Υπερόγραφο

Στο εξώφυλλο ο Εμίρ Κουστουρίτσα
φωτογραφημένος από τη Βίκυ Σπυριδωνος

Παράδοξα...

Φιλοσοφική ακούγεται η αναζήτηση, όμως δεν είναι λίγες οι φορές που μας έχει απασχολήσει η παθολογία της Πάτρας. Οι αντιφάσεις της, οι ιδιοτροπίες της, τα παράδοξά της... Μάλλον αυτά τα τελευταία φαίνεται να αντικατοπτρίζουν περισσότερο την κατάσταση. Όχι, μην ανησυχείτε, το τελευταίο που θέλουμε να κάνουμε είναι ν' αρχίσουμε να το παίζουμε φανατικοί Πατρινοί και να πούμε πως ό' αυτά τα παράδοξα είναι που μας κάνουν να λατρεύουμε την Πάτρα και πως δήθεν γι' αυτό δε φεύγουμε από εδώ κ.τ.λ. κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Όμως δεν παύει αυτή η πόλη να έχει ενδιαφέρον για τον κλάδο της ψυχιατρικής ή ακόμα και γι' αυτόν της κοινωνιολογίας. Ας μην γενικεύσουμε και ας μείνουμε στο χώρο του πολιτισμού. Τι άλλο από παράδοξο δεν είναι δηλαδή όταν ο Δήμος μας ξοδεύει περί τα δύο δις για τους φορείς του, ενώ εμείς επιμένουμε να μην καταλαβαίνουμε σχεδόν τίποτα κι ενώ οι πιο πολλοί μιλάνε για πολιτιστική "νέκρα"(!).

Πώς αλλιώς να χαρακτηρίσεις το κοινό που πηγαίνει ...ξημερώματα να δει Κουστουρίτσα στο "Ιντεάλ", αλλά αδιαφορεί πλήρως όταν ο ίδιος εμφανίζεται σε ...νορμάλ ώρα για συναυλία με την μπάντα του;

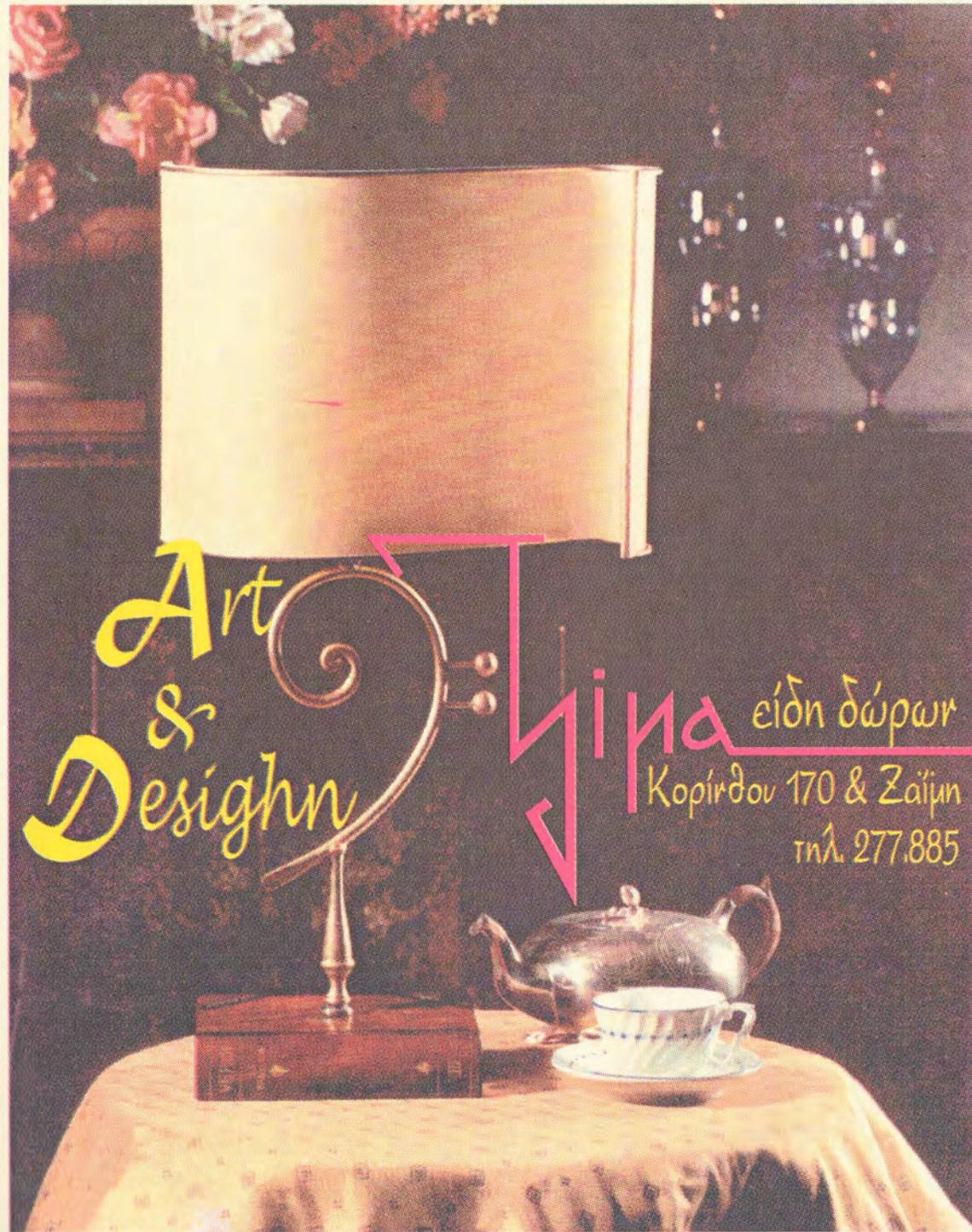
Ή μήπως δεν είναι παράδοξο το γεγονός πως ο καλλιτεχνικός διευθυντής του Θεάτρου Πάτρας, ο οποίος αποτέλεσε πολλές φορές αντικείμενο λατρείας από μερίδα των παραγόντων του Δήμου και παρατρεχαμένων του, προτίμησε να περιμένει ως τα τέλη του Οκτωβρίου για να παραιτηθεί, προσπαθώντας έτσι να αποδείξει πόσο ...απαραίτητος είναι στο Θέατρό μας, το οποίο φαίνεται να χάνει έναν ακόμα χειμώνα...

Εκτός αν αυτό το θεωρείτε λιγότερο παράδοξο από την επιμονή αρκετών "ιδυनोंτων" να μας πείσουν πως αυτή η πόλη μόνο το Καρναβάλι μπορεί να πουλήσει αποτελεσματικά, όταν την ίδια στιγμή το βλέπουν μόνο ως κοσμικό γεγονός και ευκαιρία να βγάλουν τα απωθημένα τους (μαζί με αρκετά χρήματα φυσικά...).

Ας μη μιλήσουμε δηλαδή για το Διεθνές Φεστιβάλ για το οποίο ο Δήμος μας ψάχνει, χωρίς να κάνει διαγωνισμό, άνεργο (!) αλλά έμπειρο διευθυντή διεθνούς κύρους, που να μένει μόνιμα στην Πάτρα (ακόμα καλύτερο να είναι και Πατρινός), να μπορεί να κάνει φεστιβάλ με χαμηλό προϋπολογισμό και να μην έχει και πολύ ισχυρή προσωπικότητα (γιατί αλλιώς...). Τώρα αν όλ' αυτά δεν είναι αντιφατικά, τότε ...καλή τύχη. Όμως αν στ' αλήθεια υπήρχε τέτοιο "διαμάντι" μόνο άνεργος δεν θα ήταν... Κι όλ' αυτά γιατί η λύση Ξαρχάκου που ετοιμαζόταν ίσως και να στράβωσε...

Όμως τίποτα δεν θα γινόταν αν όλοι μας συμμετείχαμε ενεργά. Αν δεν μέναμε στην κριτική, αλλά κάναμε και έργα. Αν σταματούσαμε διαρκώς να παραπονιόμαστε αλλά αρχίζαμε να βρίσκουμε τη χαμένη μας φαντασία και ενεργητικότητα. Τότε όχι μόνο θα σταματούσαν τα παράδοξα, αλλά θα σταματούσαμε και να ντρεπόμαστε για αρκετούς από αυτούς που κατά καιρούς εκπροσωπούν την Πάτρα...

ΥΓ. Μιλώντας για ενεργητικότητα... Προτείνουμε τζαζ στην "Αγορά" στις 5 Νοεμβρίου. Θα σας δούμε εκεί...

Art
&
Design

Μίνα είδη δώρων
Κορίνθου 170 & Ζαΐμη
τηλ. 277.885

Greece - Italy
SUPERFAST®

30%
DISCOUNT
ON RETURN FARES

YEAR ROUND DAILY DEPARTURES
PATRAS - ANCONA IN ONLY 19 HOURS • PATRAS - IGOUMENITSA - BARI

 SUPERFAST FERRIES

The Youngest and Fastest Fleet

TH. FILOPOULOS - K. PARTHENOPOULOS S.A.
OTHONOS AMALIAS 12, 262 23 PATRAS TEL.: (061) 622.500, FAX: (061) 623.574

Ο πιο κουλουριάρης Δήμος!

Στην Πάτρα ξοδεύονται ετησίως 2 δις για τον πολιτισμό! Αποτέλεσμα; Δεν το ξέρετε;

M

ήπως πρέπει να είμαστε και ευχαριστημένοι; Μήπως έχουμε τόσο δυνατή πολιτιστική παραγωγή και δεν το ξέρουμε; Μήπως είμα-

στε πλούσιοι και το έχουμε παραλείψει; Η μήπως τελικά είμαστε απλώς μίζεροι και δεν μένουμε ευχαριστημένοι από τίποτα;

Κάπως έτσι νιώσαμε όταν από απλή - αρχικά - περιέργεια ξεκινήσαμε να αναζητάμε τους προϋπο-

λογισμούς των φορέων της Πάτρας που ασχολούνται με τον πολιτισμό. Μια απλή συζήτηση ήταν η αφορμή, που μας οδήγησε όμως σε ένα ...εφιαλτικό συμπέρασμα.

Ούτε λίγο ούτε πολύ, περισσότερα από 2 δις (!!!) χρησιμοποιούνται (αξιοποιούνται ή σπαταλώνται) για τον πολιτισμό της Πάτρας μέσα σε ένα χρόνο. Και το πιο σημαντικό είναι πως τα περισσότερα από αυτά τα χρήματα προέρχονται από τον προϋπολογισμό του Δήμου, τον δικό μας δηλαδή. Καλύπτουν μάλιστα ένα πολύ μεγάλο μέρος του συνολικού Δημοτικού προϋπολογισμού. Που

σημαίνει ότι ο Δήμος της Πάτρας δίνει και την ...ψυχή του για τον πολιτισμό. Ε, και; Άσχημο είναι δηλαδή αυτό;

Καθόλου. Απεναντίας είναι τουλάχιστον τιμητικό να είσαι τόσο κοντά στον πιο ...κουλουριάρη Δήμο της Ελλάδας. Σε ένα Δήμο που έχει αντιληφθεί τη σημασία του πολιτισμού, που ξέρει να τον προάγει και να τον αξιοποιεί για το καλό της πόλης. Σε ένα Δήμο που δεν ξέρει μόνο από καρναβάλι, αλλά δίνει την ίδια τουλάχιστον σημασία και στα υπόλοιπα. Που αναζητά ιδέες, που δεν προσπαθεί να εκμεταλλευτεί κανέναν, που είναι συνεπής και που συνεργάζεται με όλους, ανεξαρτήτως πολιτικής τοποθέτησης και διαχειριστικής αντίληψης...

Ωραία ό' αυτά, τώρα μπορούμε να ξυπνήσουμε. Και να κάνουμε ένα απλό ερώτημα: Πού πάνε κάθε χρόνο 2 δις και δεν τα "βλέπει" κανείς; Πώς καταφέρνει μία πόλη να ξοδεύει τόσα

λεφτά και οι πολίτες της (όσοι τουλάχιστον ακόμα ενδιαφέρονται) να βιώσουν την απόλυτη "νέκρα" και - το χειρότερο - να έχουν δικίο;

Ας τα πάρουμε αναλυτικά. Τη χρονιά που διανύουμε ο Δήμος της Πάτρας είχε προϋπολογίσει:

Για το Καρναβάλι 300 εκ.

Για την Ορχήστρα Νυκτών Εγχόρδων 30 εκ.

Για τη Δημοτική Πινακοθήκη 45 εκ.

Για το Διεθνές Φεστιβάλ 150 εκ. (υπολογίζοντας επιπλέον 50 εκ. από το υπουργείο Πολιτισμού και άλλα τόσα από λοιπά έσοδα).

Για το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Πάτρας (νυν: Θέατρο Πάτρας) 470 εκ.

Για το Δημοτικό Ωδείο και τους "Σολίστ της Πάτρας" (νυν "Ορχήστρα Πατρών") 300 εκ.

Για τη Δημοτική Μουσική 250 εκ.

Για λοιπές εκδηλώσεις 100 εκ.

Σε ό' αυτά προσθέστε ότι βάσει των πρόσφατων αποφάσεων, από το 2000 ο προϋπολογισμός του Καρναβαλιού θα ανέρχεται στα 400 εκ. δρχ (από τα οποία 200 θα είναι του Δήμου, 100 του ΥΠΠΟ και 100 από χορηγίες). Επίσης από τον επόμενο χρόνο έχει προγραμματιστεί να λειτουργήσει και το εικαστικό εργαστήρι με τουλάχιστον 10 εκ. απαιτούμενα χρήματα, ενώ η σύσταση και επισήμως της Δημοτικής Επιχείρησης Πολιτιστικής Ανάπτυξης Πάτρας είναι πολύ πιθανό να οδηγήσει σε περαιτέρω έξοδα.

Βάσει, λοιπόν, των παραπάνω προκύπτει ότι μόνο οι πολιτιστικοί φορείς του Δήμου απορροφούν σε ετήσια βάση σχεδόν 2 δις δρχ.!!! Βέβαια η εύκολη απάντηση είναι ότι το μεγαλύτερο μέρος αυτών των εξόδων αφορά λειτουργικά έξοδα και άλλες, ανελαστικές όπως λέγονται, δαπάνες. Καμία αντίρρηση. Όμως έστω κι έτσι, ουδείς μπο-

ρεί ν' αμφισβητήσει ότι το έργο που γίνεται είναι απείρως υποδεέστερης αξίας από δύο ολόκληρα δισεκατομμύρια.

Για να μην παρεξηγηθούμε. Δεν είμαστε διασώτες της αντίληψης ότι ο πολιτισμός πρέπει να είναι ανταποδοτικός. Αντιθέτως, κάτι τέτοιο δεν έχει κατορθωθεί από κανένα δημόσιο φορέα και μάλλον έτσι πρέπει να γίνεται. Αν δεν μπορεί ένας Δήμος ή ένα υπουργείο να κάνει κινήσεις "πολυτελείας" ποιος μπορεί;

Όμως μήπως είναι προκλητικό να χρεώνεται η πόλη με 250 εκ. δρχ. μόνο και μόνο για το αποκαλούμενο από κάποιους "καρκίνωμα" του Πολιτιστικού Τομέα, τη Δημοτική Μουσική, που ούτε αντίστοιχα σοβαρό έργο επιτελεί, ούτε και χορηγίες ή άλλα έσοδα πρόκειται ποτέ να φέρει;

Κι εκτός αυτού πώς να συγκρίνουμε ένα τέτοιο ποσοστό με τα 30 εκ. που δίνονται για την Ορχήστρα Νυκτών (με πολύ σημαντικότερη παραγωγή και αποτελεσματικότητα) ή με τα 45 εκ. της Πινακοθήκης που έχει τις καλύτερες προοπτικές να καταστεί ένας δεσμός αιχμής για την προβολή της πόλης;

Για να κάνουμε ακόμα πιο σαφή τα παραπάνω συμπεράσματα, αρκεί να σας πούμε ότι αν πραγματικά θέλουμε να δούμε την αληθινή εικόνα στην πόλη, στα παραπάνω δύο δις. που σας απαριθμήσαμε θα πρέπει να προσθέσουμε και τα - καθόλου ευκαταφρόνητα - χρήματα που "επενδύουν" σε πολιτιστικές δραστηριότητες οι ιδιωτικοί φορείς, μεγαλύτερου ή μικρότερου βεληνεκούς.

Άρα: Ζούμε σε μια πόλη που ενώ καταναλώνει (σπαταλά είναι μάλλον η σωστότερη έκφραση) έως και 2.5 δισεκατομμύρια για τον πολιτισμό, δεν έχει παρά ελάχιστα σοβαρά δείγματα να παρουσιάσει. Κι ας μην αρχίσουμε τώρα τις συγκρίσεις με τις άλλες πόλεις που δεν κάνουν ούτε τα μισά και άρα πρέπει να είμαστε και ευχαριστημένοι κι από πάνω.

Υπάρχει λύση; Ασφαλώς. Να παραδεχτούμε ότι "αυτά μπορούμε και αυτά κάνουμε" και να τελειώνουμε. Εκτός αν αποφασίσουμε να δούμε την αλήθεια και να αντιδράσουμε. Πώς; Ας το αποφασίσουμε πρώτα...

Λογοτεχνία
παιδικά
τέχνη
μουσική
σινεμά
αστυνομικά
φαντασία
επιστήμη
ιστορία
δοκίμιο
φιλοσοφία...

ΤΡΟΧΟΣ
Βιβλία **STOCK**

ράφια με εκπλήξεις

ΑΡΑΤΟΥ 14, ΠΛ. ΟΛΓΑΣ • ΠΑΤΡΑ - ΤΗΛ 224547

& ΤΩΡΑ!

και με πιστοποιητικό ποιότητας **ISO 9002**

Φυσικό Θαλασσινό Αλάτι
χωρίς ανακρυστάλωση

Με τη γεύση και την αλμύρα
της θάλασσας του
Μεσογείου

ΧΙΩΝ
ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Τα προϊόντα **ΧΙΩΝ**, προερχόμενα από τις Αλυκές του Μεσογείου, που έχουν χαρακτηριστεί διεθνώς προστατευόμενος βιότοπος, **διατηρούν τη γεύση και την αλμυράδα του φυσικού θαλασσινού αλατιού**, γιατί απλούστατα είναι το ίδιο φυσικό προϊόν, στην ίδια κρυσταλλική μορφή.

Με την υπερούγχρονη σε παγκόσμια κλίμακα τεχνολογία του μηχανικού - ηλεκτρονικού καθαρισμού του φυσικού αλατιού, που έχει αναπτύξει τελευταία η **ΧΙΩΝ, το φυσικό αλάτι παραμένει αναλλοίωτο στην κρυσταλλική του μορφή**, διατηρώντας στη σωστή τους αναλογία τα φυσικά συστατικά του θαλασσινού αλατιού, πολύτιμα για την επιβίωση και καλή υγεία του ανθρώπου, αφού προηγουμένως έχει απαλλαγεί από κάθε άλλη άχρηστη ύλη.

ΤΩΡΑ και με την απόκτηση του πιστοποιητικού ποιότητας ISO 9002 επιβραβεύεται η συνεχής και με συνέπεια προσπάθεια της εταιρείας ΧΙΩΝ, για τη τήρηση υψηλών προδιαγραφών ελέγχου των παραγόμενων προϊόντων και το υψηλό επίπεδο λειτουργίας, που καλύπτει όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της από την παραγωγή μέχρι τη διαχείριση του δικτύου και την εξυπηρέτηση πελάτη και καταναλωτή.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΛΑΤΟΣ: Λεύκα Πατρών, τηλ.: (061) 520.492-3, fax: (061) 523.542 - E-mail: hionsalt@otenet.gr

Οδοὺς ἀντί Οδόντος

Το οψάριον του πολιτισμού και οι καπεταναίοι

Μέγα το οψάριον του πολιτισμού, μικρή η ψαριά και ακόμα μικρότεροι οι ψαράδες.
Μέγα το οψάριον του πολιτισμού, αλλά μικροί το δέμας οι διαδέχοντες ευλογημένα δίχτυα.
Μέγιστον και αγαθόν να διαθέτεις σθένος στις άγριες τρικυμιές που καταστρέφουν
τα δίχτυα και να κτυπάς τα οψάρια με το καμάκι του ήλιου.
Καλή ψαριά θα είχαμε με μάστορες ψαράδες!
Μην βλασφημούμε την θάλασσα καπεταναίο!

(Με τον τρόπο των λαϊκών φυλλάδων)

ΟΙ ΕΜΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΙΑΣ... ΤΡΕΜΟΥΝ!

Προϋπολογισμών συνέχεια. Από 280 εκατομμύρια πέρυσι στα 400 εφέτος. Εκτός των 100 που θα παραχωρήσει το υπουργείο Πολιτισμού και των 100 που υπολογίζεται ότι θα συγκεντρωθούν από τους χορηγούς, ο Δήμος θα βάλει γενναία το χέρι στην τσέπη και θα γεννήσει άλλα 200 εκατομμύρια για το καρναβάλι. Υπερβολικό νούμερο για ένα καρναβάλι που κάθε χρόνο εξελίσσεται σε κακή απομίμηση του προηγούμενου.

Η ο κόσμος θα "χαλάσει" το 2000 και το Millennium θα μετατοπιστεί στην Πάτρα την περίοδο των απόκρεω ή αυτή η στήλη θα γεμίσει με κακεντρέχειες και πικρόχολες κριτικές. Τρέμε Βενετία...

Ας κοιμηθώ και αύριο να ξυπνήσω με το όραμα ενός καρναβαλιού που θα ευνοεί την πρωτογενή και πρωτότυπη δημιουργία και δ' αρχίσει να μας αφορά...

Ας κοιμηθώ για να μην οργιστώ με τη σκέψη ότι με την ψαλίδα των 120 εκατομμυρίων μπορεί να είχαμε Δημοτικό Κινηματογράφο ή κάτι που θα έμενε και δε θα λησμονιόταν μέσα στις μέρες της μέθης και τις νύχτες που ξενερώνουν. Ας κοιμηθώ. Ελπίζω να ξυπνήσω τότε...

Ο ΕΜΙΡ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΚΟΜΟΙΡΗΔΕΣ...

Η μία πλευρά του φιάσκου με τη συναυλία του Εμίρ Κουστουρίτσα και της μπάντας του στις 18 Οκτωβρίου είναι αυτή της Πάτρας. Που εξευτελίστηκε παντού, όπου κι αν πάει από δω και πέρα ο Κουστουρίτσα λέγοντας ότι στη συναυλία του ήρθαν μόνο 40 - 50 άτομα. Είναι η πλευρά που έχει καταγραφεί και πάλι και που χωράει πολλή συζήτηση.

Όμως υπάρχει και η άλλη πλευρά. Αυτή της οργάνωσης. Που λέει ότι πέρα από τα όποια λάθη έγιναν, υπάρχει και η έννοια της "αρπαχτής". Αυτή που ουσιαστικά επικείμενη να κάνει η "μάντζερ" της συναυλίας, κάποια κ. Ιωάννα Πετρούτσα ή Ζανέτη που δήλωνε ... γκαλερίστα και που όταν οι καλλιτέχνες ζήτησαν τα συμφωνημένα χρήματά τους, σε τιμή απ' όσο ξέρουμε υπερβολικά χαμηλή, η ίδια τους είπε ότι αδυνατεί να τους πληρώσει γιατί δεν είχε ...φράγκο!

Κι όχι μόνο αυτό αλλά όπως άφησε να εννοηθεί και η "Πελοπόννησος", ήταν μάλλον αυτή που την τελευταία στιγμή ζήτησε τα διπλά χρήματα από μια εταιρεία, προκαλώντας όπως ήταν φυσικό την ακύρωση της χορηγίας.

Μ' αυτά και μ' αυτά η συναυλία (λογικά) ματαιώθηκε. Η ίδια όταν κάποιος έπρεπε να πει στον κόσμο (έστω αυτούς τους πενήντα) ότι η συναυλία ματαιώνεται είχε τη φαινή ιδέα να προτείνει να ειπωθεί ότι ο τραγουδιστής ...βράχνιασε! Καλά πώς το "μυρίζονται" ό-τι στην Πάτρα τα αντέχουμε κάτι τέτοια; (βλ. και παρακάτω...)

ΕΚΑΝΕ ΟΤΙ ΗΘΕΛΕ Ή ΠΡΟΚΑΜΕ ΟΤΙ ΜΠΟΡΟΥΣΕ;

Ποιος ανώτερος (αλλά ...πολύ ανώτερος) παράγοντας του Δήμου Πάτρας φέρεται ειπών προς τον κ. Κιμούλη (όταν ακόμα ο τελευταίος θυμόταν την Πάτρα): "Εγώ από πολιτισμό δεν ξέρω, ούτε πρόκειται να μάθω ποτέ. Κάντε ό,τι θέλετε";

Να κάνει ότι...θέλει λοιπόν. Μα το έκανε ήδη σε τέτοιο βαθμό που το Θέατρο Πάτρας έφτασε στο σημείο να ζητήσει δάνεια και δανεικά!

Δάνειο μέχρι το υπουργείο Πολιτισμού να δώσει το δικό του κονδύλι. Θα πάρουν μερικά χρήματα για να πορευτούν. Να πορευτούν μια πορεία μελλοθανάτων με θεατρώνη και ηθοποιούς στους πέντε ανέμους τους βιαστικούς...

ΜΥΡΑΤ: ΑΝΟΔΟΣ ΚΑΙ ΠΤΩΣΗ Ή ΤΟ ΑΒΓΟ ΤΟΥ ΚΟΛΟΜΒΟΥ

"Ένιωσα απίστευτα ξένος στην Πάτρα" εξομολογείται ο Αλέξανδρος Μυράτ στο προηγούμενο "δόντι". "Είναι περίεργο που κάτι τέτοιο συμβαίνει σε μια περιοχή της Ελλάδας..."

Και επανέρχεται πάλι στο ίδιο μοτίβο με νέες δηλώσεις του στο "Βήμα της Κυριακής". "Η Πάτρα είναι πολύ δύσκολη πόλη. Εξησα έντονα αυτή την αγωνία της αναζήτησης ταυτότητας που συναντά κανείς σε τραυματισμένες κοινωνίες. Η εσωστρέφεια, ο φθόνος, η διπλοπροσωπία και τα χτυπήματα κάτω από τη ζώνη είναι ιδιαίτερα αναγνωρίσιμα στοιχεία και δημιουργούν βαθύ προβληματισμό σε πολλούς αξιολογούς ανθρώπους που είχα την τύχη να συναντήσω εκεί".

Για να κάνουμε τη σούμα:

α) Στην πόλη απουσιάζει η ταυτότητα. Υπερισχύει ο φθόνος και η μιζέρια όσων μέχρι τώρα βλέπουν τον πολιτισμό σαν μαγαζάκι της οδού Ερμού.

β) Στην ίδια επίσης πόλη λείπει ο επαγγελματισμός σε όλη την πυραμίδα διοργάνωσης ενός Φεστιβάλ αξιώσεων. Οι διοργανώσεις για έναν πολιτισμό με όραμα δεν είναι και δεν πρέπει να είναι το Μαρκάτο του μικρόκοσμου των εμπόρων και των κοσμικών.

Και η κεντρική ιδέα:

Εάν ο κ. Μυράτ ανακάλυψε το αβγό του Κολόμβου στη πόλη μας, τόσο το χειρότερο για μας. Εάν πάλι ο κ. Μυράτ ένιωσε στο πετσί του την άνοδο και την πτώση του στην πόλη του Πατρέα, πάλι καλά που δεν τον φορτώσαμε και με την ευθύνη των όσων στρεβλών επέβαλαν οι μεροκαματιάρηδες(!) διευθυντές και παραδιευθυντές του Φεσι-βάλ του Δήμου της Πάτρας.

ΕΥΚΟΛΟΣ ΣΤΟΧΟΣ

Εντάξει, μπορεί ο κ. Κιμούλης να μη συγκρίνεται με τη μάντζερ για την οποία γράφουμε παραπάνω.

Όμως πόσο διαφορετική είναι η συμπεριφορά ενός ανθρώπου που έρχεται, εισπράττει ύμνους και πλήρη κάλυψη από τους ανωτέρους του, δεν δίνει με το "έτσι θέλω" οικονομικό απολογισμό της μέχρι τώρα θπείας του και κατόπιν εξαφανίζεται και αφήνει το Θέατρο Πάτρας σε πλήρη απραξία;

Κι αν τώρα είμαστε τόσο εύκολος στόχος, στην Πολιτιστική Πρωτεύουσα τι θα πρέπει να περιμένουμε;

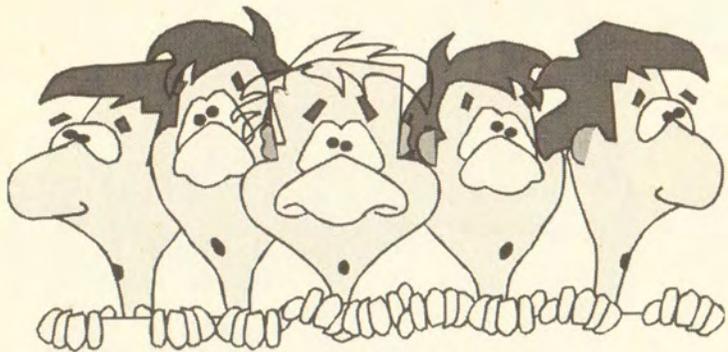
ΕΝΑΣ ΔΗΜΟΣ "ΑΓΕΝΗΣ"

Όταν ανέλαβε η παράταξη του κ. Φλωράτου να ...διοικήσει την Πάτρα έκανε δύο ημερίδες για τα θέματα του πολιτισμού. Εκεί "έκοψε κίνηση", άκουσε απόψεις, και υποσχέθηκε περαιτέρω συζητήσεις με όλους. Μάταια περίμεναν όσοι είχαν τότε πιστέψει τα περί καλών προθέσεων.

Λίγους μήνες μετά, τον περασμένο Αύγουστο, πάλι ο Δήμος ζήτησε - γραπτά κιόλας - τις απόψεις κάποιων φορέων ή προσώπων για το Διεθνές Φεστιβάλ με την υπόσχεση ότι θα "αποτελέσουν αντικείμενο περαιτέρω επεξεργασίας". Βρέθηκαν και πάλι μερικά κοροϊδα που ανταποκριθηκαν.

Όμως και πάλι ο Δήμος "έγραψε" αρκετούς από αυτούς, προχωρώντας σε βιαστικές αν και προαποφασισμένες κινήσεις. Τώρα ο Δήμος θέλει, λέει, ξανά εισηγήσεις για τη διημερίδα περί Πολιτιστικής Πρωτεύουσας που θα γίνει στις αρχές Δεκεμβρίου.

Το παραμύθι με το βοσκό δεν το έχουν ακούσει;

ΔΡΥΟΣ ΠΕΣΟΥΣΗΣ ΝΑΙ, ΑΛΛΑ...

Εντάξει, τώρα που έφυγε ο Γιώργος Κιμούλης από το Θέατρο, είναι εύκολο να του προσάψουμε τα πάντα. Όμως και τι να κάνουμε; Να τον λυπηθούμε; Ή να τα ρίξουμε όλα στους δημοτικούς μας άρχοντες που έτσι κι αλλιώς τον ...ευχαρίστησαν για την προσφορά του; Λοιπόν, μια και καλή για να τελειώνουμε.

Ο Γιώργος Κιμούλης ήρθε ως Μεσσίας, δεν έκανε ούτε τα μισά από όσα υποσχέθηκε, ενώ και η επιλογή του ρεπερτορίου δεν ήταν τυχαία. Τόσο ο "Κοριολανός" όσο και ο "Έκθρος του λαού" το έλεγαν ξεκάθαρα: "Αφήστε το λαό να νομίζει ότι θέλει. Τόσο εύκολα που παραπλανάται γιατί να τον πάρουμε στα σοβαρά; Άμα είσαι ιδιοφυής και ταλεντάρα δεν έχεις ανάγκη τίποτα!". Έτσι κ. Κιμούλη;

ΓΙΑΤΙ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΝ;

Το διοικητικό συμβούλιο του Θεάτρου αποδέχθηκε ομόφωνα την παραίτηση του κ. Κιμούλη και τον ευχαρίστησε για το μέχρι τώρα έργο του. Ποιό έργο βρε παιδιά; Τον Έκθρο του λαού που γέλασαν και οι πέτρες;

Τον 'Κοριολανό' με τα συμπλέγματα του Στούρουσα, που έκανε πρεμιέρα στην Αθήνα. Ή τον Γιώργο που έλειπε και έλειπε και έλειπε, καθ' όλη τη διάρκεια του φθινοπώρου, αλλά τάπαιρνε ζεστά τα φράγκα! Ημαρτον!

Πόσο μας στοίχισε ο Γιώργος, τον οποίο ευχαριστούμε;

Πόσο μας στοίχισε ένα θέατρο που βρίσκεται πλέον δίχως ρεπερτόριο, δίχως μπούσουλα, δίχως έρμα;

Φτάνει πλέον. Κρυφτείτε όσο είναι καιρός! Κρυφτείτε, πριν μας κλάψουν και οι ρέγγες.

ΑΝΟΙΧΤΟ ΜΕΧΡΙ... ΝΕΩΤΕΡΑΣ

Τελικά έκλεισε ή δεν έκλεισε το Ινστιτούτο Γκαίτε; Την ίδια ερώτηση που διατυπώνουν αρκετοί ενδιαφερόμενοι στην Πάτρα, κάναμε κι εμείς στους αρμόδιους του Ινστιτούτου που μας ενημέρωσαν ότι ακόμα τίποτα δεν είναι οριστικό. Υπόσχονται μάλιστα πως ακόμα κι αν η Γερμανική κυβέρνηση στα πλαίσια των περικοπών επιμείνει, οι ίδιοι οι εργαζόμενοι θα κρατήσουν το Γκαίτε, όχι με τη μορφή ενός απλού φροντιστηρίου, αλλά με μια άλλη φόρμουλα που δεν θα διαφέρει ιδιαίτερα από τη σημερινή κατάσταση. Εν αναμονή με λίγα λόγια...

ΟΡΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΤΑ, ΑΠΟ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ!

Η ανακοίνωση του προαναφερόμενου γραφείου στις 26/10/29 ομοιάζει ολίγον με απόφαση του Πολιτμπυρό... Και η δημοτική αρχή έχει όραμα για τον πολιτισμό, και στελέχη διαθέτει, και δεν ακύβει την μέση...

Όλα τα δεχόμαστε. Μα όλα! Πολιτμπυρό είναι αυτό και το σεβόμαστε.

Ένα μόνο δεν καταλαβαίνουμε μήπως η ανακοίνωση θα έπρεπε να συνταχθεί αργότερα και όχι εν θερμώ! Μήπως σεβόμενοι τον εαυτό τους και εμάς τους υπηκόους θα ήτο οφέλιμο να έπρattαν πρώτα τα όσα διατυμπανίζουν ότι διαθέτουν.

...Μήπως! Λίγη αμφισβήτηση δεν θα έβλαπτε! Αμφισβητώντας πάμε στην πόλη! Αμφισβητώντας πάμε στο μέλλον και ουχί κομπάζοντας!

ΤΟ ΕΛΑΦΡΥΤΕΡΟ ΜΕ ΒΙΟ-FILTER

ΠΙΣΣΑ: 1mg

ΝΙΚΟΤΙΝΗ: 0.1mg

**ULTRA
ONE**

Το Υπουργείο Υγείας προειδοποιεί:

ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΒΛΑΠΤΕΙ ΣΟΒΑΡΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Η ΠΙΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΣΕΙΡΑ ΜΗΧΑΝΩΝ ΓΡΑΦΕΙΟΥ XEROX

ΑΠΟ ΤΗΝ

Ν. ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.

Η μεγαλύτερη και πιο σύγχρονη σειρά μηχανών γραφείου Xerox είναι στη διαθεσή σας από τον αντιπρόσωπο της XEROX στους νομούς ΑΧΑΪΑΣ - ΗΛΕΪΑΣ - ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ. XEROX Ε.Π.Ε. ΕΚΤΥΠΩΤΕΣ ΕΓΧΡΩΜΟΙ ΚΑΙ ΑΣΠΡΟΜΑΥΡΟΙ, LASER ΚΑΙ INKJET, FAX, ΠΟΛΥΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ, ΨΗΦΙΑΚΑ ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΙΚΑ, ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΧΕΔΙΩΝ, PLOTTERS, ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ ΥΛΙΚΑ που εξυπηρετούν κάθε ανάγκη του σύγχρονου γραφείου.

Η ασύγκριτη τεχνολογία Xerox και το αξιόπιστο και γρήγορο Service, αποτελούν τον ιδανικό συνδυασμό για το σύγχρονο γραφείο.

Ενα κορυφαίο μηχάνημα μπορεί τώρα να γίνει εύκολα δικό σας, χάρη στα ειδικά προγράμματα χρηματοδότησης και απόσχυσης Xerox

- Εγγύηση και Δωρεάν Service και Ανταλλακτικά έως και 3 χρόνια.
- Αξιόπιστο και γρήγορο Service.
- TOTAL SATISFACTION GUARANTEE (Εγγύηση Αντικατάστασης μηχανήματος για 3 χρόνια).

061-223.657

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ
ΑΧΑΪΑΣ - ΗΛΕΪΑΣ - ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ
Ν. ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΑΓ. ΑΝΔΡΕΟΥ 115 - ΠΑΤΡΑ
Τηλ.: 223.657, 221.293, 224.986, FAX.: 622.769

Η τηλεόραση
συναντά τον πολιτισμό

Σταθμός Επικοινωνίας

Συχνότητες UHF: 21,50,58
Τηλ.: (061) 62.32.32 - ΠΑΤΡΑ

"Πολύ σοφειρά τα παίρνετε τα πράγματα στην Ελλάδα..."

Πως θα σας φαινόταν αν σας λέγαμε
ότι ο **Εμίρ Κουστουρίτσα**
και η **"No Smoking Band"** βρέθηκαν
στην Πάτρα και έδωσαν μια μίνι συναυλία
μόνο και μόνο για το ... **"δόντι"**
και μερικούς ακόμα φίλους;
Αδύνατον, έτσι;
Κι όμως...

Κείμενο: Ανδρέας Τσιλίρας
Φωτο: Βίκυ Σπυριδωνός

Π

όσο κακό είναι να είσαι Βαλκάνιος; Πόσο κακό είναι να θέλεις να κάνεις απλώς λίγο χαβαλέ, έστω κι αν στη συνείδηση του πολύ κόσμου έχεις περάσει ως ένας από τους σοβαρότερους και τους πιο "οργισμένους" δημιουργούς; Κακό; Κάθε άλλο... Ο Εμίρ Κουστουρίτσα φαίνεται πως βρίσκεται σε φάση ...απεξάρτησης από τον πρόσφατο πόλεμο στη Γιουγκοσλαβία και από ο,τιδήποτε άλλο μας απασχόλησε και με το παραπάνω τον τελευταίο καιρό. Τουλάχιστον αυτό έδειχναν τα λόγια και η εν γένει παρουσία του στην Πάτρα, τις περίπου δύο μέρες που βρέθηκε εδώ.

Είχε έρθει για συναυλία υποτίθεται, μαζί με την "No Smoking Band", όμως μόνο αυτό δεν έκαναν. Η συναυλία τους, μια ακόμα στα πλαίσια της μεγάλης τους περιοδείας σε Ελλάδα, Ιταλία και αλλού, ματαιώθηκε για τον πιο απρόβλεπτο λόγο. Ελλειψη κοινού! Κι επειδή καλός ο χαβαλές, αλλά κάποια πράγματα πρέπει να γίνονται επαγγελματικά, ο Κουστουρίτσα και ο αρχηγός του συγκροτήματος, ο Dr Νέλε, αποφάσισαν - και πολύ σωστά - ότι η συναυλία δεν μπορούσε να γίνει μπροστά σε 50 - 60 άτομα, αφού κανείς δεν εγγυόταν την τήρηση της οικονομικής συμφωνίας. Θα έπαιζαν και για ...ένα άτομο αλλά όχι και ...δωρεάν!

Τουλάχιστον έγιναν όλα τα υπόλοιπα που είχαν προγραμματιστεί κι έτσι μπορέσαμε να γνωρίσουμε, στο μέτρο του δυνατού βέβαια, τόσο το Γιουγκοσλάβο σκηνοθέτη, όσο και την παρέα του. Μια παρέα από τους πιο αυθεντικούς Βαλκάνιους. Με όλα τα καλά και τις ιδιοτροπίες τους, αλλά πάνω απ' όλα με τον αυθορμητισμό τους. Μαζί τους και ένας δαιμόνιος μάντζερ - παραγωγός και πολλά ακόμα, ο Ντράγκαν Τζόρτζεβιτς, που μιλώντας εκτός των άλλων και άπταιστα ελληνικά, μοιάζει να είναι το δεξί χέρι του Κουστουρίτσα σε ό,τι

κι αν κάνει.

Όχι μόνο λοιπόν γνωρίσαμε τον Κουστουρίτσα, αλλά βρεθήκαμε και στην πρόβα της μπάντας. Περίπου δύο ώρες γεμάτες 1-διόρρυθμο ροκ, που μπορεί να μας έδωσαν μια ιδέα για το τι θα επακολουθούσε, μπορεί να μας απογοήτευσαν γι' αυτό που χάσαμε, ήταν όμως μια μικρή αλλά κορταστική εμπειρία. Κι επειδή επιβάλλεται να σεβαστούμε το δημοσιογραφικό μας εαυτό, αυτή η παρουσία (με φακούς, κασετόφωνα και μπλοκάκια) ήταν και μια μικρή αποκλειστικότητα του περιοδικού. Μια "συναυλία" που έδωσε ο Εμίρ και η "No Smoking Band" μόνο για ...μας και μερικούς από τους φίλους του που βρέθηκαν από νωρίς στο κλειστό γυμναστήριο των Μποζαϊτικών "Δ. Τόφαλος". Ανάμεσα σε αυτούς τους φίλους και ο Στράτος Τζώρτζογλου με την Μαρία Γεωργιάδου.

Προγραμματισμένη για τις 18 Οκτωβρίου η συναυλία, έφερε τον Κουστουρίτσα από τον προηγούμενη μέρα στην Πάτρα, τον έστειλε μέχρι την Αχάια Κλάους όπου συντελέστη το κοσμικό κομμάτι του διημέρου (δεξίωση,

συνέντευξη τύπου, ξενάγηση κ.τ.λ.) και τον ...αποτελείωσε στο γήπεδο των Μποζαϊτικών, αφήνοντάς τον αμίλητο για κάμποση ώρα, με την πικρή γεύση της αποτυχίας (ας μην κάνουμε λόγο για "ατυχείς στιγμές" και άλλες αβρότητες) και μόνο μια λέξη στο στόμα του: "Καταστροφή".

Το τελευταίο που θα θέλαμε να κάνουμε με αυτό το κείμενο θα ήταν να αναλύσουμε τα αίτια της αποτυχίας. Να προσπαθήσουμε να εξηγήσουμε, δηλαδή, πώς σε μια πόλη 200.000 κατοίκων δεν βρέθηκαν ούτε εκατό άτομα να πάνε να δουν (έστω από περιέργεια) τον Κουστουρίτσα. Πώς από 15.000 φοιτητές δεν ήρθαν παρά μόνο δέκα και πώς ακόμα και αυτοί (σχεδόν εκατό άτομα) που είχαν με διάφορους τρόπους εξασφαλίσει δωρεάν είσοδο δεν εμφανίστηκαν. Και ταυτόχρονα να μπορούμε στον κόπο να δούμε γιατί δεν ήρθε σχεδόν κανείς από τους 200 που λίγες μέρες πριν είχαν συγκεντρωθεί στο "Ιντεάλ" για να παρακολουθήσουν μια κινηματογραφική ...ολονυχτία (!) γεμάτη Κουστουρίτσα.

Θέλετε ένα ακόμα στοιχείο; Ανάμεσα στα εξήντα άτομα που τελικά συγκεντρώθηκαν υπήρχαν μια παρέα ...Γάλλων από το Αντίρριο που ήρθε στην Πάτρα μόνο και μόνο γι' αυτό το σκοπό, καθώς και κάποιοι μετανάστες από την Γιουγκοσλαβία. Πατρινοί; Περίπου τριάντα με λίγα λόγια...

Στην κουβέντα του με τους δημοσιογράφους, ο Κουστουρίτσα το ξεκαθάρισε από την αρχή:

"Συνήθως έβλεπα την Πάτρα από ...δεξιά περνώντας με το ιστιοφόρο μου από τη Διώρυγα της Κορίνθου. Εβλεπα τη νύχτα μόνο τα φώτα της πόλης κι ούτε ήξερα ότι τη λένε Πάτρα...".

Ήταν όμως και προφητικός: "Ελπίζω να αισθανθείτε όμορφα στη συναυλία. Αν πάντως δεν

γίνει κάτι τέτοιο, θα επαναλάβουμε την εμφάνιση το ερχόμενο καλοκαίρι. Γιατί αυτό το γκρουπ δε σηκώνει καμία ήττα. Ξεροκέφαλα προχωράει μπροστά και δεν υπάρχει κανείς που μπορεί να το σταματήσει...". Πολύ θα θέλαμε να τον ρωτήσουμε, μετά το φιάσκο της συναυλίας, αν θα τηρήσει την υποσχέση του, αλλά η αλήθεια είναι πως ...φοβηθήκαμε!

Στην σπουδή των δημοσιογράφων να σπεύσουν να μιλήσουν για Γιουγκοσλαβία, NATO, Δύση κ.τ.λ., ο Κουστουρίτσα φάνηκε επιφυλακτικός. Όχι πως δεν ήθελε να αναφερθεί σε ολ' αυτά, αλλά ήταν εμφανές ότι δεν είχε διάθεση για σοβαρές αναλύσεις που στο κάτω - κάτω έχουν γίνει επανειλημμένα. Σατίριζε τον Dr Νέλε (έναν μουσικό που μάλλον αδικήθηκε επισκιαζόμενος μοι-

ραία από τον Κουστουρίτσα και ο οποίος χαρακτήρισε τον Εμίρ καλύτερο ...μουσικό απ' ό,τι σκηνοθέτη), μιλούσε για ποδόσφαιρο και την αθλητική του περιβολή και επιχείρησε να παρασύρει και τους υπόλοιπους: "Πολύ σοβαρά τα παίρνετε τα πράγματα στην Ελλάδα. Προτείνω να ξεκινήσει από την Πάτρα μια αλλαγή αυτής της στάσης. Η πλάκα είναι πολλές φορές καλύτερη από την αλήθεια...".

Μάταια. Η επόμενη ερώτηση αφορούσε το ρόλο αλλά και το διχασμό των διανοομένων στα γεγονότα της περασμένης άνοιξης και ο Κουστουρίτσα ήθελε δεν ήθελε επέστρεψε στην επικαιρότητα των τελευταίων μηνών.

"Υπάρχουν διανοούμενοι που σαν ευκολοξόδοετο εμπόρευμα αλλάζουν τις από-

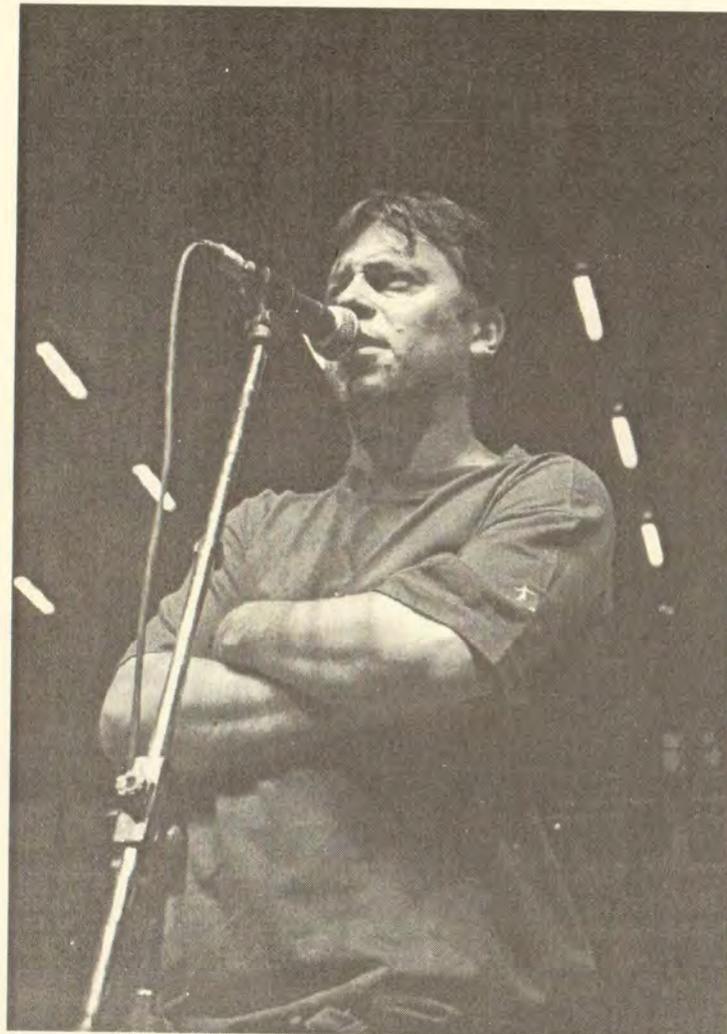
ψεις τους σύμφωνα με τις εθνικές ανάγκες και την επικρατούσα κάθε φορά άποψη. Στη Γαλλία υπάρχουν οι λεγόμενοι νέοι φιλόσοφοι των οποίων η αληθινή αξία δεν ξεπερνά την αξία που έχει ένα μικρό κομπιουτεράκι που πωλείται στο παζάρι. Κι ενώ μοιάζουν τσαμπουκαλεμένοι και σπρωχνονται για να βρισκονται στη δημοσιότητα, κι ενώ εμφανίζονται στις τηλεοράσεις για να μπορούν να τα οικονομάνε συνεχώς από νέες πηγές, το μυστικό είναι πως οι ισχυροί δεν υπολογίζουν κανέναν από αυτούς. Ακόμα και οι λίγοι τίμιοι διανοούμενοι δεν έχουν καμία επιρροή, αφού ζούμε σε έναν καιρό όπου υπάρχει απόλυτος έλεγχος. Όποιος νομίζει ότι, όπως και το '88, μπορούμε με τη φωνή μας να κάνουμε κάτι, είναι τελείως αφελής...".

Μπορεί να ήρθε ως μουσικός ο Εμίρ, δεν θα μπορούσε όμως να μη μιλήσει για τα επόμενα κινηματογραφικά σχέδια (έχοντας βέβαια ξεχάσει τους παλιούς παρορμητισμούς περι τέλους της σκηνοθετικής του δράσης).

Η επόμενη του ταινία θα διηγείται την ιστορία ενός ηθοποιού (μάλλον ο Τζόνι Ντεπ θα τον υποδυεται) ο οποίος δεν θα φτάσει ποτέ στην πρεμιέρα της παράστασης του Σιρανό ντε Μπερζεράκ, αλλά θα προτιμήσει να σώσει την αγαπημένη του από τους μαφιόζους.

Κάπου εδώ τέλειωσε η διήγηση του παραμυθιού (δε σκόπευε βέβαια να μας τα πει και όλα ο Κουστουρίτσα) και άρχισε το ...δράμα της συναυλίας. Αλλά γι' αυτό τα είπαμε...

Ο Dr Νέλε, αρχηγός της "No Smoking Band" αν και μάλλον αδικημένος στη "σκιά" του Εμίρ Κουστουρίτσα...

Λάζαρος Κολώνας

Ιδεολογία χωρίς ...ιαμπέλες

Ο νέος γενικός διευθυντής αρχαιοτήτων μετακομίζει ...σταδιακά από την Πάτρα και αξιολογεί τα 16 χρόνια του στην περιοχή

Του Ανδρέα Τσιλίρα

Όταν στα μέσα του Σεπτεμβρίου ανακοινώθηκε η προαγωγή του Λάζαρου Κολώνας στη θέση του γενικού Διευθυντή Αρχαιοτήτων, οι αντιδράσεις ήταν διαφορετικές, ανάλογα με τη σκοπιά από την οποία ο καθένας κοιτούσε. Στην Πάτρα και

ιδιαίτερα στην ΣΤ Εφορεία Αρχαιοτήτων, στο τιμόνι της οποίας βρισκόταν επί 16 συνεχής χρόνια, όλοι - ανεξάρτητα από τις σχέσεις ή τη γνώμη που έχουν για τον ίδιο ως άτομο ή ως αρχαιολόγο - μιλούσαν αν μη τι άλλο για έναν από τα εμπειρότερα διοικητικά στελέχη.

Φυσικά υπάρχει και η τοπικιστική άποψη. Που λέει ότι ένας ακόμα Πατρινός αναλαμβάνει μια σοβαρή θέση στον πολιτισμό και

επομένως δικαιούμαστε να έχουμε διάφορες απαιτήσεις. Όσο για τους γνωρίζοντες τα παρασκήνια της εκλογής και των διαδρόμων του υπουργείου Πολιτισμού, ο κ. Κολώνας δεν ήταν το φαβορί. Γι' αυτό και η εκλογή του δημιούργησε από την αρχή μικρά ή μεγάλα ρήγματα. Ο ίδιος, πάντως, αφήνει να εννοηθεί πως μόνο όσοι έβαλαν μαζί του υποψηφιότητα για τη θέση δικαιούνται να ομιλούν.

Η "μάχη" για την εκλογή του προσώπου που θα γινόταν Γενικός Διευθυντής Αρχαιοτήτων ξεκίνησε από την συνταξιοδότηση του μέχρι τώρα κατέχοντος τη θέση Γιώργου Τζεδάκι. Βλέπετε, για τους αρχαιολόγους που κατέχουν διοικητικά αξιώματα, η κάθε θέση είναι ισόβια και δεν υπάρχουν θητείες ή διαδοχικές κρίσεις. Κάπως έτσι, με το ισόβιο της θέσης που είχε, ο κ. Κολώνας είχε φθάσει να κατέχει ένα από τα ρεκόρ του χώρου με τη 16ετή του θητεία.

Πάντως ο κ. Κολώνας δεν ήταν πάντοτε διοικητικό στέλεχος. Υπήρξε φυσικά και ...αρχαιολόγος, μια ιδιότητα που επίσης ακολουθεί ισόβια όλους τους επαγγελματίες του χώρου. Ένα "προνόμιο" είναι, σύμφωνα με τον ίδιο, το να μπορείς να συνεχίσεις τις έρευνές σου ακόμα κι όταν πάρεις σύνταξη.

Οι περγαμηνές του ως αρχαιολόγου παραμένουν μάλλον άγνωστες, έστω κι αν η συνύπραξη του με τον Κουστώ στα 1976 κεντρίζει το ενδιαφέρον πολλών. Δε φαίνεται να το διαλαλεί κι αρκείται μόνο στην επισήμανση ότι ήταν ο υπεύθυνος για τις έρευνες του Κουστώ στην Ελλάδα πριν από 24 χρόνια.

Μόνο τέσσερις ήταν οι υποψήφιοι που εμφανίστηκαν για τη θέση του Γενικού Διευθυντή Αρχαιοτήτων όταν συνταξιοδοτήθηκε ο κ. Τζεδάκις. Ένα νούμερο μάλλον μικρό για τον κ. Κολώνα, αν σκεφτεί κανείς ότι δικαίωμα να κάνουν αίτηση είχαν 24 διευθυντές υπηρεσιών από όλη την Ελλάδα.

"Οι περισσότεροι δεν υπέβαλλαν υποψηφιότητα όχι λόγω του ότι σεβάστηκαν την αρχαιότητα, αλλά γιατί δεν ήθελαν να μετακινηθούν από τους τόπους όπου βρίσκονται με τις οικογένειές του και γιατί δεν ήθελαν να υπηρετούν μακριά από τα επιστημονικά τους συμφέροντα". Η αρχαιότητα, πάντως, είναι ένα σοβαρό επιχείρημα για όσους διαφωνούσαν με την επιλογή του κ. Κολώνα. Σέβεται κι ο ίδιος αυτή την αρχή, "όμως ο

νόμος προβλέπει διαφορετικά το ζήτημα". Η αλήθεια είναι, πάντως, πως αν οι υποψήφιοι ήταν μόνο δύο και ο ίδιος ήταν ο νεώτερος θα υπέβαλλε παραίτηση.

Την επιλογή θέσεων όπως του Γενικού Διευθυντή Αρχαιοτήτων, κάνει όπως και για όλες τις αντίστοιχες θέσεις ένα ειδικό συμβούλιο αποτελούμενο από τον αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθηγητές Πανεπιστημίου, ανώτερους υπηρεσιακούς υπαλλήλους υπουργείων και τον πρόεδρο της ΑΔΕΔΥ. Κανείς δηλαδή από τον ευρύτερο χώρο του πολιτισμού...

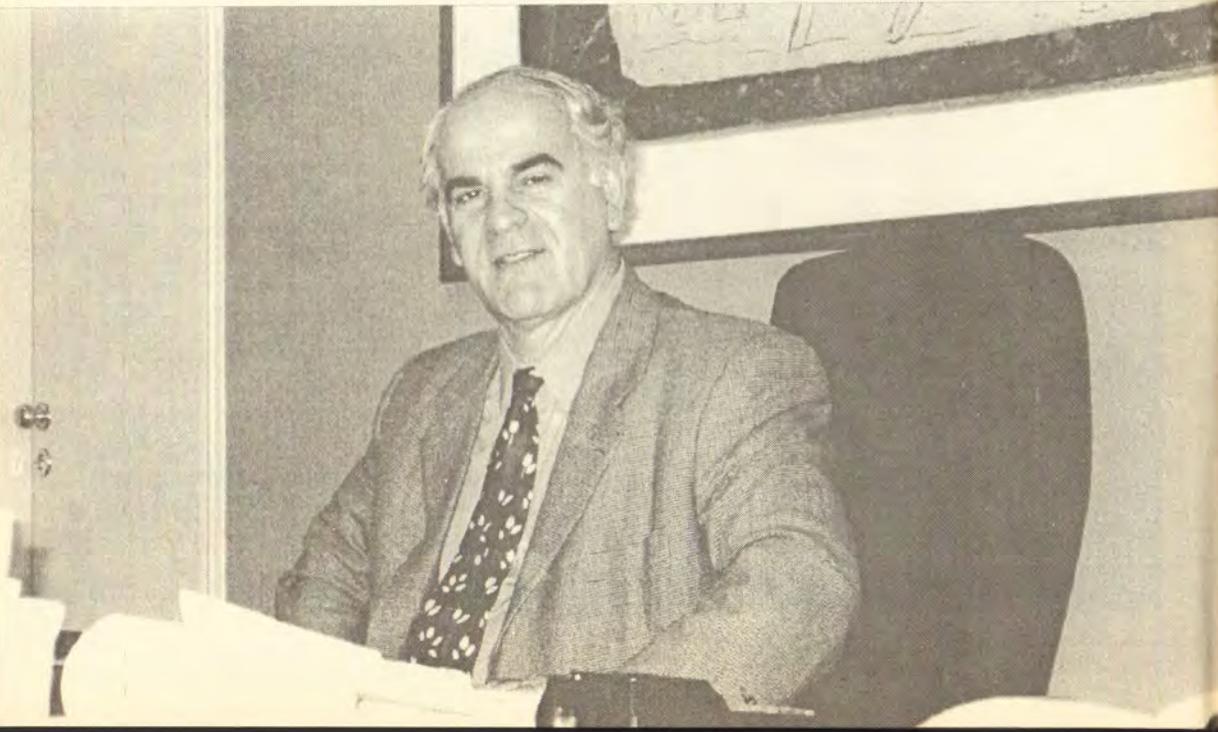
"Θα ήταν χρήσιμο να πλαισιώνεται αυτό το συμβούλιο και από ένα μέλος της ειδικότητας του κρινόμενου. Όμως τα καθήκοντα του Γενικού Διευθυντή δεν απαιτούν μόνο επαγγελματική εξειδίκευση, αλλά και προσόντα διοικητικής φύσεως...".

Ανάμεσα σε αυτά τα προσόντα είναι και η ευθύνη να γίνουν οι αρχαιολόγοι λίγο πιο ...συμπαθείς. "Πρέπει να καταλάβει ο κόσμος ότι οι αρχαιότητες που τυχαίνει να εντοπίζονται στις ιδιοκτησίες τους δεν πρέπει να τους τρομάζουν. Υπάρχει θεσμικό πλαίσιο που προστατεύει και τους πολίτες και τις αρχαιότητες".

Δεν είναι βέβαια μόνο ο κόσμος που πρέπει ν' αλλάξει στάση... Το πρόσφατο παράδειγμα της Επιδαύρου είναι πολύ χαρακτηριστικό. "Κάποιοι αδέρφιστοι χειρισμοί για ένα θέμα που φαινομενικά είναι πολύ απλό, έκανε μεγάλη ζημιά στον κλάδο για τον οποίο έγιναν πολύ σκληρές κριτικές και από προσωπικότητες με υψηλό κύρος".

Τότε; Ποιος ο λόγος να εμπλακεί ένας αρχαιολόγος με τόσο ...σιγουρη θέση και αρκετά ήδη προβλήματα σε τόσες ευθύνες; "Δεν είμαι φιλόδοξο άτομο. Μου είχαν γίνει και στο παρελθόν σχετικές προτάσεις από πολιτικές ηγεσίες του υπουργείου μας, αλλά τις αρνήθηκα σεβόμενος της αρχαιότητα. Καθοριστικό ρόλο έπαιξε η πεποίθησή μου ότι μπορούσα να προσφέρω πολλά στον αγώνα για την καλύτερη προστασία, ανάδειξη και προβολή των μνημείων μας...".

Μπορεί ο ρόλος μιας συνέντευξης να μην είναι ασφαλώς ο απολογισμός της οποιαδήποτε θητείας (εξάλλου ο κ. Κολώνας μάλλον ...σταδιακά και όχι απευθείας θα εγκαταλείψει την τωρινή του θέση), όμως δεν μπορούσαμε να μην του ζητήσουμε μια ...γεύση. Θα αισθανόταν για κάτι

"Είναι ντροπή η τέταρτη πόλη της Ελλάδας να μην έχει Μουσείο", λέει ο Λάζαρος Κολώνας, όμως προς το παρόν υπάρχουν μόνο οι ταμπέλες...

υπερήφανος; "Για το ότι κατόρθωσα να εκσυγχρονίσω την Υπηρεσία και να την οργανώσω έτσι ώστε να δέχομαι τις καλύτερες κριτικές όχι μόνο από τους Έλληνες πολίτες αλλά και από ξένους συναδέλφους που μας επισκεπτονται". Εγιναν όμως κι άλλα. Ανάδειξη χώρων όπως η Ρωμαϊκή Γέφυρα στην Αρέδα, ο μυκηναϊκός οικισμός στη Βούντηνη Πατρών, η προϊστορική ακρόπολη στον Άραξο, τα μυκηναϊκά νεκροταφεία της Δυμνίας, ο αρχαίος Κλειτώρας, το Μουσείο Αιγίου, οι αρχαιολογικές συλλογές Κλειτορίας και Λουσών, ο οικισμός με τους θολωτούς τάφους στο Λουτράκι Κατούνας, ο Αστακός, το Άκτιο, ο αρχαιολογικός χώρος του Πόρου στην Κεφαλλονιά, τα τρία μουσεία της Αιτωλακαρνανίας, το αρχαίο θέατρο των Οινιαδών που εξυπηρετεί ήδη και φεστιβαλικές εκδηλώσεις...

Ατέλειωτος ο κατάλογος και κάπου ανάμεσα του κι ένα δέμα - σήριαλ. Αρχαία Ελική; "Θα καταβάλλω προσπάθεια να αρθούν τα προβλήματα που εντοπίστηκαν τα προηγούμενα χρόνια κατά τη διάρκεια της έρευνας για τον εντοπισμό της, ώστε αυτή να προχωρήσει όχι μέσα από

δικαστήρια και άλλου είδους παρόμοιες ενέργειες, αλλά μέσα από την αρχαιολογική δεοντολογία, την οποία πιστεύω ότι αποδεχόμαστε όλοι".

Στις ...ατέλειες τώρα. Η μάλλον στα ζητήματα που η μάχη θα συνεχίσει να δίνεται από άλλο πόστο. "Κατ' αρχήν το Μουσείο της Πάτρας. Είναι ντροπή η τέταρτη πόλη της Ελλάδας να μην έχει μουσείο. Ο κόσμος που έρχεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα είναι απαράδεκτο να μην παίρνει μια πρώτη γεύση για την κληρονομιά της πατρίδας μας. Είναι κρίμα γιατί ενώ από την πλευρά μου η υπόθεση έφτασε μέχρι το στάδιο της δημοπράτησης του έργου, η όλη προσπάθεια ματαιώθηκε για οικονομικούς λόγους".

Καλό σαν ιδέα το Μουσείο, όμως η ερώτηση που έχει επανειλημμένα διατυπωθεί είναι καιρία. Τι να βάλουμε μέσα και, κυρίως, είναι τόσο απαραίτητο ένα Μουσείο της τάξης των επτά ή οκτώ δισεκατομμυρίων;

"Το ίδιο υποστήριξε κάποτε και ένα από τα μέλη του ΚΑΣ (Σ.Σ. Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο). Όταν, όμως, ήρθε στην Πά-

τρα και επισκεφθήκαμε τις αποθήκες με τα αρχαιολογικά ευρήματα, άλλαξε άποψη και συμφώνησε με την πρότασή μου. Υπάρχουν πολλά και μοναδικά ευρήματα που ήρθαν στο φως από τις ανασκαφές της Πάτρας και της ευρύτερης περιοχής της. Άλλωστε το Μουσείο δεν πρέπει να είναι μόνο ένας εκθεσιακός χώρος αρχαίων, αλλά και ένας χώρος που πρέπει να έχει πολλές δυνατότητες για την ανάπτυξη και άλλων δραστηριοτήτων, όπως την οργάνωση περιοδικών εκθέσεων, συνεδρίων, εκπαιδευτικών προγραμμάτων, τη λειτουργία πολυκαταστημάτων κ.τ.λ."

Και τελικά ήταν μόνο οικονομικοί οι λόγοι που το Μουσείο δεν έγινε ακόμα; "Θα πρέπει να ρωτήσει κανείς τους κατά καιρούς πολιτικούς παράγοντες της περιοχής, οι οποίοι, κατά την άποψή μου, δεν το διεκδίκησαν δυναμικά, όπως συμβαίνει σε άλλες περιοχές όπου κυριολεκτικά "χαλάνε κόσμο" για την ικανοποίηση ενός τέτοιου αιτήματός τους...".

Μια που ο λόγος για πολιτικούς. Οι σχέσεις του Λάζαρου Κολώνα μαζί τους υπήρξαν, κατά δική του ομολογία, άριστες. "Όμως δεν μπορώ να πω το ίδιο για τους τοπικούς αντιπροσώπους της πολιτικής εξουσίας. Υπήρξαν περιπτώσεις άριστης συνεργασίας, αλλά και περιπτώσεις κατά τις οποίες πολεμήθηκα άλλοτε σκόπιμα και άλλοτε αβασάνιστα. Το δικαίωμα του κοινοβουλευτικού ελέγχου των βουλευτών πρέπει να το σεβόμαστε όλοι, όμως αυτό τον έλεγχο πρέπει να τον ασκούν αφού πρώτα ακούσουν τις απόψεις μου και ενημερωθούν. Και όχι να μην έχουν τίποτα να πουν επί της ουσίας και να προσπαθούν να με εξοντώσουν".

Γιατί αυτή η προσωποποίηση; "Δεν κάνω καμιά προσωποποίηση. Από ορισμένους υπήρξαν κάποια παρεξήγηση. Όλοι έχουμε τις κδεολογικές μας απόψεις και όλοι κάπου ανήκουμε. Όμως εγώ, όλα αυτά τα χρόνια, ουδέποτε αντιμετώπισα τα προβλήματα με τις κομματικές ταμπέλες του καθένός. Τις λυσσαλέες επιθέσεις που δέχθη-

κα από ορισμένους πολιτικούς τις αντιμετώπισα με ψυχραιμία αλλά και πικρία για τον πολυτίμο χρόνο που έχασα να απαντώ σε ερωτήσεις και επερωτήσεις που δεν είχαν, κατά την άποψή μου, περιεχόμενο".

Στα της Πάτρας και πάλι η συζήτηση. Κάθε καλοκαίρι σχεδόν ο κ. Κολώνας ήταν στη δημοσιότητα για τη χρήση ή μη του Αρχαίου Ωδείου.

"Όπου υπάρχουν αρχαία θέατρα εξακολουθεί να ισχύει η άποψη ότι πρέπει να παραχωρούνται για καλλιτεχνικές δραστηριότητες. Το Αρχαίο Ωδείο της Πάτρας νομίζω

"Δεν είμαι φιλόδοξο άτομο. Μου είχαν γίνει και στο παρελθόν σχετικές προτάσεις από πολιτικές ηγεσίες του υπουργείου μας, αλλά τις αρνήθηκα σεβόμενος την αρχαιότητα..."

ότι δεν πρέπει να συνεχιστεί να παραχωρείται όπως χρησιμοποιείται, γιατί είναι ένα μνημείο ευαίσθητο και θα πρέπει να παραμείνει ως ένα μνημείο και τίποτα περισσότερο. Είναι ανάγκη η πόλη να αποκτήσει το δικό της υπαίθριο θέατρο, για να λύσει τα προβλήματά της".

Οι ρομαντικοί, πάντως, δεν αρκούνται στη μη χρήση του Ωδείου. Προχωρούν και παραπέρα. Όπως στην ανάδειξη κάποια στιγμή (μάλλον μετά από αρκετά χρόνια) του άξονα ανάμεσα στο Κάστρο, του Αρχαίου Ωδείου και του Αμφιθεάτρου που υπάρχει ακριβώς από κάτω.

"Στον άξονα αυτό υπάρχει όντως πυκνότητα άλλων μνημείων, τα οποία κάποτε, πιστεύω, θα αποκαλυφθούν και θα αποτελέσουν έναν ενιαίο αρχαιολογικό χώρο της πόλης. Ένα χώρο ο οποίος θα εξελιχθεί και σε πνεύμονα πρασίνου και θα ξεκινάει από το Κάστρο μέχρι το λιμάνι..."

Αλεξάνδρεια:

Η ζωή

σε αναπαράσταση

*Ένα οδοιπορικό
στην πόλη των μύθων
και των ωραίων Ελλήνων*

Της Χρυσής Α. Κοσμάτου

Μια πόλη
"μυδική",
άρρηκτα
δεμένη με
ένα παρελ-
θόν μονα-
δικής ιστο-

ρικής διαδρομής από το 331 π.Χ. που τη θεμελίωσε ο μέγας στρατηλάτης Αλέξανδρος. Σηματοδοτημένη από το ελληνικό στοιχείο όταν ιδιαίτερα ανθούσε μέχρι τον μεσοπόλεμο αλλά και σήμερα που διαστάζει να παραδεχθεί ότι "οι αλλοτινοί καιροί δόξασε και ακμή έχουν παρέλθει", ότι δεν αρκεί η παρελθοντολογία αλλά η αποδοχή της εντελώς διαφορετικής - ομολογουμένως - κουλτούρας των Αράβων όπως πρεσβεύει ο πρόεδρος του τοπικού παραρτήματος του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού κ. Βασίλης Φιλιππάτος.

*Ο ναός του Ευαγγελισμού
στο κέντρο
της Αλεξάνδρειας*

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΕΥΠΑΤΡΙΔΗΣ

Κίνηση άλλωστε ανάλογη έχει αρχίσει να γίνεται και από το Συμβούλιο Αποδήμου Ελληνισμού (ΣΑΕ). Κυρίως όμως την προσέγγιση με το νεώτερο Αιγυπτιακό Πολιτισμό οφείλουν και φυσικά αναγνωρίζουν Έλληνες και Αιγύπτιοι στον αειμνηστο Κωστή Μοσκόφ. Τον ιστορικό - ευπατριδη των γραμμάτων. Τον έξοχο διπλωμάτη παράλληλα, ο οποίος κατάφερε να γίνει αποδεκτό κάθε πολιτιστικό "προϊόν" της Ελλάδος από τους Αιγύπτιους. "Από τη θέση του Μορφωτικού Ακολούθου - θέση στην οποία παρέμεινε μέχρι το θάνατό του 29 Ιουνίου 1998" - θυμάται ο κ. Φιλιππάτος, "ήταν ο κατάλληλος άνθρωπος των σημαντικών πρωτοβουλιών, όπως η ίδρυση του Μουσείου για τον Κων/νο Καβάφη το 1990, αλλά και των επίσης ποιοτικών εκδηλώσεων".

Πολλοί από τους Έλληνες συνεργάτες του θυμούνται ότι το τέλος του Κωστή Μοσκόφ - που σημειωτέον γνώριζε την νοοτροπία των Αράβων και Ασιατών - το καλοκαίρι του '98 σήμανε και το τέλος της διατήρησης της ελληνικής βιβλιοθήκης στο Κάιρο. Αφού εκεί, στα πλαίσια λειτουργίας της Ελληνικής Πρεσβείας διατηρούνταν όλα τα επιμέρους τμήματά της. Στενή συνεργάτης του από τη Θεσσαλονίκη ευγενικά αρνείται να μας μιλήσει για το έργο του Μοσκόφ, εξομολογούμενη ότι ακόμα δεν έχει συνέλθει από το σοκ που της προκάλεσε ο θάνατός του.

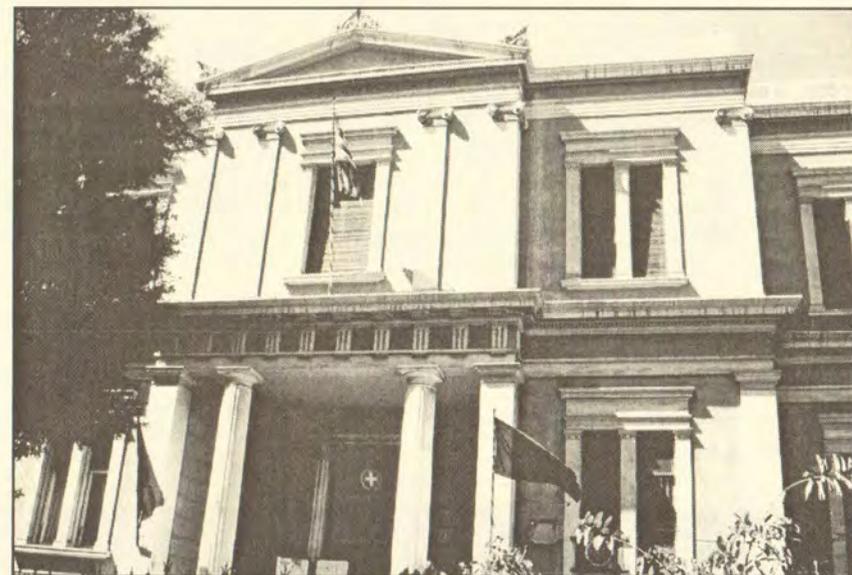
Ένας όμως από τους στενούς συνεργάτες του Μοσκόφ - ο Αμπντάλα Μοχάμεντ μιλάει χωρίς υπεκφυγές.

"Ο Μοσκόφ ήταν εξαιρετικός, αντιγραφειοκράτης. Επίσης επαναστατικός όταν έ-

πρεπε να γίνουν πάσει θυσία κάποια πράγματα.

Δεν θα ξεχάσω με πόση τόλμη καθιέρωσε το Μουσείο Καβάφη, μετά τα ετήσια Διεθνή Συμπόσια προς τιμή του παγκόσμιου γνωστού Έλληνα ποιητή. Δεν θα ξεχάσω πόσο απλά έγιναν όλα με την παρουσία του υπουργού Πολιτισμού στις εναρκτήριες εκδηλώσεις στην πρωτεύουσα - το Κάιρο - και εδώ στην Αλεξάνδρεια.

Η κινητοποίηση πάντα ήταν μεγάλη και

Το "Αβερύφειο Παρδναγωγείο" στο οποίο στεγάζεται το παράρτημα του Ιδρύματος Ελληνικού Πολιτισμού στην Αλεξάνδρεια είναι ένα από τα πιο γνωστά ιδρύματα στην ιστορική πολιτεία

φυσικά σημαντικοί Έλληνες της πολιτικής και πνευματικής σκηνής της χώρας σας συμμετείχαν πολύ ενεργά σε κάθε γεγονός από το '91 - '96 ιδιαίτερα".

"Τι να πρωτοπεί κανείς..." κομπιάζει ο Αμπντάλα και υγραινόνται οι κατάμαυρες - σαν κάρβουνο - κόρες των ματιών του που κινούνται γοργά. Το ίδιο και η σκέψη του πιο "δημοφίλους" Αιγύπτιου υπαλλήλου στο Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού. (Ο ίδιος τονίζει ότι είναι Νούβιος, που σημαίνει μη φανατικός Μουσουλμάνος - άνθρωπος με καθαρό πνεύμα).

"Μπορεί γι αυτό και ο Μοσκόφ να τον εκτιμούσε, όπως ακριβώς κά-

δε ικανό συνεργάτη του" "εξομολογείται" στο μαγνητοφωνάκι στα Αγγλικά σαν να μην υπάρχει συνομιλήτης σιμά του. Την ίδια δε στιγμή κάνει χρήση και των λιγοστών Ελληνικών που γνωρίζει.

Αξιοσημείωτο είναι ότι η βιβλιοθήκη του Καΐρου εξυπηρετούσε πολλές χιλιάδες σπουδαστών που είχαν διαλέξει ως δεύτερη γλώσσα στο πανεπιστήμιο την Ελληνική. "Μιλάμε για τρεις και πλέον χιλιάδες Αιγύπτιους φοιτητές, οι οποίοι βρίσκονται χωρίς ελληνική βιβλιογραφία.

Ετσι αναγκάζονται - εκ των συνθηκών - να εγκαταλείπουν κατά κανόνα τα ελληνικά γιατί τους είναι δύσκολο να ταξιδεύουν τρεις τουλάχιστον ώρες για να χρησιμοποιούν τη γνωστή βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας.

Ήδη απ' όσο ξέρω περί τα χίλια άτομα άλλαξαν γλώσσα, προτιμώντας - κυρίως τα ιταλικά, δεδομένου ότι η ιταλική πρεσβεία του Καΐρου είναι πολύ δραστηριοποιημένη".

Καΐτ Μπέι: Το κάστρο του Μπέη Καΐτ παραπέμπει στην επίδραση των κουρσάρων που αναχαιτίζονταν από τους οχυρωμένους στρατιώτες του

ΠΙΚΡΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Φυσικά δεν είναι ό,τι καλύτερο το ν' ακούς πόσο "έδαφος" χάνεται στη μάχη διάδοσης της Ελληνικής γλώσσας και συνακόλουθα του Ελληνικού πολιτισμού, σημείο που πρέπει να επαναπροβληματίσει το υπουργείο Εξωτερικών. "Το ερώτημα παραμένει αίολο μπροστά στις ανακατατάξεις με την κατάργηση των μορφωτικών ακολούθων" σύμφωνα με απόρρητη πηγή από το υπουργείο Εξωτερικών.

"Επειτα ο ρόλος των Μορφωτικών Ακολούθων υπήρξε σημαντικός γιατί στην περίπτωση των χαρισματικών - και ως προς τις διπλωματικές ικανότητες - πνευματικών ανδρών που το υπουργείο διέδτε, δεν είχαμε απλά μια τυπική παρουσία στο εξωτερικό αλλά τη δημιουργία φιλελληνικών τάσεων υπέρ του σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού.

Τώρα με το περίφημο "Millennium" μήπως πρέπει να υπάρξει αναθεώρηση;" Βεβαίως στο όλο θέμα τίθεται και η παράμετρος σπατάλη, αφού αναπότρεπτα οι εκδηλώσεις που τονώνουν το προφίλ της χώρας είναι δαπανηρές.

ΟΙ ΑΙΓΥΠΤΙΩΤΕΣ ΤΑΞΙΔΕΥΟΥΝ ΓΙΑ ΤΑ "ΑΒΕΡΩΦΕΙΑ"

Για όλα όσα προαναφέρθηκαν για το τονωμένο διπλωματικό προφίλ - μέσω εκδηλώσεων σε χώρους - τόπους ιδιαίτερους - όπου δηλαδή το κλίμα είναι πολύ θετικό, όπως συμβαίνει με την Αίγυπτο και δη την Αλεξάνδρεια, αξίζει να καταβάλλεται κάθε προσπάθεια σε κόπο και χρήμα. Αυτή είναι η άποψη που κυριαρχεί σε σημαντικούς κύκλους όσο και παράγοντες της ελληνικής κοινότητας της Αλεξάνδρειας (ΕΚΑ).

Συγκεκριμένα αυτή η άποψη κυοφορείται από τον πρόεδρο της Ελληνικής Κοινότητας και παράλληλα πρόεδρο του Συμβουλίου Αποδήμου Ελληνισμού Αφρικής - Ασίας κ. Στέφανο Ταμβάκη. Όπως μας τόνισε ο ίδιος "δια μέσου των αιώνων, από το 331 π.Χ. δηλαδή που ο Μ. Αλέξανδρος έχτισε την πολιτεία μέχρι σήμερα, η Ελληνική παροικία "δικαιωματικά" κατέχει μια ιδιαίτερη θέση. Αυτό γίνεται αντιληπτό με κάθε τρόπο ή μέσο. Από το Ελληνικό - Ρωμαϊκό Μουσείο και την περίφημη Αλεξανδρινή Βιβλιοθήκη μέχρι το Ελληνικό - ορθόδοξο Πατριαρχείο, το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού και το Ελληνικό Ίνστιτούτο Μελετών Αρχαίας και Μεσαιωνικής Αλεξάνδρειας".

Το τελευταίο έχει συμβάλει με μια σειρά ερευνών για την ανεύρεση του Φάρου της Αλεξάνδρειας από κοινού με την Εφορία Εναλίων Αρχαιοτήτων, ενώ αυτή την εποχή ολοκλήρωσε τη δεύτερη φάση ερευνών στην παραλιακή ζώνη της πόλης, από την Αρχαία Ακρά Λοχιάδος που οριοθετούσε τον "Μέγα Λιμένα" των Ελληνορωμαϊκών χρόνων μέχρι τη νεκρόπολη του Μουσταφά Κάμελ συμβάλλοντας στην "αποκάλυψη" ενός - διάσπαρτου - από ευρήματα αρχαίας κεραμικής - βυθού.

Αυτές τις μέρες τα "Αβερώφεια" εκδηλώσεις με αφορμή τα εκατό χρόνια από τη γέννηση του Εθνικού ευεργέτη Αβέρωφ Τοσίτσα - Αλεξανδρινού στην καταγωγή - εκ των πραγμάτων - σχετίζονται με το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού δεδομένου ότι αυτό στεγάζεται στο Αβερώφειο Παρθεναγωγείο. Τα "Αβερώφεια" που γιορτάστηκαν στις 28 Οκτωβρίου, προσλαμβάνουν επίσημο χαρακτήρα κατά τον κ. Ταμβάκη γιατί παράλληλα

η πόλη "θα αποκτά επιτέλους το μνημείο του Μ. Αλεξάνδρου και ιδρυτή της". Πρόκειται για μια πρωτοβουλία των Αιγυπτιωτών της Αθήνας και του εξωτερικού, που έρχεται να τερματίσει μια "απουσία" αιώνων δεδομένου ότι μέχρι σήμερα δεν υπήρχε στην Αλεξάνδρεια άγαλμα του Έλληνα στρατηλάτη. Τόσο οι εκδηλώσεις για τον Μ. Αλέξανδρο όσο και τα "Αβερώφεια" τέθηκαν υπό την αιγίδα του Πατριάρχη Αλεξανδρείας κ.κ. Πέτρου με τον οποίο δεν μιλήσαμε διότι έλειπε σε ταξίδι.

Την όλη διοργάνωση πάντως ούτως ή άλλως επωμίστηκε η ελληνική κοινότητα και ο Σύλλογος Αβερωφικών (ΣΑΑΣΑ) που έχουν προσκαλέσει όλους τους Αιγυπτιώτες (Έλληνες της Αιγύπτου) από την Κύπρο και την Αυστραλία (σ' αυτές τις δύο χώρες υπάρχουν οι περισσότεροι) καθώς και τους Μετσοβίτες.

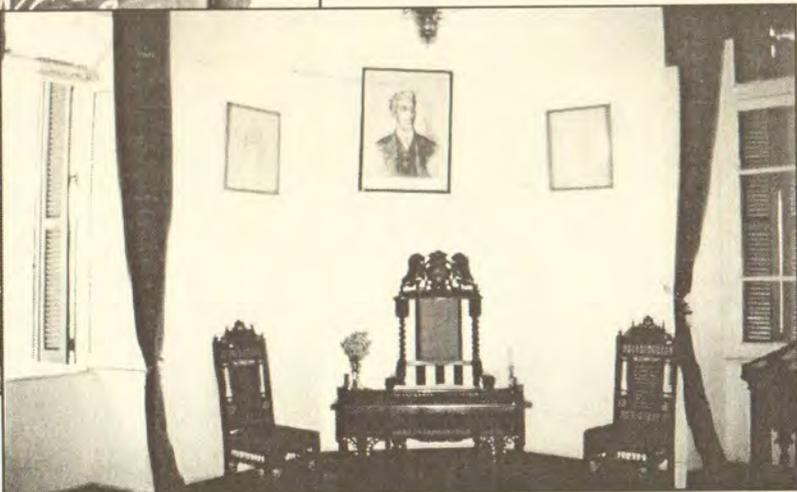
Ο αδριάντας του Μ. Αλεξάνδρου κόστισε περί τα 50 εκατομμύρια δραχμές ενώ συνέβαλαν στην κατασκευή του εκτός των δύο ελληνικών κοινοτήτων Καΐρου και Αλεξάνδρειας, το Κοινωνοφελές Ίδρυμα "Α.Σ. Ωνάσης" οι επιχειρηματίες κ.κ. Μιχάλης Κασφίκης, Σπύρος Καμαλάκης και ο κ. Φίλιππος Κοσσένας ο οποίος είναι παράλληλα ο πρόεδρος του Συνδέσμου Αιγυπτιωτών. Ως δωρητές όμως συνέβαλαν και τα σωματεία: Σύνδεσμος Ελληνο-Αιγυπτιακής Φιλίας (ΣΕΑΦ) και Σύνδεσμος Αποφοίτων Αβερωφείου Σχολής Αλεξάνδρειας. Το άγαλμα προς τιμήν του στρατηλάτη τοποθετήθηκε στην περιοχή Μπαμπ Σάρκι μέσω ειδικής τελετής στην οποία προσκλήθηκε η πολιτική και πνευματική ηγεσία και των δύο μεγαλοπόλεων, αφού για όλες τις εκδηλώσεις ο κ. Ταμβάκης στενά συνεργάστηκε με τον Διοικητή της Αλεξάνδρειας κ. Μαχκούμπι, τον καθηγητή Μ. Αουαντ του Πολυτεχνείου της πόλης, τον ιδρυτή του ΣΑΑΣΑ (Αβερωφίτες) κ. Β. Βαγή και τον πρόεδρο του Ελληνικού Ίδρυματος Πολιτισμού κ. Β. Φιλιππάτο.

Οι εκδηλώσεις στην ελληνική παροικία διαδέχονται η μία την άλλη, πράγμα που πρακτικά σημαίνει ότι ποτέ κανείς δεν πληττει σ' αυτή την πόλη των ετερόκλητων πολιτισμών και θρησκειών. Αγνοεί ή ευχάριστα δέχεται ακόμα και τη φωνή του μουεζίνη, η οποία ως άλλη γραφική νότα καλεί τους πιστούς πάνω από πέντε φορές την ημέρα για προσευχή. Δύο μέτρα πιο

Το Μουσείο Κωνσταντίνου Καβάφη που δημιουργήθηκε χάρη στον Κωστή Μοσκόφ το 1990 και κάτω μια γενική άποψη του γραφείου στο οποίο ο Καβάφης συνήθως δημιουργούσε τα ποιήματά του.

αν δηλαδή ο έτερος γονιός είναι μουσουλμάνος όπως συμβαίνει με σχολεία άλλων ευρωπαϊκών κοινοτήτων".

κει από τα τζαμιά, την ίδια ώρα κάποιος άλλος χώρος έχουν τη δική τους ζωή. Είναι όλοι εκείνοι όπου μιλιέται η γλώσσα μας και εργάζονται οι Έλληνες.

Πρώτα απ' όλα τα σχολεία (δημοτικό - Γυμνάσιο) που στεγάζονται σε εκπληκτικά κτίσματα που "θα μπορούσαν να εκπαιδεύουν εκατοντάδες Ελληνόπουλα - όπως παλιά - ενώ σήμερα έχουν γύρω στα πενήντα παιδιά στην πρώτη και τη δεύτερη μαζί εκπαιδευτική βαθμίδα" μας λέει η υπερδραστήρια δασκάλα κ. Ιωάννα Καρεφιλάκη.

Η καθηγήτρια Γαλλικών κ. Αγγελική Μέρου συμπληρώνει την εικόνα με την πρότασή της στην ελληνική κοινότητα να δέχεται στα σχολεία της στην Αλεξάνδρεια και όσα παιδιά έχουν τον ένα μόνο γονιό Έλληνα, να γίνονται αυτά αποδεκτά ακόμα κι

ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΒΑΦΗ

Η ζωή σε αναπαράσταση" είναι μια φράση υποδειγματική για το σπίτι όπου ο Αλεξανδρινός ποιητής έζησε τα 25 τελευταία χρόνια της ζωής του. Στο πολυσυζητημένο μουσείο που δημιουργήθηκε το 1990 από το Κωστή Μοσκόφ, το αρχικό δέος που διακατέχει τον επισκέπτη, σύντομα μετατρέπεται σε μια διάθεση να δεις κάθε γωνιά όπου έζησε και εμπνεύστηκε ο γνωστός στους Αιγύπτιους Καβάφης. Να σταθείς προσεκτικά στις εκατοντάδες εκδόσεις που εκτίθενται δεόντως και να αποτυπώσεις κάποιους από τους εξαιρετικούς στίχους που

φωτίζονται ή υπερτονίζονται: "Όταν η μνήμη του σώματος ξυπνά..."

Να σημειωθεί ότι στο Μουσείο Καβάφη λειτουργούν τρεις αίθουσες, οι δύο αφορούν τη βιβλιογραφία για τον ποιητή και μία τρίτη αίθουσα διαθέτει όλη τη βιβλιογραφία για το Στρατή Τσίρκα και μερικούς άλλους - λιγότερο γνωστούς Αλεξανδρινούς λογοτέχνες.

Οι υπόλοιποι χώροι (κάμαρα του ποιητή, ο χώρος του γραφείου του) με όλα τα υπάρχοντα του Καβάφη μαζί και τα φωτογραφικά στιγμιότυπα από τη ζωή του στην Πόλη και την Αλεξάνδρεια κατά βάση αποτελούν συλλεκτικά αντικείμενα που επιμελώς φυλάσσονται από τους φύλακες του Μουσείου, που πασχίζουν να βάλουν τάξη τους Έλληνες κυρίως επισκέπτες, οι οποίοι θέλουν να ψηλαφίσουν τα προσωπικά αντικείμενα του ποιητή.

ΙΔΡΥΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Είναι αδύνατο να σκιαγραφήσει κανείς την πολιτιστική ζωή στην Αλεξάνδρεια. Με πλήρη τη συναίσθηση της συνοπτικής αναφοράς, μπορεί μόνο αδρές πινελιές να δώσει.

Με αυτή δε τη λογική να "σταθεί" στην εσωτερική ανακαίνιση των εσωτερικών χώρων του Ιδρύματος Ελληνικού Πολιτισμού και τη δημιουργία αίθουσας κινηματογραφικών προβολών. Να αναφέρει επίσης τον ειδικά διαμορφωμένο χώρο διδασκαλίας των ελληνικών στους Αιγύπτιους. Να δει με καλό μάτι την όντως δύσκολη προσπάθεια μετάφρασης Ελλήνων συγγραφέων στα Αραβικά, με πρώτο υπό μετάφραση έργο το πεζογράφημα της Ρέας Γαλανάκη "Ο βίος του Ισμαήλ Φερικ Πασά".

Παρομοίως, να προβάλλει την υπόθεση του μεταφραστικού τμήματος του Ιδρύματος γενικότερα, το οποίο όπως μας τονίζει ο πρόεδρος του κ. Βασίλης Φιλιππάτος "έχει ήδη τελειώσει τη μετάφραση από τα Ελληνικά στα Αραβικά δώδεκα (12) ταινιών του περιφημου ΝΕΚ (Νέου Ελληνικού Κιν/φου), συγκεκριμένα δε των πιο σημαντικών ταινιών των Κώστα Γαβρά, Μιχάλη Κακογιάννη και Νίκου Κούνδουρου".

Εκτός αυτών, αξίζει να αναφερθεί ότι το παράρτημα Αλεξάνδρειας του Ιδρύματος Ελληνικού Πολιτισμού διοργανώνει αφιέρωμα που βασίζεται στο συνδυασμό ελληνικών ται-

νιών και αραβικής μουσικής και θα διαρκέσει μέχρι τις 17 Δεκεμβρίου.

Συγκεκριμένα στο πρόγραμμα περιλαμβάνονται οι ταινίες "Τα χρόνια της μεγάλης ζέστης" της Φρίντας Λιάππα, "Happy day" και "Ακρόπολη" του Π. Βούλγαρη, "Καβάφης" του Γ. Σμαραγδή, "Ο κύριος με τα γκρι" του Π. Χούρσογλου, "Πάνω - κάτω και πλαγίως" του Μιχ. Κακογιάννη, "Άς περιμένουν οι γυναίκες" του Στ. Τσιώλη, "Ελεύθερη κατάδυση" του Γ. Πανουσόπουλου και "Από την άκρη της πόλης" του Κων. Γιάνναρη. Κατά τη διάρκεια του αφιερώματος θα δίνονται συναυλίες από Αραβικά συγκροτήματα.

ΚΟΥΑΡΤΕΤΟ

Η "διαδρομή" στα πολιτιστικά δρώμενα της Ελληνικής παροικίας, παρά το ότι δεν βρίσκεται στην αλλοτινή ακμή της, τέλος δεν έχει. Αποδεικνύει μάλιστα σ' αυτή την πρώτη προσέγγιση, την στάμπα της στην Αιγυπτιακή σήμερα μεγαλούπολη.

Ταυτόχρονα αναδύει ένα αίσθημα μοναδικότητας, που κάθε Έλληνας βιώνει είτε έρχεται σε επαφή με τους κοινωνικά υψηλά ιστάμενους είτε με τον πιο υποψιασμένο ταξιτζή ή αμαξά (και ευτυχώς αμαξάδες υπάρχουν ακόμα και σήμερα αρκετοί, οι οποίοι με αφετηρία το ξενοδοχείο "Σέσιλ" - όπου ο Ντάρελ έγραψε το "Αλεξανδρινό κουαρτέτο" - κάνουν το γύρο της πολιτείας του τεράστιου βυθισμένου φάρου και των Πτολεμαίων).

Αυτή τη φράση του Μοχάμετ του αμαξά "Οι Έλληνες είστε οι πιο γνήσιοι Ερωπαίοι" δεν μπορώ να την ξεχάσω. Ιδιαίτερα όταν στη μνήμη μου έρχεται το αποικιοκρατικού στίλ μπιστρό - που οι Αγγλο-Γάλλοι έχουν φτιάξει στα μέτρα τους (όχι πως εμείς οι Έλληνες δεν πάμε) για να μαζεύονται τα βράδια μαζί με τους μεγαλοπαράγοντες της οικονομικής ζωής.

Όπως αυτός ο μεγαλοσχήμων κύριος που ιδίοις όμμασι "θαυμάσαμε" να νιώθει άνετα μες το πεσί του απολαμβάνοντας μετά το δείπνο του το κάπνισμα της σίσας αλλά και τη συντροφιά του, την ίδια στιγμή που ένας πισιρικός λούστρος (θύμιζε τον Καϊλα... παιδί σε ελληνική ταινία του '50) του γυάλιζε τα παπούτσια, που είχε αποθέσει σε ειδικό αναπαυτικό σκαμνάκι λες κι ήταν στο σεράι του...

Ο βαρύτονος
Κώστας Πασχάλης

Χήρας" και της όπερας "Το σπίτι των τριών κοριτσιών" ο διακεκριμένος Βιεννέζος αρχιμουσικός Πφέφερ.

Ο Λεωνίδας Ζώρας απέσπασε τα ενθουσιώδη επιφωνήματα του κοινού για την καθοδήγηση του στον "Κουρέα της Σεβίλλης" και στη δημοφιλέστατη οπερέττα του Βέρντι "Ριγκολέττος".

Για την πρώτη σημειώνει ο πατριάκος Τύπος: "Μετά τον Κουρέα της Σεβίλλης μπορούμε να χρησιμοποιούμε τα επίθετα του θαυμασμού μας σε υπερδουτικό βαθμό, για να υπάρξει η πλήρης δικαίωση των πρωταγωνιστών του κρατικού Μελοδράματος. Επί 10 λεπτά χειροκροτήθηκε ο Λ. Ζώρας με ενθουσιασμό".

Ενώ για το "Ριγκολέτο" αναφερόταν: "Για το Ριγκολέτο, που έκανε το Δημοτικό Θέατρο να ζωντανέψει από την πλατεία μέχρι το δεύτερο εξώστη, όταν αισθανθήκαμε τη συγκίνηση του λιμπρέττου και τα απολαυστικά ρίγη της μουσικής και καθλωθήκαμε από τη μπαγκέτα του αρχιμουσικού Λεωνί-

συνεπικουρούμενη στη σκηνή από τη Ναυσικά Βουτυρά και τον τενόρο Δ. Θάνο. Για τη Βουτυρά η συγκεκριμένη ήταν η 602η φορά που τραγουδούσε στην περίφημη αυτή οπερέττα και γι' αυτό της είχε δοθεί το προσωνύμιο "η χήρα".

Η Ναυσικά Βουτυρά ήταν η "μεγαλοκυρία" της πρεμιέρας και κυριάρχησε στη σκηνή του Θεάτρου, ενώ η Λιλή Πλατή αποτελούσε τότε το νέο αίμα της Λυρικής Σκηνής.

Η Ορχήστρα

Κορυφαίοι μαέστροι είχαν ηγηθεί της ορχήστρας της Εθνικής Λυρικής Σκηνής εκείνο το μήνα. Η μπαγκέτα περνούσε από χέρι σε χέρι των έξοχων μουσουργών, που εκείνη την εποχή διέδετε η Λυρική Σκηνή. Αντίοχος Ευαγγελάτος, Δημήτρης Μιχαηλίδης, Βάλτερ Πφέφερ, Λεωνίδας Ζώρας, ονόματα ηχηρά κορυφαίων μαέστρων που με χειρουργικές επεμβάσεις κατηύθυναν την ορχήστρα προκειμένου να ικανοποιήσουν το απαιτητικό μουσικόφίλο κοινό της Πάτρας.

Τη μουσική διεύθυνση της "Τραβιάτας" είχε ο Αντίοχος Ευαγγελάτος, του "Βαφτιστικού" ο Δ. Μιχαηλίδης, της "Κοντιόσας Μαρίτσας", της "Εύθυμης

Η Τάνια Τσακουρίδου

δα Ζώρα, χειροκροτήσαμε μαέστρο, ηθοποιούς και μουσικούς, μέχρι που τα χέρια μας κόπηκαν - δεν είναι σχήμα καθ' υπερβολήν - από την κούραση".

Η Χορωδία και το μπαλέτο

Όσον αφορά στη χορωδία, το Κρατικό Μελοδράμα διέθετε θαυμάσιο "κόρο" που ήταν ένα σύνολο από ωραίες καλλιεργημένες φωνές. Αυτή η χορωδία της Εθνικής Λυρικής Σκηνής ήταν τότε μία από τις ικανότερες χορωδίες της Ευρώπης στο χώρο του μελοδράματος. Διευθυντής της ήταν ο Μιχαήλ Βούρτσος.

Παιδαρχημένες χορεύτριες και χορευτές κάτω από την επίβλεψη του μοναδικού χορογράφου Άγγελου Γριμάνη αποτελούσαν ένα αρμονικό σύνολο.

Ξεχώριζαν ο ταλαντούχος χορευτής Κωστάκης Παπανικολάου, οι χορεύτριες Έλεν Τσουκαλά και Άννα Μπιλικάκη και η μικρή - δεκαετηράχρονη - χορεύτρια Τζινιέρη που το στιλ της εντυπωσίασε και έδωσε πολλές υποσχέσεις για το μέλλον.

Ο χορογράφος Άγγελος Γριμάνης στην παράσταση της "Εύθυμης χήρας" αποθεώθηκε όταν εκτέλεσε χρέη χορευτή στην περίφημη πόλκα του έργου.

Τη σκηνοθετική επιμέλεια όλων των έργων που παρουσιάστηκαν στο Δημοτικό Θέατρο την είχε ο σκηνοθέτης Φ. Θεολογι-

Ο τενόρος
Πέτρος Επιπροπάκης

δης.

Την τελευταία εβδομάδα της παραμονής της Ε.Λ.Σ. στην Πάτρα παρουσιάστηκαν τέσσερα ακόμα έργα.

"Λουκίας του Λάμερμουρ" του Γ. Ντονιτσέτι, "Μπάτερφλάι" του Τ. Πουτσίνι και "Η χώρα του μειδιάματος" του Φρ. Λέχαρ.

Στο ίδιο πνεύμα των διδυραμβικών κριτικών βρίσκονται τα δημοσιεύματα των πατριών εφημερίδων που υπογράφονται από τους Τιμολέοντα Βοϊλα, Ηλέκτρα Μικρούτσικου και Κ. Σακογιάννη στο "Νεολόγο" και από τους Γιάννη Καραλή, Νίκο Παπαδημητρίου και την Εύα στην Πελοπόννησο.

Παραλειπόμενα

- Μεγάλη αταξία είχε επικρατήσει τις πρώτες μέρες διάθεσης των εισιτηρίων, που προκάλεσε δικαιολογημένα έντονες διαμαρτυρίες. Οι γνωστοί πατρινοί

Μέλος του μπαλέτου της Λυρικής Σκηνής και θιασώτης στο "Ποσειδάων" ο πρώτος χορευτής Διονύσιος Παπαδημητρίου. Πρώτος χορευτής της Λυρικής και χορογράφος ο Κωστής της Παπαδημητρίου, πρώτος χορευτής και επόπλητος ο Άγγελος Γριμάνης, χορογράφος του Κρατικού Μελοδράματος.

φιλόμουσοι της εποχής Γεράσιμος Συκιώτης και Ανδρέας Γαλανάκης, με επιστολές τους στο "Νεολόγο" δεν έκρυβαν την αγανάκτησή τους κατά της Επιτροπής Θεάτρου του Δήμου για τον τρόπο διάθεσης των εισιτηρίων, που τον θεωρούσαν "άστοχο και αξιοκατάκριτο". Κατόπιν επέμβασης του διευθυντή του Κρατικού Μελοδράματος Φιλοκτήτη Οικονομίδη, η διάθεση θα γινόταν αποκλειστικά από το ταμείο της Λυρικής Σκηνής.

Ενθουσιασμένος ο καθηγητής των Μαθηματικών Σέργιος Μικρούτσικος (πατέρας του Θάνου Μικρούτσικου) θα στείλει επιστολή στον ταμία της Λ.Σ. Λασσιώτη και στον επόπτη της Μαυρουδή αναφέροντας:

"Εκ μέρους των εκατοντάδων δεινοπαθουσάντων Πατρινών εκ των αστόχων μέτρων της Επιτροπής Θεάτρου του Δήμου Πατρέων, συγχαίρω υμάς δια την ευγενή συμπεριφοράν σας, ταχεία εξυπηρέτησιν και ακριβοδικαίαν διανομήν των εισιτηρίων, που επεδείξατε την πρωίαν της προχθές.

Η όλη στάσις σας, πραγματική όασις δια τους εμπαιχθέντας υπό της ανωτέρω επιτροπής Πατρινούς, τιμά τας ας θέσεις κατέχετε εις την Λυρικήν Σκηνήν".

- Κάποιοι είχαν διατυπώσει παράπονα ότι η Εθνική Λυρική Σκηνή κατέβηκε στην Πάτρα με ελλιπή σύνθεση της ορχήστρας. Ο Φ. Οικονομίδης εξήγησε ότι περισσότεροι από 34 μουσικοί δε θα μπορούσαν να χωρέσουν στο Δημοτικό Θέατρο, γιατί παρότι αυτό είναι ένα κομψοτέχνημα, είναι σχετικά μικρό για μεγάλα συγκροτήματα και στενόχωρο για τη θέση της ορχήστρας. Ακόμα διευκρίνισε ότι οι καλλιτέχνες που παρουσιάζονται στην Πάτρα, είναι ό,τι καλύτερο διέθετε η Εθνική Λυρική Σκηνή τότε, και τους ίδιους παρουσίαζε σε όλες τις εκδηλώσεις της στην Αθήνα.

Η αθηναϊκή εφημερίδα "ΕΘΝΟΣ" είχε αποκαλύψει εκείνες τις μέρες ότι ο Φ. Οικονομίδης πραξικοπηματικά αγνόησε από την αποστολή της Λυρικής Σκηνής το μόνιμο σκηνοθέτη αυτής, το μεγάλο Πέλο Κατσέλη, κάτι που είχε προκαλέσει την έντονη διαμαρτυρία του σκηνοθέτη στο υπουργείο Παιδείας. Η απάντηση από τους υπεύθυνους ήταν έτοιμη: "Δεν κρίθηκε απαραίτητο, δεδομένου ότι ο Κατσέλης δεν είχε σκηνοδεγήσει κανένα από τα έργα που παρουσιάζονταν στην Πάτρα".

- Στα μέσα του Γενάρη του 1956 λυπηρή εντύπωση προκάλεσε στο πατριάκο κοινό, η είδηση ότι δεν επιτράπηκε στη χορωδία της Εθνικής Λυρικής Σκηνής να ψάλει τη λειτουργία στον ιερό ναό της Παντάνασσας.

Πολύ μεγάλο ενδιαφέρον έχει η επιστολή του συμβολαιογράφου και λογίου της εποχής Τιμολέοντα Βοίλα που δημοσιεύεται στο φύλλο της 21ης Ιανουαρίου του "Νεολόγου".

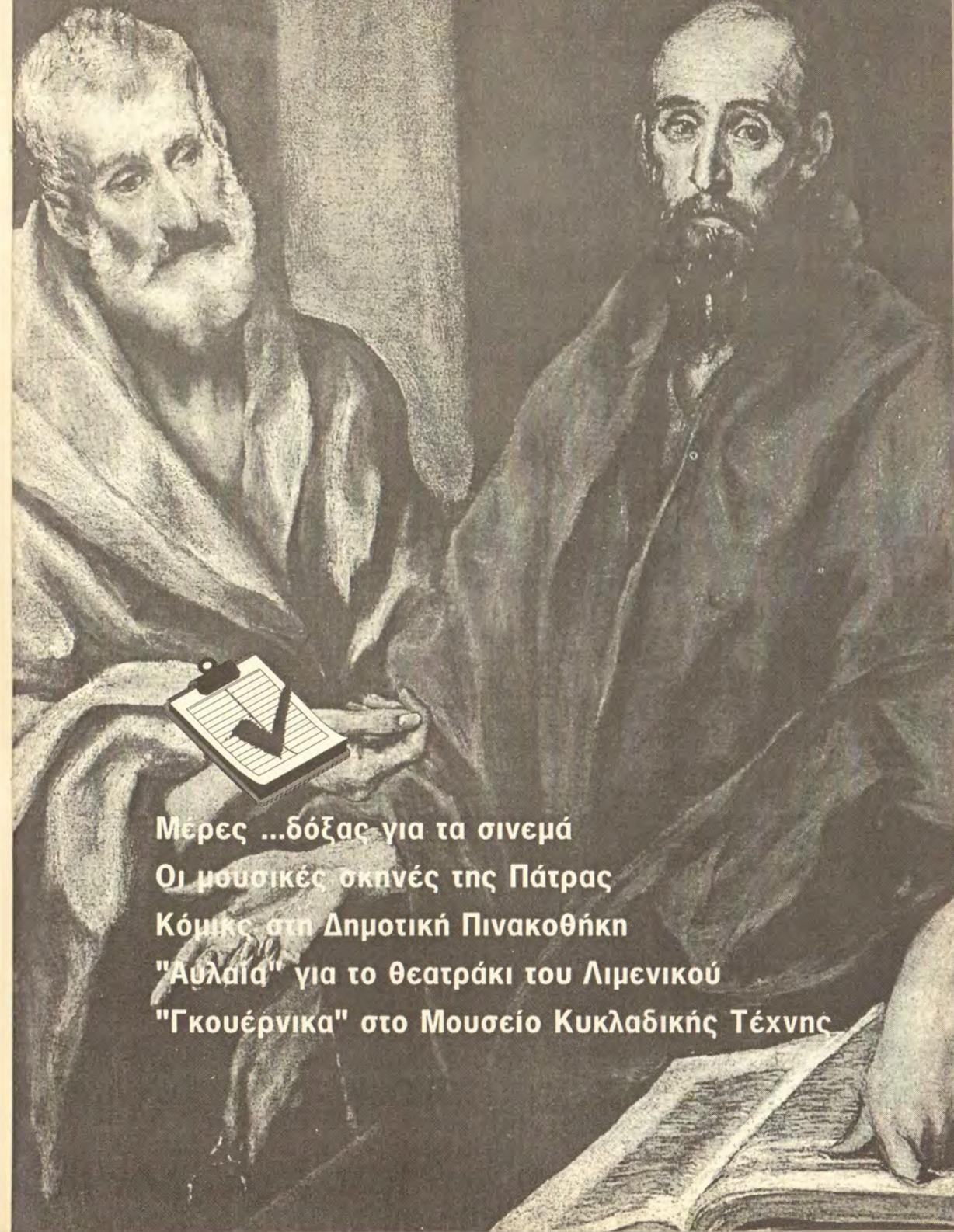
Μεταξύ των άλλων και ενώ δεν μπορεί να πιστέψει ότι η απαγόρευση προερχόταν από τους κόλπους της Ιεράς Μητρόπολης Πατρών, τονίζει ότι περισσότερο από 50 χρόνια που προϋπήρχε Λυρικό Θέατρο στη χώρα μας, οι χορωδοί και σολιστ αυτού ήσαν τα μοναδικά μέλη των εκκλησιαστικών "κόρων" λόγω της ειδικής μόρφωσής τους και των φωνητικών προσόντων τους.

Οι πιο πολλοί από τους προαναφερόμενους καλλιτέχνες δεν υπάρχουν πια. Ελάχιστα όμως από αυτούς παραμένουν και πτωχοζουν με την ανάμνηση της υπέρροχης προσφοράς τους στο ελληνικό θέατρο και τη μουσική. Όπως και τόσοι άλλοι ζουν με την πίκρα των παραγκωνισμού τους και της αδιαφορίας της πολιτείας προς αυτούς.

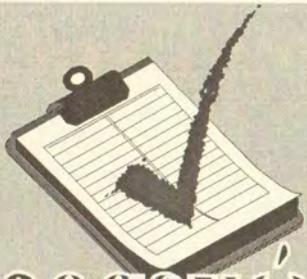
Μέσα απ' τις σελίδες αυτού του μικρού αφιερώματος η αναφορά στα ονόματά τους είναι αναπόφευκτη και επιβεβλημένη. Ήσαν αυτοί που εργάζονταν αθόρυβα για να ικανοποιηθεί το φιλότεχνο κοινό της χώρας μας και να βρίσκει δημιουργικές διεξόδους. Η μεγάλη αυτή παραμονή της Εθνικής Λυρικής Σκηνής είχε αφήσει σημάδια ιδιαίτερης συγκίνησης για τους Πατρινούς. Πολλοί απ' αυτούς που είχαν παρακολουθήσει τις όπερες και τις οπερέττες, για τις οποίες γίνονται λόγος, ίσως και να ζουν. Πάνε βλέπετε σαραντατέσσερα ολόκληρα χρόνια από την αίγλη εκείνης της εποχής.

Όλα αυτά πρέπει να τα θυμόμαστε, όχι με διάθεση και ατμόσφαιρα συντηρητηρίου. Έτσι κι αλλιώς ο χρόνος δεν μπορεί να σταματήσει και δεν πρέπει άλλωστε. Νέοι ακροατές, νέοι συνθέτες, νέοι κριτικοί, νέες αίθουσες, νέα ήθη αλλά και η τηλεοπτική πραγματικότητα των Μ.Μ.Ε. που έδωσε στην όπερα ένα διαφορετικό και ίσως πιο "ιλουστράσιόν" πρόσωπο, όλα αυτά έχουν επηρεάσει τον τρόπο που αντιλαμβανόμαστε το υπέροχο αυτό λυρικό είδος. Το θέμα είναι να μην αλλοιωθούν οι ευαισθησίες μας...

Στα ...χνάρια του Γκρέκο

Μέρες ...δόξας για τα σινεμά
Οι μουσικές σκηνές της Πάτρας
Κόμικς στη Δημοτική Πινακοθήκη
"Αυλαία" για το θεατράκι του Λιμενικού
"Γκουέρνικα" στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

Η περισσότερο προσοδοφόρα αλλά και ενδιαφέρουσα περίοδος για τους κινηματογράφους είναι αυτή που διανύουμε. Λιγότερο και περισσότερο διαφημισμένες ταινίες θα δώσουν τη μάχη των εισιτηρίων, ενώ η αγορά της Πάτρας δείχνει να ακολουθεί αναλογικά αυτή της Αθήνας χωρίς ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις.

"Όλα για τη μητέρα μου"

Στους κινηματογράφους

Στο "Ελπίς" δύο τουλάχιστον από τις τρεις επόμενες ταινίες αναμένεται να είναι από τις πιο πετυχημένες της χρονιάς. Ο καινούριος Αλμοδοβάρ με το "Όλα για τη μητέρα μου" και η "Θηλυκή εταιρεία" του Νίκου Περράκη. Γυρισμένη μεταξύ άλλων και στην Πάτρα, αναμένεται να διατηρήσει τις ουρές που ξεκίνησαν τόσο το "Μια βραδιά στο Νότινγκ Χιλ" όσο και ο "Πόλεμος των άστρων". Ανάμεσα σε Αλμοδοβάρ και Περράκη, θα προβληθεί πιθανότατα και η ταινία τρόμου "Εκτη αίσθηση" του Σαϊμαλάν με τον Μπρους Γουίλις.

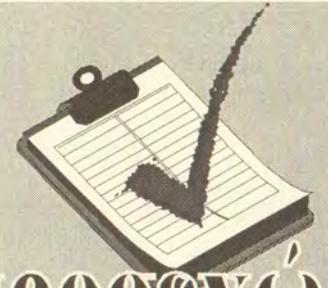
Το "Πάνθεον" λίγο μουδιασμένα μετά το χαμό του Νίκου Καρπάνου που ήταν επί δεκαετίες τα πάντα στο χώρο) μετά το θεατρικό διάλειμμα θα συνεχίσει να προβάλλει τον "Αστυνόμο

Σαϊνή" μεταγλωτισμένο και με υπότιτλους, ενώ αμέσως μετά θα ακολουθήσει κατά πάσα πιθανότητα το "Δείπνο ηλιθίων" του Φράνσις Βέμπερ, όπου το αγαπημένο παιχνίδι μιας παρέας πλουσίων είναι να καλούν σε δείπνο χαζούς ανθρώπους και να προσπαθούν να βρουν το μεγαλύτερο ...βλάκα!

Στην "Ομόνοια" οι πρώτες προβολές θα είναι φέτος περισσότερες από άλλοτε, ενώ "εκ μεταφοράς" θα προβάλλονται, όταν αυτό κρίνεται σκόπιμο, ταινίες από το "Ελπίς". Έτσι, μετά το "Μια βραδιά στο Νότινγκ Χιλ", το μόνο σίγουρο μέχρι τώρα είναι η προβολή της ταινίας "Ενστικτο".

Το "Ελίτ" φαίνεται να έχει μέχρι τώρα τη μερίδα του λέοντος στις εμπορικές επιτυχίες. Μετά τα αμφισβητούμενα "Μάτια ερμητικά κλειστά" του Κιούμπρικ, σειρά έχει το "Safe sex" των Ρέππα - Παπαθανασίου με την αφρόκρεμα των σταρ της ιδιωτικής, κυρίως, τηλεόρασης.

Τέλος στο "Ιντέαλ" μετά την "Υπόθεση Τόμας Κράουν" σειρά έχουν οι ταινίες "Τσάι με το Μουσολίνι", "Η κόρη του στρατηγού" και "Οι επαρχιώτες" (όχι απαραίτητα με αυτή τη σειρά).

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

Από την Κινηματογραφική Λέσχη

Σε πλήρη εξέλιξη βρίσκεται το πρόγραμμα της Κινηματογραφικής Λέσχης Πάτρας που ξεκίνησε στις αρχές του Οκτωβρίου και θα ολοκληρωθεί, σε δύο κύκλους, στις 20 Απριλίου. Κατά σειρά η Λέσχη προτείνει: Την "Κυριακή" του Τζόνναθαν Νόσιπερ, πάνω σε διήγημα του Τζέιμς Λάζντεν (4/11). Την ταινία "Το αντίθετο του σεξ" του Ντον Ρους (11/11). Τον "Πολίτη Κέιν" του Όρσον Γουέλς (18/11). Τον κλασικό "Καουμπού του μεσονυχτίου" του Τζον Σλέσιντζερ (25/11). Τα "Πυροτεχνήματα" του Τακέσι Κιτάνο (2/12). Το μελλοντολογικό "Γκάτακα" του Αντριου Νίκολ (9/12). Οι προβολές γίνονται στο "Πάνθεον" κάθε Πέμπτη με ώρες έναρξης περίπου 8.15 μ.μ. και 10.30 μ.μ., ανάλογα με τη διάρκεια της κάθε ταινίας.

Από τον "Γυμνό οφθαλμό"

Δύο ακόμα ταινίες, μια έκθεση φωτογραφίας και τέλος... Αυτό είναι το μήνυμα το Νίκου Καββαδία για τον "Γυμνό οφθαλμό" κι αυτή τη φορά υποστηρίζει πως το εννοεί περισσότερο από ποτέ. Ο λόγος; "Η πόλη αυτή δεν αγαπάει τον κινηματογράφο και οι αρχές της τον μισούν...".

Όπως και να έχει, στο πρόγραμμά του μέχρι το Δεκέμβριο ο "Γυμνός οφθαλμός" θα προβάλλει την εκπληκτική τετράωρη (!) ταινία του Εαστάζ "Η μαμά και η πουτάνα" (1973) καθώς και την πιο πρόσφατη ταινία του Βιμ Βέντερς "Μπουένα Βίστα Σόσιαλ Κλαμπ" γυρισμένη εξ ολοκλήρου στην Κούβα με θέμα την αληθινή μουσική συνέντευξη μιας παρέας ηλικιωμένων πια μουσικών της χώρας αυτής που συνενώνονται ειδικά για το ι-διότυπο αυτό μουσικό ντοκιμαντέρ.

Όμως ο "Γυμνός οφθαλμός" προχώρησε μέχρι το τέλος Οκτωβρίου και στη διοργάνωση μιας έκθεσης φωτογραφίας, παρουσιάζοντας τον Πατρινό Δημήτρη Τριανταφυλλόπουλο στο Παλαιό Νοσοκομείο. 55 έγχρωμες φωτογραφίες αποκλειστικά με θέμα τους τα κατεστραμμένα κτίρια της Πάτρας έτσι όπως είναι αφημένα στην τύχη τους, επισκευάζονται ή παραμένουν ζωντανά δείγματα μιας λίγο παλιότερης εποχής.

Από το Θέατρο Πάτρας

Ακρα του τάφου σιωπή στο Θέατρο Πάτρας βασιλεύει. Κι αν βάλουμε αυτή ακριβώς την ανύπαρκτη δραστηριότητα σε αυτές τις στήλες είναι γιατί πολλοί από σας σίγουρα θα αναζητήσετε τις φετινές προτάσεις του πρώην ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Το ίδιο κάνουμε κι εμείς, αλλά μάταια. Ο Γιώργος Κιμούλης τα βρόντηξε και σκηνοθετεί πάλι στην Αθήνα, ενώ στο Θέατρο Πάτρας προκήρυξαν ξανά τη θέση του καλλιτεχνικού Διευθυντή. Άρα τίποτα δεν προβλέπεται να γίνει πριν μπει για τα καλά το 2000.

Στην "Αγορά"

Με την "Ψυχολογία Συριανού συζύγου", που πρωτοπαρουσιάστηκε την περυσινή σεζόν σε συμπαραγωγή με το Θέατρο Πάτρας, θα ασχοληθεί και φέτος, τουλάχιστον σε πρώτη φάση, το θέατρο "Αγορά". Ο μονόλογος του Εμμανουήλ Ροΐδη σε σκηνοθεσία Ευανθίας Στιβανάκη και με τον Διονύση Βούλτσο στον ρόλο του συζύγου (φωτο) θα ξεκινήσουν να παρουσιάζονται περίπου στα μέσα του Νοεμβρίου σχεδόν μέχρι το τέλος του χρόνου. Για το 2000 η "Αγορά" μας υπόσχεται απί όσο μαθαίνουμε εκπλήξεις.

Από τους εργαζόμενους στο Πανεπιστήμιο

Σε εντατικές πρόβες βρίσκεται η θεατρική ομάδα των εργαζομένων του Πανεπιστημίου Πάτρας με στόχο την παρουσίαση του έργου του Ηλία Καπετανάκη "Ο γενικός γραμματέας". Τη σκηνοθεσία έχει αναλάβει ο Διονύσης Βούλτσος και τη μουσική γράφει η Σοφία Καμαγιάννη.

Στη NET

Οκτώ ντοκιμαντέρ με τίτλο "Αμύχανη βιομηχανία" και θέμα τα ερημωμένα βιομηχανικά κτίρια σε επτά ελληνικές πόλεις προβάλλει κάθε Κυριακή (17.30) η NET. Ανάμεσά τους και ένα για την Πάτρα. Θα προβληθεί στις 14/11, ενώ επιστημονικοί σύμβουλοι της σειράς από την Πάτρα είναι ο Νίκος Σαραφόπουλος και η Βαρβάρα Δεσποινιάδου. Τα άλλα ντοκιμαντέρ του Νοεμβρίου μιλούν για τη Θεσσαλονίκη (7/11), τον Πειραιά (21/11) καθώς και μια γενική σύνοψη (28/11).

Στο "Πολυτεχνείο"

Στα περυσινά βήματα θα κινηθεί και φέτος το "Πολυτεχνείο" στο Αίγιο (Παναγιωτοπούλου 30, τηλ. 0691 62280). Κι αυτό σημαίνει ότι το πρόγραμμά του θα περιλαμβάνει συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις, παρουσιάσεις βιβλίων, παράλληλα φυσικά με τη λειτουργία του "Πολυτεχνείου" ως ένα από τα πιο ενδιαφέροντα στέκια της πόλης.

Έτσι, έχουν ήδη προγραμματιστεί οι πρώτες εκδηλώσεις. Στις 30 Οκτωβρίου θα δωθεί συναυλία της Πόπης Αστεριάδη με τετραμελές μουσικό σχήμα, ενώ στις 6 Νοεμβρίου στον ίδιο χώρο θα βρίσκεται η Λία Βίση.

Στο Ωδείο "Φ. Νάκας"

Συναυλία μουσικής δωματίου θα πραγματοποιήσει στις αίθουσές του το Ωδείο "Φ. Νάκας" πιθανότατα στο δεύτερο δεκαπενθήμερο του Νοεμβρίου. Θα παρουσιάσουν οι Γιώργος Μπουρδόπουλος (κλαρινέτο) και Παναγιώτης Γώγος (πιάνο).

Παράλληλα αναμένεται και το ολοκληρωμένο πρόγραμμα των εκδηλώσεων για όλο το χειμώνα που θα περιλαμβάνει - αν κρίνουμε από τα προηγούμενα χρόνια - συναυλίες, σεμινάρια και παρουσιάσεις νέων μουσικών.

Από τις Πολιτιστικές Ομάδες του Πανεπιστημίου

Ένα διήμερο αφιερωμένο στην οικολογία και πιο συγκεκριμένα στις Πρέσπες θα διοργανώσουν από κοινού οι Πολιτιστικές Ομάδες του Πανεπιστημίου Πάτρας. Στις 4 και 5 Δεκεμβρίου οι εκδηλώσεις που θα περιλαμβάνουν έκθεση φωτογραφίας, ομιλίες, συζήτηση, αλλά και παραδοσιακό γλέντι, θα είναι η απόρροια του ταξιδιού που πραγματοποίησαν τον περασμένο Νοέμβριο οι φοιτητές των Πολιτιστικών Ομάδων στις Πρέσπες.

Στις εκδηλώσεις θα πάρει μέρος ακόμα η Εταιρεία Προστασίας Πρεσπών, καθώς και συγκρότημα πνευστών από τη Φλώρινα, ενώ στόχος του διημέρου θα είναι η ευαισθητοποίηση του κόσμου και εκτός Πανεπιστημίου για την κατάσταση που επικρατεί στην ακριτική περιοχή, καθώς και η συμμετοχή όλων, φορέων και μη, που έχουν να καταθέσουν εμπειρίες, γνώσεις ή προτάσεις.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

Από την Ορχήστρα Νυκτών Εγχόρδων

Μια ακόμα κοινή εμφάνιση, αυτή τη φορά σε διαφορετικό τόπο και χρόνο κάνει την Κυριακή 31 Οκτωβρίου η Ορχήστρα Νυκτών Εγχόρδων του Δήμου Πάτρας με τον Κώστα Θωμαΐδη.

Αυτή τη φορά θα συμμετέχουν στα εγκαίνια που κάνει το Λιμενικό Ταμείο Πάτρας για το νέο του θεατράκι. Η γιορτή και μαζί και η συναυλία θα γίνουν στις 11.30 περίπου το πρωί και τα τραγούδια που θα ακουστούν θα ανήκουν στο μέχρι τώρα ελληνικό ρεπερτόριο της Ορχήστρας.

Παράλληλα για το πρώτο δεκαπενθήμερο του Νοεμβρίου προγραμματίζεται και η παρουσίαση του CD ROM της Ορχήστρας που δημιουργήθηκε εκ τω έσω με όλη της την ιστορία, τα βιογραφικά των μελών της καθώς και φωτογραφίες και στοιχεία από τις συναυλίες της, τη δισκογραφική της δραστηριότητα κ.τ.λ.

Από την Πατραϊκή Μαντολινάτα

Στη Θεσσαλονίκη θα βρεθεί η Μικτή Χορωδία της Πατραϊκής Μαντολινάτας στις 21 Νοεμβρίου, όπου θα συμμετέχει προσκεκλημένη στο 15ο Φεστιβάλ Χορωδιακού Τραγουδιού του ΟΤΕ. Παράλληλα ο Ομιλος βρίσκεται σε περίοδο ανανέωσης τόσο σε επίπεδο προσώπων όσο και σε αυτό των στόχων μια που φαίνεται πως τα τελευταία χρόνια η αυξημένη δραστηριότητα οδήγησε και σε ανάλογα αυξημένες υποχρεώσεις.

Στο Ωδείο Μότσαρτ

Την εθνική επέτειο τίμησε το Ωδείο Μότσαρτ στις 25 Οκτωβρίου (7.30μ.μ.) σε μια εκδήλωση με τίτλο "Το έπος του 1940 μέσα από το τραγούδι". Συντελεστές της βραδιάς ο ραδιοφωνικός παραγωγός Δημήτρης Ηλιόπουλος στην επιλογή των τραγουδιών και ο μαέστρος Άγγελος Ανδρεόπουλος με τους συνεργάτες του.

Επίσης, μια βραδιά με μελοποιημένα ποιήματα της Μ. Γερακάρη διοργανώνει το Ωδείο Μότσαρτ για τα τέλη Νοεμβρίου. Σε αυτή θα συμμετέχουν εκτός από την ποιήτρια, οι Τάκης Δασκαλόπουλος, Χρήστος Δασκαλόπουλος και Βίλλυ Τζούφα.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

Στο "Μετρόπολις"

Παλιές καλές εποχές της νυχτερινής Πάτρας μας θυμίζει φέτος το "Μετρόπολις". Όσοι θυμούνται το παλιό καλό "Ότζι" θα καταλάβουν ασφαλώς τι εννοούμε με την πρώτη τους επίσκεψη στο χώρο. Ο Μάκης, η Μαριάννα, ο Αλέξανδρος και μαζί τους μερικά καινούρια παιδιά έφτιαξαν φέτος τους "Ντάλε Κουάλε" και από Τετάρτη μέχρι Κυριακή παρουσιάζουν επιλογές από ελληνικό και ξένο ροκ, μαζί με αρκετό σόου, για το οποίο υπεύθυνος είναι φυσικά ο Μάκης Παναγιωτόπουλος.

Στο "Χάραμα"

Δύο ταχύτητες φέτος στο "Χάραμα". Με απόλυτα ανανεωμένο σκηνικό, το πρόγραμμα ξεκινούν από νωρίς οι "Μη μου υρ του" με αρκετά καλές διασκευές από το ελληνικό ροκ και την ξένη μουσική σκηνή. Τη σκυτάλη παίρνουν ανάμεσα σε άλλους οι γνωστοί μας "Οπισθοδρομικοί". Έτσι μετά το "άνοιγμα" που κάνει τα τελευταία χρόνια το κέντρο σε ονόματα όπως η Μόρφω Τσαϊρέλη, η Ειρήνη Χαρίδου και ο ιδιόκτος μας βέβαια, αλλά εν Αθήναις πια) Λάμπρος Καρελάς, το "Χάραμα" συνεχίζει να κυνηγά πιο ελκυστικές συνεργασίες.

Στο "Συnergieio"

Επιμένει στο ροκ και φέτος το χειμερινό "Συnergieio" που μετά από κάποια χρόνια ταλαντεύσεων βρήκε τις τελευταίες περιόδους ταυτότητα. Οι "Ευ ζην" προς το παρόν δεν έχουν ενεργή δραστηριότητα, όμως τίποτα δεν αποκλείει την επαναδραστηριοποίησή τους στο άμεσο μέλλον. Το φετινό γκρουπ που βρίσκεται μόνιμα στη σκηνή με παλιότερα αλλά και λιγότερο γνωστά πρόσωπα συνεχίζει ελαφρώς πιο έντεχνα, ενώ η διάθεση των υπεύθυνων του "Συnergieio" αφορά αρκετές συναυλίες "μεγάλων" σχημάτων ανάλογου ύψους.

Έτσι ακούγονται ονόματα όπως των "Ξύλινων Σπαθιών", "Μπλε", "Συνήθων υπόπτων" κ.ά. Πάντως το "Συnergieio" θα συνεχίσει να είναι ανοιχτό και σε νεανικά, ροκ και όχι μόνο, σχήματα της Πάτρας που αναζητούν έναν αξιοπρεπή χώρο έκφρασης.

Από τη Λέσχη Φίλων Κλασσικής Μουσικής

Μια συναυλία για τις 9 Νοεμβρίου έχει προγραμματίσει η Λέσχη Φίλων Κλασσικής Μουσικής συνεχίζοντας τον κύκλο των εκδηλώσεων της στο Δημοτικό Θέατρο. Θα παρουσιάσει την Αγγελίνα Τκάτσεβα στο τσίμπελ (ρώσικο σαντούρι) σε ένα κλασικό πρόγραμμα που θα αγγίζει και τον εικοστό αιώνα.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

Από την Ορχήστρα Πατρών

Με συναυλίες στο Συνεδριακό Κέντρο του Πανεπιστημίου και το Μέγαρο Μουσικής ξεκίνησε τη φετινή της δραστηριότητα η "Ορχήστρα Πατρών" (ήρωϊν "Σολίστ"), έχοντας πάντα στο τιμόνι τον Σασούλιους Σοντέσκis και με αναβαθμισμένο πλέον το ρόλο σε Ορχήστρα και Ωδείο του Γιάννη Μαυρίδη.

Στο υπόλοιπο πρόγραμμα περιλαμβάνεται εκπαιδευτική συναυλία στι 15 Νοεμβρίου, ενώ μία μέρα μετά θα δώσουν συναυλία υπό τη διεύθυνση του Georg Mais και με την Έφη Α-

γραφιώτη στο πιάνο. Στις 26 Νοεμβρίου η Ορχήστρα θα βρίσκεται στην Κέρκυρα όπου θα τη διευθύνει ο Βύρων Φιδετζής, σε μια εκδήλωση που θα γίνει σε συνεργασία με το Ιόνιο Πανεπιστήμιο.

Στα άμεσα επόμενα πλάνα της Ορχήστρας είναι και το διήμερο συναυλιών στις 12 - 13 Δεκεμβρίου σε Αθήνα και Πάτρα με προσκεκλημένο τον Igor Oistrakh ως σολίστα στο βιολί.

Από την "Πολυφωνική"

Άμεσες αλλά και μακροπρόθεσμες είναι οι εκδηλώσεις στις οποίες ετοιμάζεται να συμμετάσχει η "Πολυφωνική Χορωδία Πάτρας". Κατ' αρχήν ο "Ύμνος εις την ελευθερία". Το μεγάλο αυτό έργο θα παρουσιαστεί στα "Δημήτρια" της Θεσσαλονίκης και ακολούθως στην ημέρα των ενόπλων δυνάμεων στο Μέγαρο Μουσικής και στον ίδιο χώρο την 25η Μαρτίου. Ο Βυζαντινός χορός του Ομίλου έχει ολοκληρώσει την ηχογράφηση ενός CD που αναμένεται να κυκλοφορήσει πολύ σύντομα, ενώ θα πάρει μέρος και στις εκδηλώσεις των "Πρωτοκλητείων".

Στα επόμενα σχέδια της "Πολυφωνικής" περιλαμβάνονται η προετοιμασία του Ο-ρατορίου για τα 2000 χρόνια από τη γέννηση του Χριστού, γραμμένο από το Μητροπολίτη Πατρών Νικόδημο, το οποίο θα παρουσιαστεί από όλα τα σχήματα τον Ιούνιο στο Μέγαρο. Πιο πριν, βέβαια, προέχει το "...Millennium" του Δήμου Πάτρας καθώς και το Καρναβάλι, ενώ για το καλοκαίρι υπάρχει η 1η Παγκόσμια Ολυμπιάδα Χορωδιών στο Λιντς της Αυστρίας.

Εκτός από τις εκδηλώσεις και τον προγραμματισμό της, η "Πολυφωνική" παρουσίασε και τις καινούριες της αίθουσες, με την ευκαιρία της συνένωσής της με το Αχαϊκό Ωδείο. Ανάμεσα στις αίθουσες αυτές και μια μικρή αλλά ιδανική κάποιες φορές αίθουσα συναυλιών που θα διατίθεται σε φορείς της πόλης, νέους δημιουργούς και βέβαια στα σχήματα του Ομίλου.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

Στο Μέγαρο Μουσικής

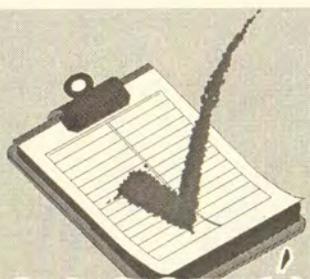
Ενώ τον Οκτώβριο στο Μέγαρο κυριάρχησε το Φεστιβάλ Εκκλησιαστικού Οργάνου, ο Νοέμβριος περιλαμβάνει μερικές πολύ ενδιαφέρουσες και διαφορετικές μεταξύ τους προτάσεις. Κατ' αρχήν την παρουσία του διασημότερου κουκλοθέατρου της Ευρώπης. Οι "Μαριονέτες του Ζάλτσμπουργκ" (φωτο) θα βρίσκονται στην Αθήνα για έξι συνολικά παραστάσεις. Από 2 - 5/11 θα παρουσιάσουν τον "Κουρέα της Σεβίλλης" με ελληνικούς υπότιτλους, ενώ το Σαββατοκύριακο 6-7/11 το ρεπερτόριό τους περιλαμβάνει τον "Καρυδραύστη" του Τσαϊκόφσκι και το παραμύθι του Προκόφιεφ "Ο Πέτρος και ο Λύκος" με αφηγήτρια την Ειρήνη Ιγγλέση.

Η ελληνική μουσική θα έχει κι αυτή, όπως πάντα, τους δικούς της εκπροσώπους. Ο Νίκος Ξυδάκης και η Ελευθερία Αρβανιτάκη θα δώσουν δύο συναυλίες (2 - 3/11) με έργα του Ξυδάκη σε ποίηση Σολωμού, Βιζυηνού, Γκανά και Γκόνη, στις 5/11 υπάρχει αφιέρωμα στον Νίκο Σκαγκώτα με τους 36 ελληνικούς χορούς από την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, ενώ στις 9 - 10/11 ο Γιάννης Μαρκόπουλος θα παρουσιάσει κύκλους τραγουδιών του με την "Πολυφωνική Χορωδία Βόλου", την "Παλίντονο Αρμονία" και τους Β. Λαβίνα, Χ. Γαργανουράκη, Γ. Κότσιρα, Κ. Μακεδόνα και Μ. Φραγκούλη. Αφιέρωμα στον Σκαγκώτα έχει ετοιμάσει το Μέγαρο και λίγο αργότερα, στις 29/11 με τίτλο "Εκλεκτικές συγγένειες" στο οποίο εκτός από τη μουσική του ίδιου θα ακουστούν έργα των Schonberg, Berg, Stravinsky, Bartok. Στο πιάνο θα είναι η Χαρά Ιακωβίδου.

Η Καμεράτα θα παρουσιαστεί στο Μέγαρο στις 12/11 με έργα Μπαχ και τους Stephen Varcos (βαρύτονο), Βαγγέλη Χριστόπουλο (όμποε) και Elizabeth Wallfisch (βιολί), καθώς και στις 19/11 με αφιέρωμα στον ύστερο ρομαντισμό. Οι Γιώργος Πέτρου και Χρίστος Παπαγεωργίου στο πιάνο θα παρουσιάσουν έργα των Χίντελμιθ, Άρνολντ και Στράους υπό τη διεύθυνση του Cyril Diederich. Κανονικά συνεχίζεται και ο διεθνής διαγωνισμός "Δημήτρης Μητρόπουλος" για συνθέτες, αφού στις 8/11 θα παρουσιαστούν από την "Ορχήστρα των Χρωμάτων" τα έξι έργα που έχουν ως τώρα προκριθεί. Όσον αφορά στις μεγάλες ορχήστρες αυτή την περίοδο, στο Μέγαρο έχουν προγραμματιστεί εμφανίσεις της "Ορχήστρας NDR Αμβούργου" (14 - 15/11) και της Ορχήστρας του Φεστιβάλ Maggio Musicale Fiorentino (19 - 20/11).

Από τις υπόλοιπες προτάσεις του Μεγάρου ξεχωρίζουν τα αφιερώματα στις μουσικές των λαών (τραγουδία από την Αγγλία και την Ιταλία του 16ου και 17ου και στις 10/11 και ισπανο-αραβική μουσική παράδοση στις 25/11). Για οποιαδήποτε πληροφορία ή κρατήσεις εισιτηρίων μπορείτε να τηλεφωνείτε στο Μέγαρο (01 7282333).

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

Στη Δημοτική Πινακοθήκη

Μια έκθεση κόμικς, για πρώτη φορά στην ιστορία της, εγκαινιάζεται στις 25 Οκτωβρίου από τη Δημοτική Πινακοθήκη Πάτρας. Για όσους μάλιστα είναι γνώστες του κόσμου των κόμικς, το γεγονός ότι υπάρχει συνεργασία με το Διεθνές Φεστιβάλ της "Βαβέλ", λέει πάρα πολλά. Ο τίτλος της έκθεσης που θα διαρκέσει ως τις 19 Νοεμβρίου είναι "Συνέβη αύριο" και σε αυτή θα πάρουν μέρος δημιουργοί από την πρώην ενωμένη Γιουγκοσλαβία, την Ιταλία, την Αγγλία και βέβαια την Ελλάδα.

Οι Έλληνες που θα δείξουν τις δημιουργίες τους είναι οι: Δ. Βιτάλης, Σ. Δελβινιώτης, Ε. Ναβροζίδου, Κ. Βιτάλης, Φ. Πελλιβανίδης, Solur και Δ. Τιμπιλής. Παράλληλα θα υπάρχει συνεχής βιντεοπροβολή με το έργο του Άγγελου Φραντζή "Εικόνες κλεμμένες από το μέλλον", ενώ τιμητικά θα συμμετέχει και ο γνωστός γελοιογράφος Γιάννης Ιωάννου. Την επιμέλεια της έκθεσης έχουν οι Κατερίνα Μπαραμπούτα και Βιβή Φωτοπούλου και το γενικό συντονισμό η Νίκη Τζούδα. Στον κατάλογο που συνοδεύει την έκθεση υπάρχουν κείμενα των Ferruccio Giromini, Νίκου Προκόβα, Paul Gravett και Άγγελου Φραντζή.

Στο Ταχυδρομείο

Ο πόλεμος του '40, η Αντίσταση και η Απελευθέρωση είναι τα θέματα της έκθεσης γραμματοσήμου που λειτουργεί μέχρι τις 10 Νοεμβρίου στην αίθουσα του Κεντρικού Ταχυδρομείου (Μαιζώνος και Ζαΐμη). Τη διοργανώνει η Φιλοτελική Εταιρεία Πάτρας συνεχίζοντας την προσπάθεια που ξεκίνησε πριν ένα χρόνο για τη παρουσίαση εκθέσεων στους χώρους του Ταχυδρομείου με διάφορα θέματα συναρτώμενα και με την εκάστοτε χρονική περίοδο. Το γραμματόσημο ανήκουν στο Γενικό Γραμματέα της Εταιρείας Διονύσιο Μπράβο.

Από το Φυσιολατρικό

Τα πενήντα χρόνια της ιστορία του ετοιμάζεται να γιορτάσει ο Φυσιολατρικός Σύνδεσμος Πατρών μαζί με την αλλαγή του χρόνου. Ξεκινάει, λοιπόν, τις εκδηλώσεις του με μια έκθεση στο Μέγαρο Λόγου και Τέχνης γεμάτη από στιγμές του μισού αυτού αιώνα. Ντοκουμέντα, δημοσιεύματα, βραβεία που έδωσε και έλαβε ο Σύνδεσμος δίνουν μια πλήρη εικόνα για τις δραστηριότητες και τους στόχους του.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

Στην Εθνική Πινακοθήκη

Μια πολυαναμενόμενη έκθεση εγκαινιάστηκε στην Εθνική Πινακοθήκη και θα λειτουργεί μέχρι τις 17 Ιανουαρίου του 2000, με στόχο να πετύχει ανάλογη προσέλευση με αυτή που είχε το 1993 η έκθεση "Από τον Θεοτοκόπουλο στον Σεζάν". Μόνο που εδώ θα υπάρχει μόνο Θεοτοκόπουλος. Μια αναδρομική έκθεση του μεγάλου "Γκρέκο", με τη συνεργασία του Μουσείου Τίσειν - Μπορνεμίσια της Μαδρίτης και του Παλάτσο ντελ Εσποζιτσιόνι της Ρώμης από τα οποία έχει ήδη ταξιδέψει η έκθεση πριν έρδει στην Αθήνα.

Στόχος της έκθεσης πέρα από τον προφανή, για την ολοκληρωμένη γνωριμία του έργου του Γκρέκο, είναι να καταδεικτούν οι επιρροές και τα σταθερά στοιχεία της τέχνης του, όσο ο Θεοτοκόπουλος ταξιδεύει από τον Χάνδακα στη Ρώμη και από κει στο Τορίνο.

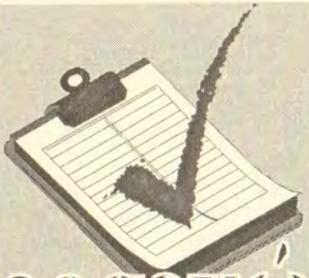
Εκτός από τις γνωστές δημιουργίες του Γκρέκο υπάρχουν πορτρέτα του ίδιου, του γιου του και ευγενών καθώς και τρία έργα - έκπληξη. Τη γενική επιμέλεια έχει ο καθηγητής Χοσέ Αλβάρεζ Λοπέρα, ενώ για την Αθήνα έχει οριστεί επιμελητής ο καθηγητής Νίκος Χατζηνικολάου με βοηθό την Μαρία Κατσανάκη από την Εθνική Πινακοθήκη.

Στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης

Τις σπουδές του Πικάσο για την "Γκουέρνικα", το έργο σύμβολο ενάντια στον πόλεμο, παρουσιάζει μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης στην Αθήνα. Με την επιμέλεια της Paloma Esteban παρουσιάζονται 23 σχέδια, ένα χαρακτηριστικό και δύο "λάδια" - δημιουργίες λίγο μετά το σπουδαίο έργο. Μαζί και ένα ανάπτυγμα του αυθεντικού πίνακα και οκτώ φωτογραφίες της Ντόρας Μάαρ από τα διάφορα στάδια δημιουργίας.

Αν είστε τυχεροί μπορεί να προλάβετε και κάποιο από τους κύκλους διαλέξεων που διοργανώνει το Μουσείο στο περιθώριο της έκθεσης με ομιλητές τους ιστορικούς τέχνης Άννα Καφέτση, Νίκη Λοϊζίδου, Νίκο Χατζηνικολάου και την Françoise Gilot, σύζυγο του Πικάσο κατά το διάστημα 1943 - 1952.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

Από τη χορευτική ομάδα "Παρουσία"

Ένα τριήμερο στο "Επίκεντρο" έχει ετοιμάσει για τις 19 - 21 Νοεμβρίου η χορευτική ομάδα "Παρουσία" της Τατιάνας Λοβέρδου. Δύο ντουέτα και ένα τρίο από τους χορευτές της ομάδας θα παρουσιάσουν μια δουλειά με το γενικό τίτλο το στίχο του Ελύτη "Το αμύγδαλο του κόσμου είναι βαθιά κρυμμένο". Ο ίδιος στίχος έχει δώσει και τον τίτλο σε ένα από τα ντουέτα που θα αποτελείται από τις Νατάσα και Φαίη Πατίκα και θα συνοδευτεί από ζωντανή συνοδεία κιθάρας από τον Διονύση Σαμπαζιώτη. Το άλλο ντουέτο απαρτίζουν οι Δώρα Αθανασοπούλου και Μάτα Μητσαλά, ενώ στο τρίο θα συμμετέχουν οι Ευδοξία Καραβοκύρου, Τατιάνα Λοβέρδου και Τόνια Ζορμπαλά για τη χορογραφία των οποίων έχει γράψει μουσική ο Ευγένιος Βούλγαρης. Οι ιδέες για τις χορογραφίες των δύο πρώτων μερών ανήκουν στις ίδιες τις χορεύτριες, ενώ η Τ. Λοβέρδου ανέλαβε εξ ολοκλήρου την τελευταία χορογραφία.

Στη Διακείδιο

Κάθε Τετάρτη και Σάββατο θα γίνονται και φέτος οι διαλέξεις και οι υπόλοιπες εκδηλώσεις στη Διακείδιο Σχολή Λαού (Κανάρη 58). Μόνη εξαίρεση η τιμητική εκδήλωση για το δημοσιογράφο και συγγραφέα Ν. Πολίτη που θα γίνει την Κυριακή 7 Νοεμβρίου από το Σύλλογο Λευκαδίων, καθώς και η εναρκτήρια εκδήλωση ανήμερα την 28η Οκτωβρίου, με επίκαιρη ομιλία από την Μαρία Παπαμιχαλοπούλου και τη συνεργασία του πατριωτικού συλλόγου "Το Δημοτικό Τραγούδι".

Κατά τ' άλλα ξεχωρίσαμε την ομιλία του δικηγόρου Βασ. Τσούκαλη με θέμα "Οι ρίζες του Ελληνισμού με την Αντιγόνη του Σοφοκλέους" (10/11), καθώς και αυτή του καθηγητή ιστορίας της Ιατρικής και της Χειρουργικής Στέφ. Γεροουλάνου για τα Καβαφικά νομίσματα (13/11). Στις 17/11 θα γίνει φιλολογικό μνημόσυνο για το δικηγόρο Αιγίου και συγγραφέα Ανδρέα Μαγκλάρα από την Αχαϊκή Εταιρεία Μελετών. Θα μιλήσουν οι Κ. Τριανταφύλλου, Χρ. Μούλιας κ.ά.

Τέλος στις 24/11 η ομιλία του δικηγόρου Παύλου Μαρινάκη θα έχει θέμα "Μπορούμε να είμαστε υπερήφανοι για τον αιώνα μας;", ενώ τρεις μέρες μετά ο Πρωτοπρεσβύτερος Δρ. Θεολογίας Ι. Σκιαδαρέσης θα μιλήσει με θέμα "Η Αποκάλυψη του Ιωάννου, αγωνιστικό - προφητικό κείμενο ή θολή μελλοντολογία;". Όλες οι εκδηλώσεις ξεκινούν στις 7 το απόγευμα.

Στην αίθουσα "Ζέρβας"

Εκθεση με έργα του Αλέξανδρου Δεμαρτίνου διοργανώνει από 6 - 30 Νοεμβρίου η αίθουσα τέχνης "Ζέρβας" στο Ρίο. Τίτλος της έκθεσης "Τα δώρα που δεν δώσαμε ή η εξιλίωση".

"ΓΥΡΩ - ΓΥΡΩ"

Στα βαθιά νερά της δισκογραφίας

Κείμενο - συνέντευξη: Γιάννης Μουγγολιάς

Σκηνές ντόπιας δημιουργίας στην Πάτρα που πνίγει τα παιδιά της δίνοντάς τους όλο και λιγότερες ευκαιρίες ν' αναπτύξουν το ταλέντο τους; Μια παρέα τεσσάρων νεαρών από 21-24 ετών που "παίζοντας" με τα ηλεκτρονικά όργανα άρχισαν να πειραματίζονται με τους δαιδαλώδεις μοναχικούς δρόμους μιας πολύπλοκης όσο και γκριζας μουσικής; Ένα μουσικό συγκρότημα που γεννιέται απ' την πιο εύγευστη συνταγή της σύγχρονης νεολαίας της πόλης και αποστομώνει ειδικούς και προκαταλειμμένους που βρίσκονται με το δάχτυλο στη σκανδάλη και την κάννη προτεινομένη στη συνομήλικη γενιά τους; Τίποτα απ' όλα αυτά ή όλα αυτά και πολλά ακόμα είναι οι "Γύρω - Γύρω", το νεανικό συγκρότημα που αριθμεί ήδη τρία χρόνια ζωής και βρίσκεται μια ανάσα πριν το δισκογραφικό τους ντεμπούτο, που ανέλαβε να εκδώσει η αξιόλογη δισκογραφική εταιρεία ANKH του Θάνου Φουργιώτη.

Σταύρος Γασπαράτος (φωνή, κιθάρες, programming), Αλέξανδρος Τσιλφίδης (πλήκτρα, φωνή), Ουρανία Γουσέτη (πλήκτρα, φωνή) και Γιάννης Κατσάφαρος (μπάσο, programming, φωνή).

Σε ορισμένα κομμάτια συμμετέχει η Γεωργία Βαγενά (φωνή). Γύρω - γύρω λοιπόν στην Πάτρα τριγυρίζαμε και τους βρήκαμε. Κάναμε καλή παρέα, συμμεριστήκαμε τις αγωνίες τους και χαρήκαμε με την ωριμότητα και τη σεμνότητά τους. Αλλά κυρίως γιατί ξέρουν να λένε καθαρά τα πράγματα με το όνομά τους, όταν πρέπει δηλαδή, όταν το έχουν ανάγκη.

Γύρω - γύρω, λίγο πριν την έκδοση του δίσκου. Και ακούστε...

Τους τέσσερις 20 something της Πάτρας θα πλαισιώσει με το βιολί του σαν προσκεκλημένος ο πρώην Tuxedo τοσο, ο κύριος Blaine L. Reininger. Καλή τύχη παιδιά και καλό κουράγιο.

Η συζήτηση που ακολουθεί πραγματοποιήθηκε στο σπίτι-στούντιο που έχουν διαμορφώσει οι "Γύρω - Γύρω" για τις πρόβες τους, ένα γλυκό κυριακάτικο μεσημέρι.

Παρόντες ο Σταύρος Γασπαράτος κατά κύριο λόγο, αλλά και οι Αλέξανδρος Τσιλφίδης και Ουρανία Γουσέτη. Όλοι μια φωνή, ενωμένοι και αγαπημένοι με ξενάγησαν στο δικό τους κόσμο, έναν κόσμο που ίσως αξίζει να γίνει και δικός μας.

τόχρονα. Τότε βγαίνει πιο δεμένο το αποτέλεσμα. Αν και οι καλύτεροι στίχοι, κατά τη γνώμη μου, είναι αυτοί που γράφονται πρώτα. Επίσης, συχνά επιλέγουμε να δώσουμε πρωταγωνιστικό ρόλο στους στίχους αφήνοντας σαν φόντο τη μουσική.

Πάντως σκοπός είναι να μπαίνουν στον ακροατή και να του δημιουργηθούν τα συναισθήματα και όχι να του επιβληθούν. Όσον αφορά στη μουσική, μπορεί να έχει σκοτεινά χρώματα, αλλά δεν αποβλέπει στο να "ριξει" τον ακροατή.

Στα κομμάτια σας είναι έκδηλη μια ονειρική ατμόσφαιρα. Ποιος ο ρόλος της;

Η δημιουργία μιας ενιαίας ατμόσφαιρας είναι το κυρίαρχο, πιστεύω, στη μουσική μας. Συχνά θυσιάζουμε μερικές μελωδίες και κάποια αλλά πράγματα ώστε να μην ξεχωρίσουν. Έτσι ώστε ο ακροατής να μην ακούσει μια αιχμή που θα τον αποσπάσει. Κατά κόρον είμαστε μινιμαλιστές.

Τι θέλεις να μείνει στον κόσμο από τις ακροάσεις στις συναυλίες και στο cd;

Θά 'θελα να μείνουν όμορφες στιγμές και να γίνουν "καλύτεροι άνθρωποι" μέσα από αυτά που εγώ εντοπίζω χωρίς να εννοώ πως θέλω να μεταφέρω στον ακροατή με ένα καλώδιο τη σκέψη μου. Τότε θα είμαι πανευτυχής.

Θεωρείς ότι στην Πάτρα περιοριστήκατε ή ότι δεν είχατε τις ευκαιρίες που θα θέλατε;

Η Πάτρα είναι μικρή και έχει πολύ λίγους χώρους. Αντίστοιχα βέβαια σε σχέση π.χ. με την Αθήνα, το κοινό που

θα ακούσει τη μουσική μας είναι μικρότερο. Όμως αυτό το κοινό μπορείς να το βρεις όλο. Από την άλλη είναι δύσκολο να έρθεις σε επαφή με τις εταιρείες και όλα αυτά, που βρίσκονται στην Αθήνα. Βέβαια αν ζούσαμε στην Αθήνα, ούτε πρόβα δε θα μπορούσαμε να κάνουμε λόγω αποστάσεων. Πάντως χρειάζεται λίγο περισσότερο τρέξιμο αλλά κακά τα ψέματα. Σε μας όλα έγιναν, δε βρήκαμε κλειστές πόρτες.

Σκέφτεστε το ενδεχόμενο να δουλέψετε αποκλειστικά σαν μουσικοί;

Αν ήταν να είμαστε οι "Γύρω - γύρω" ακριβώς και να μπορούσαμε να ζούμε απ' αυτό θα ήταν το ιδανικό. Επειδή όμως αυτό δε γίνεται, το ιδανικό θα ήταν κάτι ενδιάμεσο. Δηλαδή, να είχαμε μια δουλειά στο ευρύτερο φάσμα της μουσικής, π.χ. η Ουρανία θα μπορούσε να διδάσκει πιάνο, ο Αλέξανδρος ν' ακολουθήσει το μέγα ήχου που είναι ηλεκτρολόγος κ.λπ. Έτσι ώστε να μην υπάρχει η φθορά και να μπορούμε να συνεχίζουμε στη μουσική μας.

Θα προτιμούσα, πάντως, να είμαι γκαρσόνι από ξεπλυμένος μουσικός. Δεν καταλαβαίνω πως μουσικοί μπορούν να πηγαίνουν να δουλεύουν στα σκυλάδικα. Δεν είναι ποτέ πια οι ίδιοι. Το βρίσκουν μειωτικό να γίνουν π.χ. dj's. Εγώ θα προτιμούσα να σερβίρω στον κόσμο έναν καφέ, παρά να ξεπέσω στα μάτια αυτών που με γνώρισαν και με αγάπησαν απ' τη δουλειά μου.

Τι περιμένετε να σας ωφελήσει αυτός ο δίσκος;

Αυτό που περιμένω είναι να φθάσει σ' αυτιά κάποιων ανθρώπων παραπάνω και να είναι ο δι-

σκος αυτός το διαβατήριο για να προσεγγίσουμε καλύτερους χώρους και να κάνουμε καλύτερα live.

Μια και μιλάμε για χώρους θά 'θελα να μου πεις τις εμπειρίες σας από τα live στην Αθήνα.

Στην Αθήνα τα πράγματα είναι πολύ πιο επαγγελματικά συγκριτικά με την Πάτρα, και με την καλή και την κακή έννοια.

Από χώρους, πάντως, που γράφονται στα καλύτερα περιοδικά και ασχολούνται αποκλειστικά με live, θα περίμενα να είναι άκρως επαγγελματίες. Αυτοί βγάζουν λεφτά από τους μουσικούς, και δεν είναι τυπικοί. Δηλαδή δεν μπορείς κατά τη διάρκεια της συναυλίας να κοιτάς μόνο πώς θα πάρεις τα λεφτά από τους πελάτες και να μη δίνεις σημασία για τον ήχο του συγκροτήματος. Στην Πινακοθήκη

ΑΝΟΙΞΗ

*Τώρα που τα δελφίνια
το φως του φεγγαριού στην πλάτη τους φόρεσαν πάλι
θέλω τόσο να κολυμπήσω μαζί σου
Τώρα που τη γαλήνη του δειλινού
αγκαλιάζει ο αφρός της θάλασσας
οι γραμμές δεν τελειώνουν
και τραγουδι πάνε να γίνουν
Τώρα
Τώρα που το δροσερό αεράκι
κάτω από τις τρίχες κώθηκε να με ζυγνήσει
τα στρογγυλά σου στήθη
πονηρό παιχνίδι στήνων
Τώρα
Τώρα που τα δελφίνια
το φως του φεγγαριού στην πλάτη τους φόρεσαν πάλι...*

(Στίχοι: Σταύρος Γασπαράτος)

π.χ. που έχει φιλοξενήσει τα μεγαλύτερα ονόματα, ο μπάρμαν έφτιαχνε τον ήχο.

Στα "Φτερά του Ερωτα" τα ηχητικά ήταν πολύ καλύτερα, αλλά η αντιμετώπιση σε μας ήταν σαφώς χειρότερη, ήταν η αντιμετώπιση του να φέρνεις ερασιτεχνικά συγκροτήματα να παίξουν. Ας παίξουν, δηλ. τα παιδιά, αλλά με μια μίζερη νοοτροπία, χωρίς να πιστεύουν στις δυνατότητες αυτών που παίζουν. Μόνο για τυπικούς λόγους, Όσον αφορά στον κόσμο και στις δύο συναυλίες είχαμε πολύ, φίλους αλλά και μουσικούς που ήρθαν να μας ακούσουν. Επίσης εντύπωση μας έκαναν και οι διαφορετικές ηλικίες που μας άκουσαν και τους αρέσαμε.

Ποιους βρήκατε συμπαραστάτες στην πορεία σας έως εδώ;

Θα ήθελα πολύ να ευχαριστήσω τον Τάκη Γασπαράτο, που μας στηρίξε όσο γινόταν, και υλικά και ψυχικά, όλα τα παιδιά από το Rocky Raccoon που λειτουργούμε σαν παρέα, το Νίκο Κυπουργό ο οποίος έδωσε τον εαυτό του για μας, παρότι έχει τόσες ασχολίες και κυρίως το Θάνο Φουργιώτη που ήταν συνεπής, φιλικός σε μας αλλά πρωτίστως επειδή πίστεψε σε μας.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον ηχολήπη Φωτεινό Ανδρεόπουλο του στούντιο που ηχογραφούμε και το Δημήτρη Τοπούζη που μας βοήθησαν στην ηχοληψία. Τέλος τη Ρένια - ξέρεи αυτή - που μας ανέχτηκε σε όλες τις πρόβες και όλους τους φίλους που με το δικό τους τρόπο μας βοήθησαν.

Ένα διεθνές σχήμα ...δίπλα μας

Στην "Αγορά" στις 5 Νοεμβρίου

Ένα κουαρτέτο με έδρα την Πάτρα αλλά με απεριόριστους μουσικούς ορίζοντες που εντοπίζονται στον ευρύτερο χώρο της τζαζ, αποτελεί την πρόταση του περιοδικού γι' αυτό το τεύχος.

Πρόκειται για τους "Patras Jazz Ensemble", ένα πολυεθνικό σχήμα που προωθεί στη μουσική τον πολυμεταβλητό χαρακτήρα της τζαζ, όπως ορίζεται από τη γοητευτική διαδρομή των ήχων στο bebop, την cool και τη modern. Χώροι μουσικοί και στυλ που ενοποιούνται με φαντασία στη σύμπραξη τεσσάρων σπουδαίων μουσικών.

Ο Γερμανός τρομπιτίστας Klaus Werner Pusch, προερχόμενος από το μποπ κύκλωμα της ευρωπαϊκής σκηνής, ο πιανίστας Γιώργος Μεταξάς μια ιδιόμορφη και άκρως ξεχωριστή περίπτωση που ανέδειξε η τζαζ σκηνή της πρώην ΕΣΣΔ, ο κρουστός Λεωνίδας Πλιάτσικας που ακολουθεί μια συνεπέστατη και πολύχρονη παρουσία στην εγχώρια σκηνή της τζαζ, γνωστός από τους θρυλικούς "Iskra" αλλά και από άλλες ενδιαφέρουσες συνεργασίες και ο νέος ταλαντούχος μπασιίστας Σπήλιος Καστάνης συγκλίνουν τις δημιουργικές ανησυχίες τους και δανείζονται το όνομα της πόλης μας για σημείο αναγνώρισης στο κοινό τους.

Το ρεπερτόριό τους εκτείνεται από συνθέσεις του Klaus Werner Pusch αλλά και τζαζ στάνταρντς και αξέχαστες συνθέσεις της μουσικής τέχνης του αυτοσχεδιασμού όπως των Charles Mingus, Miles Davis, Charlie Parker, Herbie Hancock κ.ά. φίλτραρισμένες από το προσωπικό τους ύφος.

Στο ποικιλόμορφο αυτό μουσικό

Οι Γ. Μεταξάς, Λ. Πλιάτσικας και Σ. Καστάνης (φωτο) μαζί με τον Klaus Werner στις 5 Νοεμβρίου στην

τους ταξίδι οι "Patras Jazz Ensemble" θα μας ξεναγήσουν κατά τη διάρκεια της ζωντανής εμφάνισής τους, που θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή 5 Νοεμβρίου στις 9.00 μ.μ. στον ατμοσφαιρικό χώρο του θεάτρου "Αγορά" (Καραϊσκάκη 149) και τη διοργανωτική της φροντίδα έχει αναλάβει το "δόντι". Η συναυλία γίνεται με την υποστήριξη του "Ωδείου Φ. Νάκας".

Ας γυρίσουμε όμως στους συντελεστές της μουσικής αυτής βραδιάς λίγο πριν αφουγκραστούμε την ηχητική τους πρόταση.

Klaus Werner Pusch (τρομπέτα - φλούγκελχορν)

Γεννήθηκε στις 4/10/1949 στο Μόναχο της Γερμανίας. Παιζει τρομπέτα από 15 χρονών.

Ξεκίνησε σαν αυτοδίδακτος κι αργότερα πήρε μαθήματα από τον Manfred Schoof (German All Stars) και τον Bill Hartman (Art Blakey's jazz Messengers). Τελείωσε τις μουσικές σπουδές του το 1984 στο Swiss Jazz School στο Bern της Ελβετίας. Τα μουσικά του ερεθίσματα προέρχονται από τον Clifford Brown και

Klaus Werner

τον Kenny Donham.

Την περίοδο του Jazz Festival στο San Sebastian της Ισπανίας κέρδισε με το κουιντέτο του το δεύτερο βραβείο για δύο φορές, το 1976 και το 1981, και το πρώτο βραβείο με το Swiss Jazz School Big Band το 1983. Το 1980 ηχογράφησε το άλμπουμ "My Destination" μαζί με το Γερμανό τζαζ πιανίστα Peter Kosch και τον Ουρουγουανό σαξοφωνίστα Wilson De Oliveira.

Γιώργος Μεταξάς (πιάνο)

Γεννήθηκε στην Κολχίδα της Γεωργίας. Γιος Έλληνα και Γεωργιανής, προέρχεται από μουσική οικογένεια και από 7 χρονών αρχίζει η εκμάθηση του πιάνου δίπλα στον πατέρα του Αχιλλέα.

Συνέχισε τις σπουδές του στο Κονσερβατόριο της Γεωργίας κερδίζοντας υποτροφία για το Κονσερβατόριο της Μόσχας. Υπήρξε καθηγητής στο Κονσερβατόριο της Άλμα Ατα για 24 χρόνια.

Έχει γράψει συμφωνικά έργα, μουσική για θέατρο, κινηματογράφο, ταινίες κινουμένων σχεδίων. Έχει κάνει ενορχηστρώσεις για την big band της Ραδιοτηλεόρασης στη Ρωσία.

Στο χώρο της τζαζ βρίσκεται 22 χρόνια έχοντας παίξει σε πολλά φεστιβάλ (Σιβηρίας, Μόσχας, Αγίας Πετρούπολης, χωρών Βαλτικής). Το 1996 εκδίδει το πρώτο του cd μέσω της πατριάκής δισκογραφικής εταιρείας "Παλμός" και του Δημοτικού Ωδείου Πατρών με τίτλο "My friend Mefisto".

Από το 1994 έχει εγκατασταθεί μόνιμα στην Πάτρα, όπου εργάζεται σαν καθηγητής του Δημοτικού Ωδείου Πατρών στο μοντέρνο του τμήμα, διδάσκοντας πιάνο τζαζ.

Λεωνίδας Πλιάτσικας (τύμπανα)

Γεννήθηκε στην Τασκένδη της πρώην ΕΣΣΔ και μεγάλωσε στα Ιωάννινα. Σπούδασε μουσική στο Κονσερβατόριο του Ρότερνταμ στην Ολλανδία. Το 1985 ήρθε στην Ελλάδα και εγκαταστάθηκε στην Αθήνα. Έχει συμμετάσχει σε δίσκους και έχει συνεργαστεί σε ζωντανές εμφανίσεις με διάφορους Έλληνες μουσικούς της τζαζ, όπως το συγκρότημα "Iskra", τον κιθαρίστα Τάκη Μπαρμπέρη, τον κιθαρίστα Δημήτρη Ζαφειρέλη, τον πιανίστα Γιώργο Κοντραφούρη, το σαξοφωνίστα Τάκη Πατερέλη, το σαξοφωνίστα Φλώρο Φλωρίδη κ.ά.

Τα τελευταία χρόνια παίζει και με τους Γιώργο Μεταξά, Klaus Werner Pusch και Σπήλιο Καστάνη. Διδάσκει τζαζ κρουστά στο Δημοτικό Ωδείο της Πάτρας.

Σπήλιος Καστάνης (μπάσο)

Γεννήθηκε στην Αθήνα και μεγάλωσε στην Αρκαδία. Σπούδασε επαγγελματίας χειριστής αεροσκαφών αλλά η μουσική την κέρδισε περισσότερο.

Είναι αυτοδίδακτος στο όργανό του, ενώ αργότερα έκανε κλασικές θεωρητικές σπουδές. Από το 1987 έχει συμμετάσχει σε rock, funk, jazz, fusion και έχει συμπράξει με τους κιθαρίστες Ανδρέα Γεωργίου και Δημήτρη Ζαφειρέλη, το σαξοφωνίστα Δημήτρη Βασιλάκη, τον πιανίστα Γιώργο Μεταξά κ.ά. Από το 1995 είναι μέλος των "Patras Jazz Ensemble". Ζει στην Πάτρα και εργάζεται σαν καθηγητής στη Μουσική Σχολή "Φίλιππος Νάκας".

φους που μας ενδιαφέρει για χρήση και εκμετάλλευση.

β. Να εξαντλούμε όλα τα μέσα για προστασία (αντισεισμική θωράκιση, μικρός συντελεστής δόμησης, ανοικτοί χώροι, ετοιμότητα του κρατικού μηχανισμού κτλ.).

γ. Η πολιτεία οφείλει να οργανωθεί και να δράσει προληπτικά: αυστηρός έλεγχος στην έκδοση οικοδομικών αδειών και στην κατασκευή των οικοδομών. Δεν είναι δυνατόν να συνεχίζεται το καθεστώς της αυθαίρετης δόμησης.

δ. Καλό το εύκολο κέρδος αλλά έρχεται κάποτε και η ώρα της κρίσης. Ο καθένας μας έχει τη δική του ευθύνη. Πρέπει να νοιαζόμαστε για την ασφάλειά μας. Και οι κατασκευαστές ας κάνουν καλά τη δουλειά τους. Πού είναι η κοινωνική ευθύνη; Πόσο νοιαζόμαστε για τον άλλο;

3. Συγκλονιστήκαμε μπροστά στο δράμα των σεισμοπαθών και των πληγέντων. Ανακαλύψαμε ότι υπάρχει γείτονας, ότι υπάρχει συνάνθρωπος, ότι τον έχουμε και μας έχει ανάγκη, ότι δεν είμαστε παντοδύναμοι και ικανοί να τα αντιμετωπίσουμε όλα μόνοι μας. Ανακαλύψαμε την αξία της ζωής, τη σημασία της αγάπης και της προσφοράς.

Μας λείπει η ανθρωπιά. Μεγάλο το έλλειμμα σε ανθρωπιστικές αξίες. Χρειάζεται προσπάθεια για να συνειδητοποιήσουμε ότι χρειαζόμαστε μια κοινωνία πολιτών και αληθινών ανθρώπων. Θα πρέπει να αντιληφθούμε ότι οι "πλάκες βεβαιότητας" πάνω στις οποίες νομίζουμε ότι οικοδομήσαμε την προσωπική μας ευτυχία δεν είναι και τόσο σταθερές.

4. Για μια ακόμα φορά τα Μ.Μ.Ε. έδειξαν, παρά τις όποιες εξαιρέσεις και τις φιλότιμες προσπάθειες, ότι ενδιαφέρονται για την αύξηση της θεαματικότητας και της ακροαματικότητας.

"Ο φόβος, ο πανικός, το άγνωστο που λάνε. Έτσι περάσαμε από τη σοβαρή, υπεύθυνη και αντικειμενική πληροφόρηση στην καταστροφολογία, την κινδυνολογία, τη συνωμοσιολογία" (Φ. Τσαλικογλου).

Κι αν υποθέσουμε ότι ήταν δυνατή η ακριβής πρόβλεψη (τόπος, χρόνος, ένταση) ενός σεισμού, τελικά σε τι θα χρησίμευε πρακτικά κάτι τέτοιο;

Πόσο θα βοηθούσε τον πολύ κόσμο;

Τι θα μπορούσε να κάνει η πολιτεία, αν κάθε φορά κάποιος έβγαине και πρώτος "προφήτευε";

"Να κάνει τι δηλαδή; Να εκκενώσει για έναν μήνα την περιοχή; Να κλείσει τα σχολεία και τα εργοστάσια; Να συστήσει στον κόσμο να κοιμάται σε πάρκα και σε πλατείες;

Ή μήπως να θέσει τον κρατικό μηχανισμό σε ετοιμότητα και να ενημερώσει τον κόσμο για μέτρα αυτοάμυνας και αυτοπροστασίας. Γιατί αν πρόκειται για το τελευταίο, δεν μας χρειάζονται Κασσάνδρες και προφύτες. Η πρόνοια και η προετοιμασία αποτελούν πρώτιστες αρχές.

Που θα πρέπει να πρυτανεύουν από τώρα και στο μέλλον, αφού θα ζήσουμε με τους σεισμούς. Αφού με μαθηματική βεβαιότητα θα συμβαίνουν γύρω μας, όπως οι αρρώστιες και ο ξαφνικός θάνατος".

Νομίζω ότι με σοβαρότητα, πολιτεία και πολίτες, πρέπει να δείξουμε ότι "έχουμε τη δυνατότητα να αντιστεκόμαστε στον παγιδευτικό εγκλωβισμό της ψυχής και του μυαλού μας. Ας αποδείξουμε ότι έχουμε και ψυχή και μυαλό". Οι επιστήμονες ας συνεργαστούν με ευθύνη και σοβαρότητα. Η πολιτεία ας οργανωθεί καλύτερα. Οι πολίτες ας νοιαστούν περισσότερο για τη σωστή πληροφόρηση και τη λήψη μέτρων προστασίας.

Και ας βγούμε όλοι λίγο σοφότεροι, περισσότερο άνθρωποι. Ας συνειδητοποιήσουμε, επί τέλους, ότι θάνατος και ζωή "είναι σημεία ισάξια και εναλλασσόμενα. Σημεία του ίδιου κύκλου". Και πως αυτή η γη που την πατούμε άλλοτε γίνεται μάνα ζωοδότρα και άλλοτε θηρίο σαρκοφάγο. Με λιγότερη αλαζονεία θα βρούμε και πάλι την ισορροπία και τη χρυσή τομή στις σχέσεις μας.

Επιλογικά παραθέτω λίγους στίχους από τη συλλογή του Νίκου Καρούζου "Αντι-σεισμικός τάφος" 1984

1. "Είμαι ένα ερείπιο που διαρκώς λουλουδίζει"

2. "Η εξουσία εξιδανικεύει το κακό στην ανθρωπότητα"

3. - Δεν σε βλέπω απόψε καλά. Τι έχεις ;
- Εχω ύπαρξη.

ΤΟ ΔΟΝΤΙ παρουσιάζει

"Χειμερινοί Κολυμβητές"

για πρώτη φορά στην Πάτρα!

Σάββατο 30 Οκτωβρίου 1999 9.00 μ.μ.

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ "ΑΠΟΛΛΩΝ"

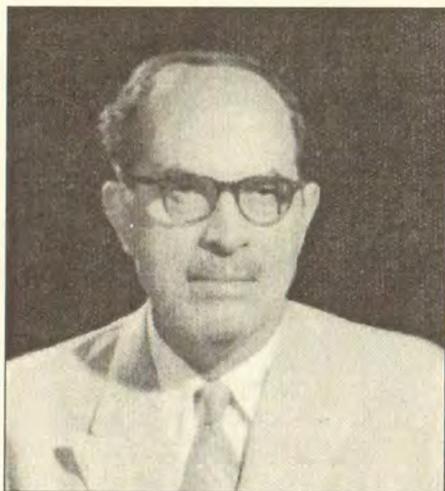
Τηλεοπτική υποστήριξη
Tele Time

Ραδιοφωνική υποστήριξη
ΕΡΑ - Δίκτυο Δυτ. Ελλάδας
Relax FM

Δύο Παιρινοί ποιητές φευγάτοι από καιρό

Του Δημήτρη Κάββουρα

Ο Π. Α. Χρονόπουλος (πάνω) και ο Τ. Χατζηθαθανασίου (κάτω), δύο δημιουργοί της Πάτρας που δεν αξίζουν τη λήθη.

ύο Παρινοί ποιητές που θα ήταν κρίμα το έργο τους να λησμονηθεί και το όνομά τους να παραδοθεί στη λήθη είναι ο Π. Α. Χρονόπουλος (1893 - 1969) και ο Τάκης Χατζηθαθανασίου (1917 - 1965). Αναφέρουμε και τους δυο μαζί, γιατί ήταν σύγχρονοι, υπήρξαν φίλοι και γιατί με την παράλληλη, κατά κάποιο τρόπο, πορεία τους άφησαν εποχή, ο πρώτος χάρη στην ιδιότυπη σκέψη του και ο δεύτερος χάρη στην πληθωρική προσωπικότητά του, και βεβαίως γιατί η ποίησή τους, κατά πρώτο λόγο, ήταν αξιόλογη. Με το διαλεκτικό τους πνεύμα, την προσήνεια και την πνευματική τους ευστροφία κατάφεραν, παρά τις εκ διαμέτρου αντίθετες τάσεις στο λόγο και στη σκέψη, να κρατήσουν σε ισορροπία τις σχέσεις και μεταξύ τους και με τους κοινούς φίλους τους.

Ο Π. Α. Χρονόπουλος απογοητεύτηκε γρήγορα από τον ιδεαλισμό και περιέπεσε στην αμφισβήτηση και την απαισιοδοξία, κάτι που φαίνεται καθαρά από τη θεματική αλλά και την ιδεολογική απόσταση που χωρίζει την πρώτη του ποιητική συλλογή "Ξύπνια Όνειρα" από τη δεύτερη "Αγωνίες". Ίσως μάλιστα αυτή την απόσταση να την επισημαίνουν και οι παραπάνω τίτλοι. Εκεί, φυσικά, που μπορεί να διακρίνει κανείς τις διαφορές είναι το περιεχόμενο των δύο αυτών συλλογών.

Όσο ο Π.Α. Χρονόπουλος μόνο λάμψη πνευματική σκορπούσε γύρω του. Και τούτο χάρη στο χιούμορ του. Παρ' όλο που είχε διαψευστεί πικρά από τους οραματισμούς του, είχε διάθεση για χιούμορ. Αλλά τι χιούμορ, χιούμορ ουσιαστικό και γόνιμο, τσουχτερό και χυμώδες, που πέρασε όχι μόνο μέσα από τον προφορικό του λόγο - στις συναναστροφές ήταν συναρπαστικότητας - αλλά και από τα κείμενά του, ιδίως δε τα έξοχα χρονογραφημάτα του, που τα υπέγραφε με το χαρακτηριστικό ψευδώνυμο "Κρίτων Θωμάς". Κάτι δηλαδή σαν Διαλεκτικός Αμφισβητίας. Στην ποίησή του, παραδοσιακή ή σε ελεύθερο στίχο, υπήρξε στυλίστας. Εκτός από ποιήματα, διηγήματα, χρονογραφημάτα, ανατυπώσεις διαλέξεών του (ποιος μπορεί να λησμονήσει εκείνη με τον

τίτλο: Ο γάϊδαρος, αυτός ο παρεξηγημένος) κ.λπ.

Ο Π. Α. Χρονόπουλος εδημοσίευσε μια δαυμάσια μετάφραση των "Ρουμπαγιάτ" του Ομάρ Καγιάμ. Προσηγής, καλόκαρδος, πνευματώδης, λαμπρός επιστήμων (ισοδοντίατρος, με σπουδές στις ΗΠΑ) πέρασε από τα λογοτεχνικά χρονικά της Πάτρας αλλά και από τον ορίζοντα της πατριάκής κοινωνίας σαν υπόδειγμα ανθρωπιάς που με την ποίησή του και την παρουσία του σαν πνευματικού ανθρώπου θέλησε να φωτίσει και να εμπνεύσει.

Ο Τάκης Χατζηθαθανασίου αμετανόητος ιδεαλιστής, ερευνητής της μεταφυσικής, γνώστης της απόκρυφης διδασκαλίας, θεόσοφος, πέρασε σε κάθε του ποίημα κάποια από τις ιδέες που είχε ενστερνισθεί και που σαν κύριο άξονα είχαν την ανέηνη επιστροφή των όντων στη ζωή. Εδώ το χιούμορ του ενός διασταυρωνόταν με το πνεύμα του άλλου, καθώς ο αειμνηστος Π. Χρονόπουλος σατίριζε τη θεωρία της μετεμψυχώσεως λέγοντας: "Για φαντάσου να πεθάνω και να ξαναγεννηθώ μαρούλι". Πάντως και ο αλησμόνητος Τ. Χατζηθαθανασίου, αλλιώς εννοούσε το ζήτημα αυτό.

Όμως οι μεταφυσικές αντιλήψεις που κυριαρχούσαν στη σκέψη του έχουν αποτυπωθεί, άλλοτε φανερά άλλοτε υπαινικτικά, στην ποίησή του, μία ποίηση πλούσια από κάθε άποψη, παραδοσιακή, φορμαλιστική, δοσμένη από έναν τεχνίτη, βαθύ γνώστη της μετρικής. Γι' αυτό μάλιστα καλλιέργησε ιδιαίτερα την ποίηση της αυστηρής φόρμας (τριολέτο). Εγκάρδιος, εξαιρετικά ευχάριστος, προθυμότατος, ο Τ. Χατζηθαθανασίου, είχε το σπίτι του - ένα όμορφο αρχοντικό που τώρα, βέβαια, έγινε κι αυτό πολυκατοικία, - ανοικτό όλη τη μέρα, με λουλούδια πάντα στο βάζο του γραφείου του και δεχόταν διαρκώς όλο τον κόσμο. Δεν κουραζόταν ποτέ να συζητεί οτιδήποτε με οποιονδήποτε και να προσφέρει. Ήταν ένας χειμαρρος καλοσύνης και πνευματικής ακτινοβολίας, που το πέρασμά του άφησε ανεξίτηλη σφραγίδα σε όσους τον γνώρισαν. Κατέλιπε πολλά ποιήματα ταξινομημένα σε συλλογές, δημοσιεύτηκε όμως μόνο μία (Μολπές) κι αυτή μετά το θάνατό του από τους φίλους του..

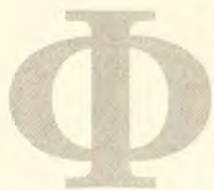

Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

Σαράντα χρόνια ταινίες

Του Γιάννη Μουγγολιά

Η συμπρωτεύουσα αποτελεί πάντοτε ένα ισχυρό άλλοθι για ένα ταξίδι στη Βόρεια Ελλάδα. Παραμένει πάντα μια καλή ευκαιρία να παρατήσετε τις δουλειές σας για κάποιες μέρες και να ανηφορίσετε. Όταν μάλιστα πλησιάζει ο Νοέμβριος, ο μήνας που ζωντανεύει το κορυφαίο ελληνικό κινηματογραφικό φεστιβάλ, η πρόκληση αποκτά γιγάντιες διαστάσεις.

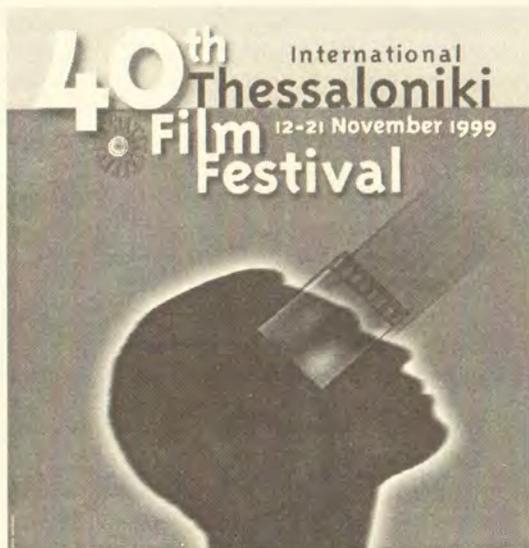

έτος το Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Θεσσαλονίκης γιορτάζει τα 40 του

χρόνια. Σαράντα χρόνια συγκινήσεων, καλλιτεχνικών διχασμών, κινηματογραφικής μαγείας, ατμόσφαιρας ανεπανάληπτης. Συνάντηση ανθρώπων, καλλιτεχνών, ιδεών. Από τα πρώτα επεισοδιακά χρόνια, απί το θρυλικό τρίτο εξώστη, έως τη μετεξέλιξη του φεστιβάλ σε διεθνές και την περσινή κατάργηση του διαγωνιστικού χαρακτήρα των ελληνικών ταινιών, πολλοί είναι οι σταθμοί.

Το τελευταίο κινηματογραφικό φεστιβάλ της χιλιετίας θα διεξαχθεί από 12 έως 21 Νοεμβρίου σε έναν ολόφρεσκο χώρο, την Προβλήτα 1, που βρίσκεται στις αποθήκες του λιμανιού. Εκεί θα βρίσκονται δύο αίθουσες που θα φιλοξενήσουν μεγάλο τμήμα των προβολών καθώς και οι υπηρεσίες της διοργάνωσης που το δεκάμηρο θα λειτουργούν πυρετωδώς.

Το ιστορικό και πρόσφατα ανακινισμένο "παλάτι" του κινηματογράφου, το Ολύμπιον της οδού Αριστοτέ-

λους, θα παραμείνει η αίθουσα που θα προβάλονται οι ταινίες του Ελληνικού και του Διαγωνιστικού Τμήματος.

Για φέτος στο Διεθνές Διαγωνιστικό Τμήμα συμπεριλαμβάνονται 15 ταινίες πρωτοεμφανιζό-

μενων σκηνοθετών από κάθε άκρη της γης, ενώ άλλες 24 θα προβληθούν στο Ελληνικό Τμήμα που θα διαγωνιστούν για τα Κρατικά Βραβεία Ποιότητας τα οποία δ' απονεμηθούν τη Δευτέρα 22 Νοεμβρίου. Μεταξύ αυτών ο "Βυσσινόκηπος" του Μιχάλη Κακογιάννη με πρωταγωνιστικό δίδυμο τις Σαρλότ Ράμπλινγκ και Κάτριν Κάρτλιτζ, το "Θα σε δω στην κόλαση" του Νίκου Νικολαΐδη, η "Εαρινή σύναξη αγροφυλάκων" του Δήμου Αβδελιώδη, τα "Φτηνά Τσιγάρα" του Ρένου Χαραλαμπίδη, το "Μαύρο Γάλα" του Νίκου Τριανταφυλλίδη, το "Κάθε Σάββατο" του Βασίλη Βαφέα με τον Κώστα Βουτσά, το ντοκιμαντέρ "Σιωπηλές μηχανές" του Θανάση Ρεντζή, η "Αλιόσσα" του Θανάση Σκουμπέλου, το "Καναρινί Ποδήλατο" του Δημήτρη Σταύρακα, ο "Δρόμος για την Ιθάκη" του Κύπριου Κώστα Δημητρίου, τα "Όνειρα Καλοκαιρινής Νύχτας" του Δημήτρη Αθανίτη, τα "Νυχτολούλουδα" του Νίκου Γραμματικού, το "Χώμα και νερό" του Πάνου Καρκαβεβάτου, ο "Ανθός της λίμνης" του Σταμάτη Τσαρούχα, το "Κυνήγι του λαγού" του Νίκου Βεζυριγιάννη και η "Επίθεση του γιγαντιού μουσικά" του Πάνου Κούτρα.

Στο δημοφιλές τμήμα των "Νέων Οριζόντων", που παρουσιάζει τις σύγχρονες τάσεις του ανεξάρτητου κινηματογράφου, ο εμπνευστής τους Δημήτρης Εϊπίδης προγραμματίζει την προβολή 35 ταινιών. Τα βασικά τμήματα των Νέων Οριζόντων (Main Programming, Γαλλικό Σινεμά, Ανεξάρτητο Αμερικάνικο Σινεμά) παραμένουν και για φέτος θα έχουμε την ευκαιρία ν' απολαύσουμε ένα μίνι αφιέρωμα στο Γερμανικό κινηματογράφο με 5 περίπου ταινίες. Στα τμήματα 3x3 των φετινών "Νέων Οριζόντων", από τρεις ταινίες η καθεμιά θα παρουσιάσουν η Ουγγαρέζα Ιλντιγκο Εννέντι, η Καναδή Λέα Πουλ και η Γαλλίδα Κλερ Ντενί. Επίσης θα υπάρξει αφιέρωμα στην Αμερικανίδα Άλισον Άντερς.

Όσον αφορά στο κεντρικό αφιέρωμα, φέτος έχει σειρά ο μεγάλος Ισπανός σκηνοθέτης Πέδρο Αλμοδοβάρ με το σύνολο των ταινιών του (συμπεριλαμβανομένης της τελευταίας δημιουργίας του "Όλα για τη μητέρα μου"), που θα έρθει στη Θεσσαλονίκη πλασιωμένος απί τις ηθοποιούς - πρωταγωνίστριες των ταινιών του. Στο αφιέρωμα περιλαμβάνεται η πρώτη προβολή στην Ελλάδα της μικρού μήκους τηλεταινίας του "Τρέιλερ για τους εραστές του Απαγορευμένου" (1985).

Επίσης θα παρουσιαστεί η τριλογία του ικανότατου Ισραηλινού σκηνοθέτη Άμος Γκίτאי καθώς και το αφιέρωμα στο μεγάλο Ιταλό σεναριογράφο Τονίνο Γκουέρα με 3 ταινίες. Ο Γκουέ-

ρα θα είναι και ο πρόεδρος της κριτικής επιτροπής του φετινού Διεθνούς Διαγωνιστικού Τμήματος. Ο Πορτογαλικός κινηματογράφος θα είναι και αυτός παρών με 15 ταινίες γνωστών Πορτογάλων σκηνοθετών.

Στα πλαίσια του Βαλκανικού Τμήματος "Ματιές στα Βαλκάνια" κυρίαρχη θέση θα έχουν το τουρκικό σινεμά με 3 ταινίες αλλά και το έργο του Γιουγκοσλάβου σκηνοθέτη Σερτζιάν Καρανοβίτς, ο οποίος θα είναι επίσης μέλος της Διεθνούς Κριτικής Επιτροπής. Θα προβληθούν 4 ταινίες που καλύπτουν το ευρύ φάσμα της δημιουργίας του από τη δεκαετία του '70 έως σήμερα.

Όμως τα αφιερώματα στο φετινό φεστιβάλ δε σταματούν. Από την Ελλάδα ο σκηνοθέτης Βασίλης Γεωργιάδης και ο σκηνογράφος Τάσος Ζωγράφος θα τιμηθούν για τη συνολική τους προσφορά στην έβδομη τέχνη με μεγάλο αφιέρωμα - αναδρομή στο έργο του πρώτου και την απονομή σε αυτόν του Ειδικού Χρυσού Αλέξανδρου και έκθεση στο σύνολο του έργου του δεύτερου.

Μεταξύ των εκθέσεων στις οποίες θα ξεναγηθούν οι κινηματογραφόφιλοι, συγκαταλέγεται και η έκθεση μεξικάνικης αφίσας με τίτλο "Αφίσες της Χρυσής Εποχής του Μεξικανικού Κινηματογράφου" (1936 - 1953) που γίνεται σε συνεργασία με την Πρεσβεία του Μεξικού στην Ελλάδα. Η έκθεση αποτελεί μια επιλογή 24 αφισών από την πλούσια συλλογή του Μεξικανού παραγωγού Ροχέλιο Αγκρασάντσεζ, στις οποίες υπάρχουν ταινίες του Λουί Μπουγιουέλ, του Εμίλιο Φερνάντεζ κ.ά..

Λίγο νωρίτερα, από 5 έως 11 Νοεμβρίου όπου με αφετηρία τη συμπλήρωση των 40 χρόνων του Φεστιβάλ θα διεξαχθεί αφιέρωμα στον Ελληνικό Κινηματογράφο με την προβολή ογδόντα ταινιών της περιόδου 1920 - 1999. Τίτλος του αφιερώματος "Η Ελληνική Ματιά" (Ένας αιώνας κινηματογράφου) και οι αίθουσες που θα το υποδεχτούν τα υπέροχα Ολύμπιον I και II της οδού Αριστοτέλους. Στη Θεσσαλονίκη, στα πλαίσια αυτού του αφιερώματος θα βρεθούν σαράντα σκηνοθέτες και σαράντα ηθοποιοί του ελληνικού κινηματογράφου σαν επίσημοι προσκεκλημένοι. Ο κύκλος αυτός των εκδηλώσεων θα κλείσει με μια μεγάλη συναυλία.

Φεστιβάλ και προφεστιβαλική φιάστα λοιπόν για τα σαραντάχρονα του θεσμού. Από τις 5 του Νοέμβρη η Θεσσαλονίκη φορά ένδυμα κινηματογραφικό και μας προτρέπει να συγχρονιστούμε στο μαγικό ρυθμό των εικόνων.

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ο κύριος Laban και ο κύριος Miro

της Μάρως Γαλάνη

Είναι δώρο πολύτιμο που με κάνει να ζω καλύτερα, ν' αλλάζω και να αγαπάω. Και η Τέχνη, η εικαστική στη δική μου αντίληψη βρίσκεται οργανικά συνδεδεμένη με το χορό. Άλλωστε "οι εικαστικές τέχνες είναι από την κατασκευή τους οπτικοκινητικές" ("Από την πλευρά του θεατή", Ελένη Βακαλό, Κέδρος '89).

Στην κατεύθυνση προς την πράξη και την πρακτική μιας αγωγής στην τέχνη, το αρχικό ερώτημα που επιβάλλεται, αμέσως μετά τη θέση ότι είναι αναγκαία, είναι πότε (σε ποια ηλικία) και πως αυτή μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά.

Δεν είναι πρωτότυπο να λέμε πως με όποια συνήθεια ο άνθρωπος από νωρίς έρδει σ' επαφή, δύσκολα θα την αρνηθεί στο μέλλον του.

Άρα στο πότε, η απάντηση είναι η νηπιακή ηλικία. Η οργανωμένη

Σε τούτο τον καιρό που τον κατοικεί και πάνω του κυριαρχεί η τεχνολογία, η ενασχόληση με την Τέχνη (ως θεατής ή δράστης) είναι κατάφραση στη ζωή και "τσαμπουκάς" μαζί.

Η καλλιέργεια της ευαισθησίας στην τέχνη είχε πάντα σημασία και γίνεται ξεχωριστή σήμερα για τον άνθρωπο. Ήταν, είναι θέλω να πω, πηγή ευχαρίστησης και ανάταση ψυχής.

Μιλώ για την Τέχνη την Εικαστική και το Χορό, γιατί ο χορός στη δική μου προσωπική εμπειρία είναι ο ευεργέτης μου.

προσπάθεια βέβαια σε μεγαλύτερη ηλικία, όταν αυτή ακουμπά σε πραγματική επιθυμία, είναι επίσης αποτελεσματική.

Στην πρακτική της η αγωγή στην Τέχνη είναι σύνθετη καθώς κινείται κι αναπτύσσεται σε τρεις άξονες - επίπεδα.

Στο κοινωνικό, στο οικογενειακό και στο προσωπικό επίπεδο.

Στο κοινωνικό επίπεδο Τέχνη και Χορός διανύουν μια καλή εποχή και μάλιστα σ' ένα κατευθείαν μεταξύ τους διάλογο.

Πληθαίνουν οι ομάδες που αναδεικνύουν εικαστικά τη χορευτική έκφραση, οι θεατές ανταποκρίνονται σε τέτοιες παραστάσεις και η ποιότητα αυτών των παραστά-

σεων είναι υψηλή τόσο σε χορογραφικό όσο και εικονογραφικό επίπεδο.

Για τον τόπο μας η πολιτεία με όποια ολιγωρία και "τσιγκουνιά" - αυτή διακρίνει πάντα τις "πολιτείες" - επικορηγεί ομάδες χορού και στηρίζει προσπάθειες καλλιτεχνικής έκφρασης και παρέμβασης, πιθανά υπολογίζοντας πάντα και μόνο στο πολιτικό όφελος.

Εν τέλει όμως προς όφελος της Τέχνης και όφελος της "επικοινωνίας με άγνωστο κόσμο μιας προσωπικής ανάγκης ενός νέου δημιουργού" (Δ. Παπαϊωάννου στο περιοδικό "minima artis", Ιούνιος 1999).

Την ίδια στιγμή η πολιτεία βέβαια αδιαφορεί για την Αισθητική Ηθική που προτείνουν οι άθλιες πόλεις μας στα παιδιά, για το κιτς της τηλεόρασης, για την κακογουστιά σε ό,τι μας περιβάλλει και μας αποκρύπτει το απλό, φυσικό, μικρό και όμορφο. Κωφεύει σε ήχους και ρυθμούς που αδυνατούν να κινηθούν υγιή σώματα, σε χορούς αληθινούς, εκφραστικούς και πραγματικά "ευχάριστους".

Σε οικογενειακό επίπεδο η αγωγή στην τέχνη είναι άμεσα συνδεδεμένη με το σχήμα ζωής της οικογένειας.

Αν η αμέριστη κατανάλωση, η επιφανειακή προσέγγιση και το γρήγορο είναι για την οικογένεια ότι αποκλείει την αναζήτηση της βαθύτερης εσωτερικής δίψας και αγωγής για ανάπτυξη, τότε οι επιλογές της περιέχουν σ' ένα πρώτο επίπεδο τη βάση και την αρχή της τέχνης.

Αυτή η ίδια οικογένεια βέβαια λειτουργεί μέσα σε μια δομή κοινωνική που αξιώνει απ' τα μέλη της παρουσία και ενέργεια, καθορισμένη από την ίδια την κοινωνία με ρυθμό γρήγορο, χωρίς σπατάλη χρόνου για μέγιστη παραγωγή και μέγιστη κατανάλωση.

Τα μέλη της σύγχρονης ελληνικής οικογένειας συναντιούνται και αν, αργά το βράδυ αμάδητοι συχνά στην επικοινωνία και ανταλλαγή, κουρασμένοι και χωρίς την επιθυμία να "συγκινήσουν" ο ένας τον άλλον, Σπάνια μοιράζονται μεταξύ τους, ακόμα κι αν την είχαν, συγκίνηση από μια παράσταση.

Σπανιότερα, παιδιά άκουσαν το γονιό τους σε "κονσέρτο" ή τον είδαν να χορεύει σε ανάμνηση του νεανικού του ζεϊμπέκικου, παρότι πολλοί απ' τους γονείς, στα χρόνια

τους τα νεανικά, έπαιζαν κιθάρα και χόρευαν στις συντροφίες τους.

Ακόμα κι όταν η οικογένεια προτρέπει τα παιδιά της στην τέχνη, αυτό γίνεται με έναν τρόπο που ενέχει την υποψία του απωθημένου. Και το απωθημένο έχει σε πολλά να κάνει με την παρέκκλιση και την παθολογία, θεωρώ πως δεν έχει με την τέχνη να κάνει.

Στο προσωπικό επίπεδο, που βρίσκεται σε αλληλεπίδραση και αλληλεξάρτηση με το οικογενειακό και κοινωνικό, πιστεύω πως η αγωγή στην τέχνη μπορεί να αισιοδοξει. Είμαστε οι επιλογές μας και μ' αυτές τις επιλογές μας μπορούμε να αλλάζουμε και να αλλάζουμε (ελλείψει παθητικού αλλάζω).

Τελευταία ονειρεύομαι πολύ ένα σχολείο Τέχνης και χορού που να απευθύνεται σε νήπια. Να τους δίνεται η δυνατότητα χορεύοντας, να εξερευνοούν το σώμα και τα συναισθήματά τους.

Μέσω απλών εικαστικών εφαρμογών να εκφράζονται, να κάνουν πράξη για χάρη της σύγχρονης τέχνης, αυτά τα ίδια, τη σύνδεση της τέχνης της εικαστικής και του χορού.

Να γίνονται ευαίσθητα προς την καλλιτεχνική δημιουργία, και το μέλλον τους να είναι τρυφερό κι ευαίσθητο σε κάθε εκδήλωση του ωραίου στην Τέχνη, στη Φύση, στη Ζωή.

Ονειρεύομαι συχνότερα τελευταία ένα σχολείο τέχνης και χορού, με τους γονείς των παιδιών ενεργούς στο πρόγραμμα. Να μην "παρκάρουν" για δυο ώρες το απόγευμα τα παιδιά τους.

Να κάνουν χρήση της βιβλιοθήκης και όποιου άλλου μέσου διατίθεται απ' το σχολείο (slides, video, cds) με θέματα που αφορούν στην Τέχνη και το χορό, να παρακολουθούν μαθήματα ιστορίας της τέχνης και ιστορίας του χορού στον ίδιο χώρο, την ώρα της αναμονής, ταυτόχρονα με τη λειτουργία της ομάδας των παιδιών.

Να δεχτούν να εκτεθούν και να εμπλακούν, έστω μια φορά, σ' αυτή την ομάδα ως εμπυχυκτές με αντικείμενο που θα επιλέξουν από όποιο "μεράκι" τους ("κονσέρτο", εκμάθηση ενός λαϊκού χορού κ.λ.π.).

Ονειρεύομαι πάντα τελευταία πως "Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ο κύριος Laban κι ο κύριος Miro...".

Η Πάτρα σήμερα ή αλλιώς... "PatrasToday.gr"

Εφημερίδα στο δίκτυο; Δεν είναι καινούριο το "φρούτο", όταν όμως γίνεται στην πόλη σου από μια παρέα νέων ανθρώπων και σε εντυπωσιά

ζει ευχάριστα από την πρώτη κιόλας στιγμή, δεν μπορείς παρά να σταθείς σε αυτό.

Για το "PatrasToday.gr" ο λόγος. Αυτή είναι η εφημερίδα της πόλης που κυκλοφορεί εδώ και λίγο καιρό στους "διαδρόμους" του Διαδικτύου. Για την ακρίβεια μιλάμε για μια εφημερίδα - πολυπεριδικό που έχει μάλλον τα πάντα από αυτά που ενδιαφέρουν τους Πάτρινους, καθώς και όσους δραστηριοποιούνται στην Πάτρα ή απλώς την επισκέπτονται.

Δημιουργός της ηλεκτρονικής αυτής διεύθυνσης ο Δημήτρης Ιωαννίδης, ηλεκτρολόγος μηχανικός στο επάγγελμα, που μετά από τα τόσα χρόνια παρουσίας του στην Πάτρα δηλώνει φανατικός λάτρης της. Το "PatrasToday" είναι το πρώτο "παιδί" της Web City, μιας εταιρείας που δραστηριοποιείται στο χώρο του ηλεκτρονικού εμπορίου. Το site αυτό είναι μία από

τις αποδείξεις.

Φυσικά δεν τα κάνει όλα μόνος του, αφού κάτι τέτοιο θα ήταν αδύνατο αν σκεφτούμε ότι το "PatrasToday" ανανεώνεται αρκετές φορές την ημέρα απαιτώντας συ-

- Κινητή Σελίδα
- Ειδήσεις
- Αθήνισμός
- Ευ Ζην
- Οδηγός Αγορών
- Συναυμία
- Ο Χείρας
- Χρήσιμα
- Μικρές Αγγελίες
- Αγορά Εργασίας
- Εν Πάτρας

Ειδήσεις

Τεχνολογία
Παράλληλα οι Ελληνικές Κυβερτήσεις Μετα τον Αλέξανδρο Μιχαήλ, οι οποίοι, εργαζόμενοι με κάποιο του Κιζιλιάδη, έχουν την ευκαιρία να φιλοξενήσουν και οι Ελληνικές Κυβερτήσεις, οι οποίες, όπως αναφέρεται, ο οργανισμός του αλλοδαπού. Με μια σχετικά μεγάλη ομάδα, στο Διεθνές Συμβούλιο της ΔΕΠΠΠ, η οποία έχει την άδεια να υποστηρίξει με αλληλεγγύη, όπως αναφέρεται, τον οργανισμό. "Οι οποίοι, όπως αναφέρεται, τον οργανισμό".

Ελλάδα
Ο οργανισμός, Γενική Γραμματεία Πολιτικής Εμπλοκής, η οποία είναι η πρώτη που μεταβίβει το παλαιό πρόγραμμα, είναι η "NNI", σύμφωνα με την οποία, όπως αναφέρεται, η Ελλάδα θα υποστηρίξει τον οργανισμό, τον οργανισμό της, Γενική Γραμματεία Πολιτικής Εμπλοκής, στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ελλάδα
Οι δύο, σύμφωνα με την ανακοίνωση της, Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Εμπλοκής, στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Μέσομα
Οι δύο, σύμφωνα με την ανακοίνωση της, Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Εμπλοκής, στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επίσημο Πρόγραμμα
Οι δύο, σύμφωνα με την ανακοίνωση της, Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Εμπλοκής, στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

νεχή ανθρώπινη παρουσία επί σχεδόν 20 ώρες το 24ωρο.

Πίσω, λοιπόν, από τον ίδιο και το "PatrasToday" βρίσκεται μια εταιρεία που ειδικεύεται στο Internet, η "Web city". Η προσπάθεια να δημιουργηθεί αυτή η σελίδα ξεκίνησε σαν ιδέα αρκετά χρόνια πριν, όμως επισήμως το site λειτούργησε στο Δίκτυο τον περασμένο Ιούνιο, ενώ είχε ήδη πίσω του ένα μήνα δοκιμαστικής λειτουργίας. Από τότε βελτιώθηκε σημαντικά με αποτέλεσμα οι συντελεστές της να είναι πια έτοιμοι για μια πιο "επιθετική" προβολή της.

Το "PatrasToday.gr" είναι ευνόητο πως το όνομα προέρχεται από την ηλεκτρονική του διεύθυνση (www.patras.today.gr) περιέχει - σας το ξαναείπαμε - σχεδόν τα πάντα. Από τις ειδήσεις που αφορούν την πόλη (με ευθύνη της Νατάσσας Τραγουστή και του Χαράλαμπου Κοινογιαννάτου), όλα τα πολιτιστικά γεγονότα, τις εκδηλώσεις σε πλήρη

ατζέντα, τα στέκια και τις ευκαιρίες ψυχαγωγίας και διασκέδασης, ειδήσεις για τις τέχνες, την οικονομία και τον αθλητισμό, γκάλοπ, συνεργασία με το Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων, όλα τα πρωτοσέλιδα των τοπικών εφημερίδων... ακόμα και στήλες εύρεσης και προσφοράς εργασίας ετοιμάζονται. Στα σκαριά βρίσκεται επίσης και ειδικό αφιέρωμα για την ιστορία της πόλης με στοιχεία που θα μπορεί να δίνει οποιοσδήποτε ενδιαφέρεται.

Η παρέα που κατασκευάζει τη σελίδα δεν είναι "κλειστή". Αναζητεί με μεγάλο ενδιαφέρον και φίλους που μπορούν να βοηθήσουν. Με πληροφορίες, στοιχεία, συμμετοχές στα γκάλοπ, ιδέες, προτάσεις και κριτικές. Πού μπορείτε να τα κάνετε όλα αυτά; Εκτός από την ηλεκτρονική "επαφή" με το PatrasToday μπορείτε να επισκεφθείτε τους δράστες του στην...έδρα τους (Κορινθίου 271, τηλ. 271340, fax 271940).

Όσο για τη γενικότερη πορεία του Internet στην Πάτρα, ο Δ. Ιωαννίδης είναι μάλλον αισιόδοξος. Πιστεύει πως λόγω και του ρόλου που έχει παίξει το Πανεπιστήμιο, η Πάτρα είναι μία από τις τρεις - τέσσερις πόλεις που έχει πάει μπροστά το Δίκτυο στην Ελλάδα.

Το PatrasToday, πάντως, πάει πολύ καλά αν κρίνουμε από τις επισκέψεις που δέχεται. Όχι μόνο από Πάτρα, αλλά και από ανθρώπους μέχρι την Αμερική, ιδιαίτερα από αυτούς που έχουν σχέση - συγγενική ή άλλη - με την Ελλάδα και την πόλη. Δεν είναι μάλιστα λίγες οι φορές που μερικά σημαντικά γεγονότα - όπως ο πρόσφατος σεισμός στην Αθήνα - έκαναν το PatrasToday μια πολύτιμη πηγή ενημέρωσης.

Για το μέλλον οι δημιουργοί της σελίδας είναι αν μη τι άλλο ορεξάτοι. Όλα τ' άλλα θα έρθουν από μόνο τους.

PatrasToday.gr Η STANDA έλυσε το πρόβλημα

Κινηματογράφος

Το σπίτι σου
Μία Ερωτική Κόλαση (Love Snake) Μάρ. 1999
19.90. 22.90. 43.11
Αγορά: Νοέμβριος 4
Τηλ. 273521

Τελευταίοι Ειδήσεις
Οι δύο, σύμφωνα με την ανακοίνωση της, Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Εμπλοκής, στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στο Patras Today
Τελευταίες ειδήσεις
Οι δύο, σύμφωνα με την ανακοίνωση της, Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Εμπλοκής, στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ελλάδα
Guestbook
WEB CITY
© Web City 1999

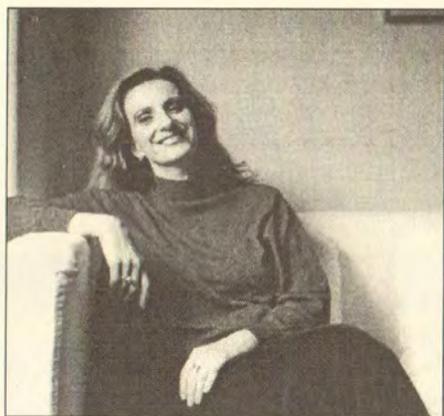
Επίσημο Πρόγραμμα
Οι δύο, σύμφωνα με την ανακοίνωση της, Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Εμπλοκής, στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Μέσομα
Οι δύο, σύμφωνα με την ανακοίνωση της, Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Εμπλοκής, στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επίσημο Πρόγραμμα
Οι δύο, σύμφωνα με την ανακοίνωση της, Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Εμπλοκής, στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι Παιρινοί ... αλλού

Η Άνθη Τομαρά εκθέτει στην Αθήνα και οι Αναγνωστόπουλος, Παναγιωτακόπουλος, Χρυσικόπουλος βρέθηκαν στη Θεσσαλονίκη

Οχι λίγοι από τους δημιουργούς της Πάτρας θεωρούν ότι το να ονομάζεσαι Πατρινός καλλιτέχνης δε σημαίνει απολύτως τίποτα, και πως η αληθινή καταξίωση έρχεται όταν βγαίνεις έξω από τα σύνορα της πόλης σου, όταν αναμετρήσαι "στα ίσα" με τους υπόλοιπους συναδέλφους...

Μια τέτοια "έξοδος" - απόλυτα επιτυχή

μένη - από τα σύνορα της Πάτρας επιχειρούν αυτή την περίοδο τέσσερις Πατρινοί ζωγράφοι σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Η Άνθη Τομαρά εκθέτει στην γκαλερί "εποχές" της Κηφισιάς, ενώ οι Νίκος Αναγνωστόπουλος, Κώστας Παναγιωτακόπουλος και Σταθής Χρυσικόπουλος βρέθηκαν μέσω των έργων τους στο "Μύλο" της Θεσσαλονίκης ως τις 29 Οκτωβρίου.

Για την Άνθη Τομαρά είναι η πρώτη φορά που παρουσιάζεται στην Αθήνα με ατομική έκθεση, αν και είχε ήδη προηγηθεί κάτι αντίστοιχο πριν δύο χρόνια στην Ιταλία. Συνεχίζοντας να

δουλεύει πάνω στο αγαπημένο της μοτίβο τα τελευταία χρόνια, τα λουλούδια και τις προεκτάσεις τους, παρουσιάζει σε αυτή την έκθεση "Επικεντρώσεις". Κι όπως λέει ο κριτικός τέχνης Andrea Gilbert που προλογίζει το σχετικό λεύκωμα, "για την Τομαρά η ζωή των φυτών αποτελεί προφανώς μια μεταφορά για την ανθρωπινή ζωή... Εκφράζουν ένα αισθησιασμό και μια γκάμα συναισθημάτων

που θα συνεχίσουν να εκδηλώνονται στο μελλοντικό της έργο, οποιαδήποτε θεματολογία και αν διαλέξει για να τα εκφράσει...".

Βορειότερα, στη Θεσσαλονίκη, οι Αναγνωστόπουλος, Παναγιωτακόπουλος, Χρυσικόπουλος, ως μια παρέα Πατρινών που ξεκίνησαν από το καλοκαίρι τις κοινές εμφάνισεις, "εκτέθηκαν" στο

"Μύλο" υπό τον γενικό τίτλο "Αρχέτυπο". Μια δεκάδα έργων για τον καθένα με τα οποία "παίζουν" με έννοιες όπως του χρόνου, της μυθολογίας, της ελληνικής αρχαιότητας και των προεκτάσεών τους.

Έργα γεμάτα από αλληγορία και συμβολισμό, χρώματα ζωντανά, υλικά "πρωτόγονα" και χώρος για διαφορετικές ερμηνείες ανάλογα με το μάτι του θεατή, είναι τα χαρακτηριστικά του "Αρχέτυπου". Η Μπία Παπαδοπούλου, ιστορικός τέχνης και επιμελήτρια της έκθεσης, ξεκίνησε κάπως έτσι το σημείωμά της:

"Το αρχέτυπο - το αρχικό, το πρωτότυπο, το πρότυπο -, που αποτελεί τον εννοιολογικό κρικό αυτής της ομαδικής έκθεσης, μας παραπέμπει σε απόμακρες εποχές και ανασύρει από τα βάθη της συνείδησής μας προσωπικές εικόνες λήθης...".

ΜΥΛΟΣ
ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΧΝΗΣ

**ΝΙΚΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΤΑΘΗΣ ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ**

15 - 29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1999

ΧΟΡΗΓΟΣ **ΤΟΥΤΑ YARIS**

ΑΠΟ Τ'ΑΛΘΝΙΑ ΣΤΑ ΣΑΛΘΝΙΑ

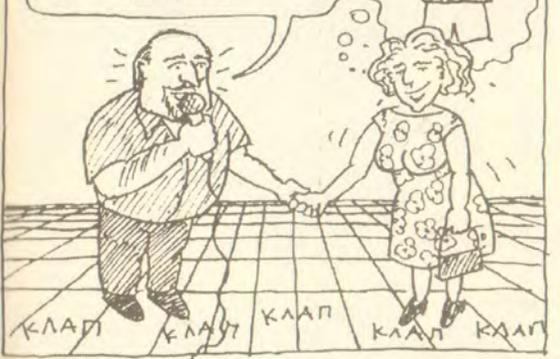
Η ΘΥΡΥΛΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΨΥΧΩΜΕΝΟΥ ΠΕΛΟΠΑ ΤΣΟΥΡΤΖΕΪΚΩΝ

Θ. Δάσως - Γ. Κοροφέρος '99

ΣΤΟ ΚΟΣΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ "ΓΟΡΓΟΝΕΣ", Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ, ΟΙ ΠΑΙΚΤΕΣ ΚΙ ΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΟΥ ΠΕΛΟΠΑ ΤΣΟΥΡΤΖΕΪΚΩΝ, ΠΛΗΝΥΓΥΡΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΑΝΟΔΟ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΣΤΗ Δ' ΕΘΝΙΚΗ

ΘΕΛΩ ΕΠΙΣΗΣ ΝΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΘΩ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑ ΤΑΞΟΥΛΑ, ΤΗ ΜΟΔΙΣΤΡΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΠΕΡΟΧΕΣ ΚΥΑΝΕΡΥΘΡΕΣ ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΕΡΙΞΕ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

ΤΙΜΕΝΤΑΣ ΤΟΝ ΑΕΙΜΗΝΗΤΟ ΚΟΙΝΟΤΑΡΧΗ ΜΑΣ ΦΩΤΗ ΑΛΑΤΖΑ, ΤΟ ΔΕ ΤΟΥ ΕΥΛΟΓΟΥ ΜΕΤΟΝΟΜΑΖΕΙ ΤΟ ΓΗΠΕΔΟ ΤΩΝ ΤΣΟΥΡΤΖΕΪΚΩΝ ΣΕ "ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ ΦΩΤΟΣ ΑΛΑΤΖΑΣ"

Δ. ΓΟΥΔΕΒΕΝΟΣ L.T.D.

Σύγχρονοι
Συνδρομητικοί
Τηλεφωνικοί
Κερματοδέκτες

Εγκεκριμένοι από την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών
για σύνδεση στο δίκτυο του ΟΤΕ

model
CX-96

model
CX-97

ΜΕΙΛΙΧΟΥ 62 - Τ.Κ. 264 43 Κ. ΣΥΧΑΙΝΑ • ΠΑΤΡΑ
ΤΗΛ./FAX: 061-422.169 - 433.045

ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΕΩΝ
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΑΤΡΑΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΠΑΤΡΩΝ

25 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ - 19 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1999

Συνέβη αύριο
It Happened Tomorrow

ΚΟΜΙΚΣ

Ελάτε στην παρέα μας!

Το "δόντι" σας προσκαλεί να δημιουργήσουμε μαζί μια μεγάλη παρέα! Συνεχίζοντας φυσικά το σύστημα της δωρεάν διανομής μας, ξεκινάμε από τις 15 Νοεμβρίου τη δημιουργία μιας ομάδας συνδρομητών, μιας λέσχης φίλων καλύτερα, η οποία εκτός από τη στήριξη που θα προσφέρει στο περιοδικό θα απολαμβάνει και μια σειρά ειδικών προνομίων.

Να γίνουμε συγκεκριμένοι; Με μια ετήσια συνδρομή αξίας 7000 δρχ. αποκτάτε το δικαίωμα να παίρνετε το περιοδικό στη διεύθυνση της επιλογής σας και ταυτόχρονα, με την κάρτα που θα σταλεί, θα μπορείτε να εξασφαλίζετε τις προσφορές που θα σας ανακοινώνουμε είτε μέσα από τις σελίδες του περιοδικού είτε με προσωπική αλληλογραφία.

Οι προσφορές θα είναι διαρκείας ή θα ισχύουν για ορισμένο χρονικό διάστημα που θα ανακοινώνεται εκ των προτέρων, ενώ κάθε μέλος της ομάδας θα έχει άμεση προτεραιότητα συμμετοχής στις εκδηλώσεις του περιοδικού με μειωμένη φυσικά είσοδο.

Παρ' όλ' αυτά, υπάρχει και μια άλλη επιλογή. Για κάποιους από τους φίλους μας που ενδιαφέρονται και πολύ πιθανώς βρίσκονται εκτός Πάτρας, μπορούν να γραφτούν ως απλοί συνδρομητές στο περιοδικό με μία συνδρομή των 5000 δρχ. ετησίως.

Για όλ' αυτά αρκεί μόνο να στείλετε μια ταχυδρομική ή τραπεζική επιταγή στη διεύθυνση **Αλεξ. Υψηλάντου 229, 26222 Πάτρα** ή να καταθέσετε τα χρήματα στο λογαριασμό του περιοδικού στην **Εθνική Τράπεζα (22662536873, Κατ. 226)**.

Για οποιαδήποτε πληροφορία, αλλά και τα νέα προνόμια που συνεχώς θα προστίθενται στο σχετικό κατάλογο (για όσους επιλέξουν την επιλογή "ενισχυμένης συνδρομής", μπορείτε να επικοινωνείτε ή να αφήσετε μήνυμα με έναν από τους παρακάτω τρόπους:

τηλ. 0945 357088
τηλ.- fax 061 330582, 330187
e-mail periodikodonti@hotmail.com

(Ανδρέας Τσιλίρας)

...και πολύ σύντομα με τη σελίδα του περιοδικού στο Ίντερνετ!

Να, λοιπόν, οι πρώτες μας προτάσεις - προσφορές:

- Μειωμένη είσοδο στις εκδηλώσεις του περιοδικού.

- 20% έκπτωση στις προβολές του "Γυμνού οφθαλμού" (όταν το εισιτήριο υπερβαίνει τις 1000 δρχ.)

- Φοιτητικό εισιτήριο στις συναυλίες της "Ορχήστρας Πατρών" (πρώην "Σολίστ της Πάτρας") και του Δημοτικού Ωδείου

- Προσφορές στο βιβλιοπωλείο "Πρωτοπορία" που θα ανακοινωθούν και από το βιβλιοπωλείο μέχρι τις 5 Νοεμβρίου.

- 50% έκπτωση για σπουδές στα τμήματα της "Πολυφωνικής Χορωδίας - Αχαϊκού Ωδείου" για τις ηλικίες μέχρι 18 ετών.

- 30% έκπτωση για σπουδές στη σχολή βιολιού του "Ωδείου Πατρών - Φιλαρμονικής Εταιρείας"

- Προσφορά από την εταιρεία προϊόντων ηλεκτρονικού εμπορίου "Web City" που θα οριστικοποιηθεί προσεχώς (πληροφορίες τηλ. 061 271 340)

Στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα θα ανακοινωθούν αντίστοιχες συνεργασίες με εκδοτικούς οίκους, βιβλιοπωλεία, ωδεία, εταιρείες σχετικές με το Ίντερνετ, γκαλερί, ακόμα και με επιλεγμένα στέκια της πόλης.

Αυτονόητο είναι πως από τη στιγμή που θα γίνετε μέλος αυτής της καινούριας ομάδας, για οποιαδήποτε καινούρια πρότασή μας θα ενημερώνετε τόσο μέσω του περιοδικού όσο και - αν είναι κάτι πιο "επείγον" - με ξεχωριστή αλληλογραφία. Επίσης σε περίπτωση που το επιθυμείτε, τα στοιχεία σας θα μπορούν να είναι διαθέσιμα για ενημέρωσή σας από οποιοδήποτε άλλο πολιτιστικό φορέα της Πάτρας και όχι μόνο.

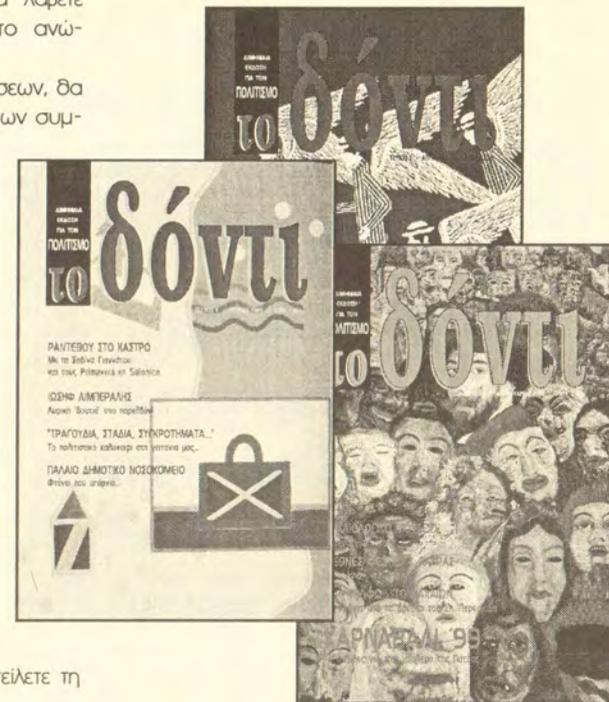
Από την πλευρά μας μπορούμε να δεσμευτούμε

ότι από τη στιγμή της εγγραφής σας, θα λάβετε τη σχετική κάρτα σε χρονικό διάστημα το ανώτερο τριών εβδομάδων.

Επίσης για την αποφυγή τυχόν παρεξηγήσεων, θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι η τήρηση των συμφωνιών που έχει κάνει το περιοδικό με τους συνεργαζόμενους φορείς, ανήκει στην αποκλειστική ευθύνη των φορέων αυτών.

Η αξιοποίηση των προνομίων που εξασφαλίζετε με την "ενισχυμένη" συνδρομή θα γίνεται μόνο με την επίδειξη της κάρτας και (αν ο συνεργαζόμενος φορέας το επιθυμεί) με την καταγραφή του προσωπικού σας αριθμού ή/και των στοιχείων σας.

Παράλληλα οφείλουμε να διασφαλίσουμε και τους φορείς από κατάχρηση της κάρτας των προσφορών. Ετσι, το περιοδικό διατηρεί το δικαίωμα ακύρωσης ισχύος της κάρτας για τον κάτοχο της οποίας θα διαπιστωθεί ότι καταπατά συστηματικά τον προσωπικό της χαρακτήρα. Δεν έχετε, λοιπόν, παρά να συμπληρώσετε τα στοιχεία σας στην παρακάτω φόρμα και να αποστείλετε τη συνδρομή σας.

Συμπληρώστε με κεφαλαία και ταχυδρομείστε στη διεύθυνση: Αλεξ. Υψηλάντου 229, 26222, Πάτρα

• ΟΝΟΜΑ	• ΕΠΩΝΥΜΟ	
• ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ (οδός, αριθμός)	• Τ.Κ.	
• ΠΟΛΗ / ΠΕΡΙΟΧΗ		
• ΤΗΛ.	• FAX	
• E-MAIL	• WEB SITE	
• ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ / ΙΔΙΟΤΗΤΑ	• ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	
• ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ (κυκλώστε)		
TACHYDROMIKH EΠITAGH	TPAΠEZIKH EΠITAGH	KATATHESH
• ΕΙΔΟΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ (κυκλώστε)		
ΑΠΛΗ	"ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ"	
• ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ		
• ΕΠΙΘΥΜΕΙΤΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΑΣ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΕ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ - ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ; (κυκλώστε)		
ΝΑΙ		ΟΧΙ

Πελοποννησιακός τοπικός οίνος

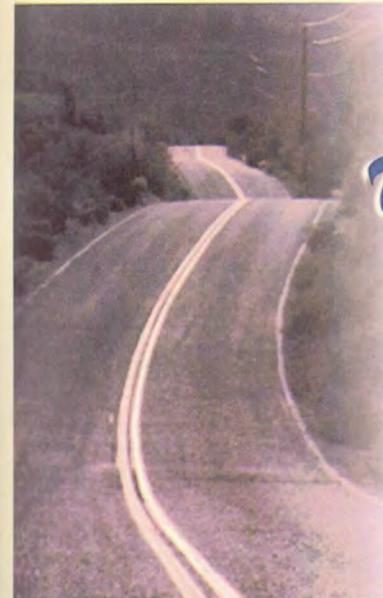
Ένα εξαιρετικό λευκό, ξηρό κρασί με πλούσιο φρουτώδες άρωμα και φρέσκια δροσερή γεύση. Ένα κρασί που δημιουργήθηκε το 1991 από την ΑΧΑΪΑ - CLAUSS όταν ξεχώρισε από τον Πελοποννησιακό Αμπελώνα, τις διαλεκτές ποικιλίες Ημιορεινός Ροδίτης Αχαΐας και Chardonnay της Πύλου, χαμηλών στρεμματικών αποδόσεων έως 1200 κιλά. Το αποτέλεσμα, φέρνει απλά τη σφραγίδα του αυθεντικού Πελοποννησιακού Τοπικού Οίνου.

ΑΧΑΪΑ CLAUSS

Από το 1861 Οινοποιεί

ΚΤΕΛ αχαΐας

Ταξιδεύετε με

- ✓ ΣΥΝΕΠΕΙΑ
- ✓ ΑΣΦΑΛΕΙΑ
- ✓ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑ

- ▶ Συνδέουμε την Πάτρα με την Αθήνα, την Θεσσαλονίκη και άλλες πόλεις της Ελλάδος.
- ▶ Υπερσύγχρονα υπερυψωμένα λεωφορεία σας ταξιδεύουν άνετα, γρήγορα και με ασφάλεια στον προορισμό σας.
- ▶ Εμπειρικοί οδηγοί με επαγγελματική συνείδηση.
- ▶ Ακριβείς αναχωρήσεις. Συνέπεια παροχής υπηρεσιών.

EXPRESS ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ Πάτρα - Αθήνα
ΟΛΕΣ τις ημέρες της εβδομάδος.

για τον Επαγγελματία
τον Φοιτητή
όλη την Οικογένεια

ΖΑΪΜΗ 2 & ΟΘΩΝΟΣ ΑΜΑΛΙΑΣ, ΠΑΤΡΑ Πληροφορίες - Εκδοτήρια:
623.886, 623.887, 623.888

Ταξιδέψτε κι εσείς μαζί μας
στις πρωτεύουσες του κόσμου

Οργανώνουμε εκδρομές ποιότητας
στην Ελλάδα και το εξωτερικό

Ειδικά ποιοτικά προγράμματα
για εταιρείες, συλλόγους,
σχολεία, συνδέσμους.

PATRAS TRAVEL

ΟΘΩΝΟΣ ΑΜΑΛΙΑΣ 4, ΠΑΤΡΑ,
ΤΗΛ.: (061) 623.881, 421.165, FAX : 270.780

Υπερόγραφο

Γράφει ο Γιώργος Κοζίας

Στο τέλος ζύρισαν τον πολιτισμό!

Είχαν δεν είχαν τα κατάφεραν. Θέλοντας να πρωτοτυπήσουν στην κοινωνία του θεάματος (μάλλον τους πήρε το κατόπι το φάντασμα του Γκυ Ντεμπόρ) έκαναν το θαύμα. Έπνιξαν το Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας μέσα στην κακομοιρία τους! Φάγανε με την λογική του εμπορίου εδωδιμων αποικιακών επί μια δεκαετία το "Διεθνές". Έδωσαν και πήραν δημοτικοί παράγοντες και παραγοντίσκοι, διευθυντές, παραδιευθυντές, προφεσσοί και παπαγάλοι και το έφτασαν εις τον πάτον της εικόνας τους. Κατ εικόνα και καθ' ομοίωση της μίζερης μικροπολιτικής τους.

Τώρα πλέον αποτελεί την τελευταία προτεραιότητα πολιτισμού για τους ιδύνοντες όλων των δημοτικών παρατάξεων της Πάτρας.

Είπαν και ελάλησαν: Καρναβάλι έχουμε, μασκαράδες διαθέτουμε, τι το δέλουμε το παντεσπάνι. Αντί να πάνε μπρος, πήγαν πίσώκωλα, όπως θα έλεγε ο Λορέντζο Μαβίλης.

Διάλεξαν το καρναβάλι για να προάγουν τον πολιτισμό μας. Επέλεξαν τη λογική του πρόχειρου θεάματος. Τη λογική της μαζορέττας και της καρικατούρας.

Τοποθέτησαν τον πήχυ πιο κάτω, τόσο κάτω που έπιασαν άνδρακα.

Έτσι απηλλαγμένοι από τις ενοχές τους, άβουλοι και μοιραίοι, δίχως Διεθνές Φεστιβάλ, θα πάνε οι έρμοι να διεκδικήσουν πολιτιστική πρωτεύουσα με σερπαντίνες και κολομπίνες. Έλεος!

Στο τέλος αφού κατορθώσουν το ακατόρθωτο, να πάρουν με τις μπάντες και τα δεκατρία ευαγγέλια την πολιτιστική πρωτεύουσα, θα ξυρίσουν τον πολιτισμό κόντρα φιλέτο. Θα τον ξυρίσουν για να γίνει γαμπρός στα μέτρα τους. Θα τον ξυρίσουν γιατί η νύφη τους τον θέλει φρέσκο για το θέαμα των οπτικών ηδονών, το θέαμα της ψεύτικης διακόσμησης, για το πανόραμα ενός σκελετωμένου πολιτισμού...

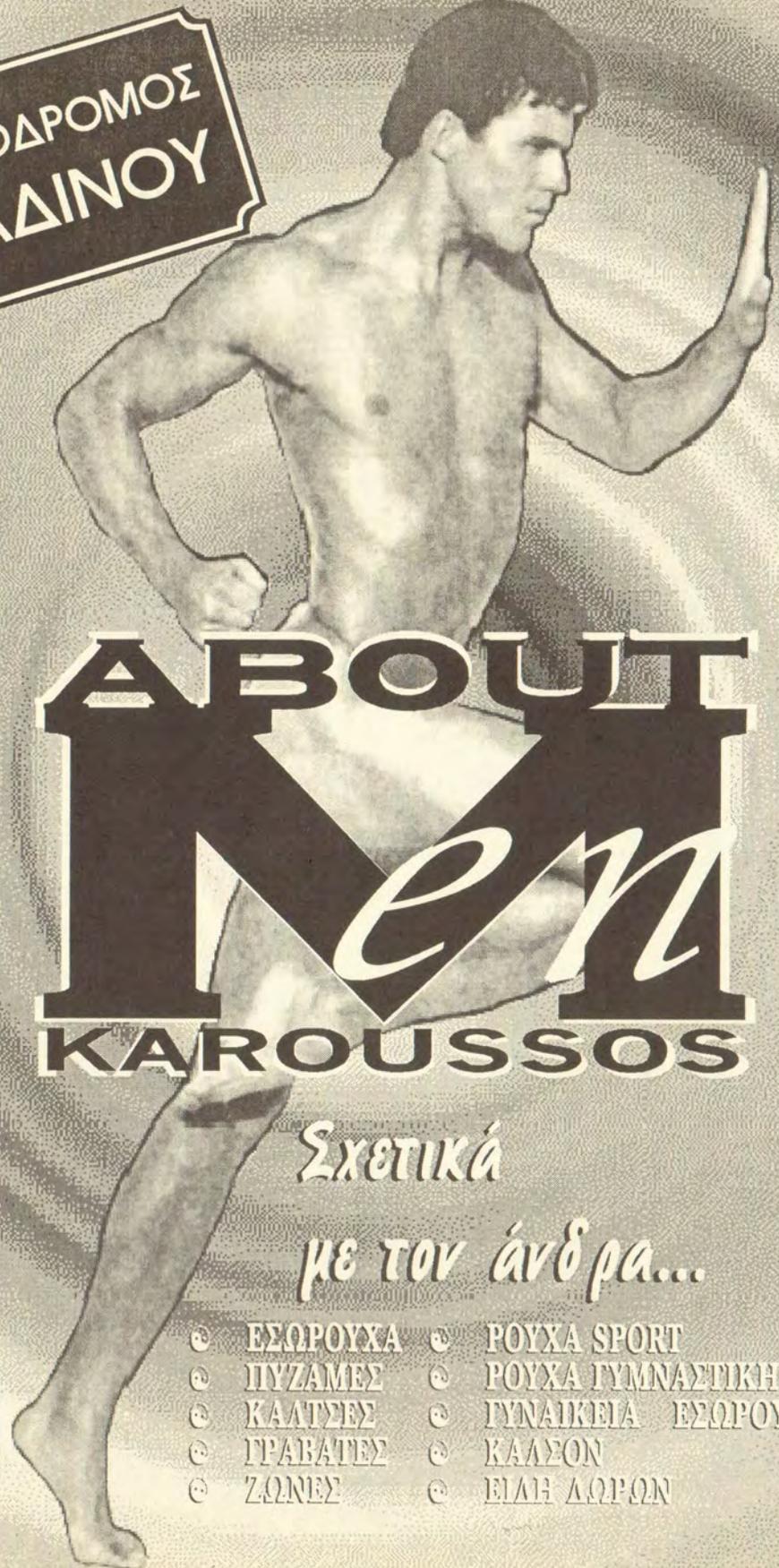
...Ξυπνούν, ξυρίζονται, κι αρχίζουν μεροκάματο το σκοτωμό, όπως κλαδεύεις ή χειρουργείς, μεθοδικά, χωρίς πάθος -

ο πόνος νεκρός σαν τον Πάτροκλο και κανείς δεν κάνει λάθος.

Γιώργος Σεφέρης

Υ.Γ. Δεν πάνε καλύτερα να ψαρέψουν μουρμούρες στην Ψιλή, και γοβιούς στη ...Δεξαμενή, σφηνωμένοι ανάμεσα στα δίχτυα και τα φύκια της πομπής τους...

ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΣ
ΡΑΔΙΝΟΥ

ABOUT Men KAROUSSOS

Σχετικά

με τον άνδρα...

- ΕΣΩΡΟΥΧΑ
- ΠΥΖΑΜΕΣ
- ΚΑΛΤΣΕΣ
- ΓΡΑΒΑΤΕΣ
- ΖΩΝΕΣ
- ΡΟΥΧΑ SPORT
- ΡΟΥΧΑ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ
- ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΣΩΡΟΥΧΑ
- ΚΑΛΣΕΩΝ
- ΕΙΛΗ ΛΩΡΩΝ

ΟΠΑΠ

1958 - ΣΗΜΕΡΑ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΡΓΟ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΑ

E-MAIL

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΞ

Ο ΟΠΑΠ ΣΤΟ INTERNET

www.opap.gr

**Οτι θέλετε να ξέρετε
για τον ΟΠΑΠ...**

...χρήσιμες
πληροφορίες

...και 24ωρη
ηλεκτρονική
επικοινωνία
με ΟΠΑΠ.

**Οτι χρειάζεστε για συμμετοχή
στα ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ του...**

- Ταυτότητα και φυσιογνωμία των παιχνιδιών
- Πως παίζονται (γενικές οδηγίες, κανόνες, βήμα προς βήμα καθοδήγηση)
- Αποτελέσματα διαγωνισμών και κληρώσεων μέχρι και 6 μήνες πριν
- Στατιστικά κίνησης όλων των παιχνιδιών
- Πληροφορίες για επόμενους διαγωνισμούς
- Βαθμολογίες και επόμενες αγωνιστικές πρωταθλημάτων Α', Β', Γ' Εθνικής, Ιταλίας, Αγγλίας, Γερμανίας κ.λπ.
- Προγνώσεις εφημερίδων

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

**...τα τελευταία αποτελέσματα
όλων των παιχνιδιών**

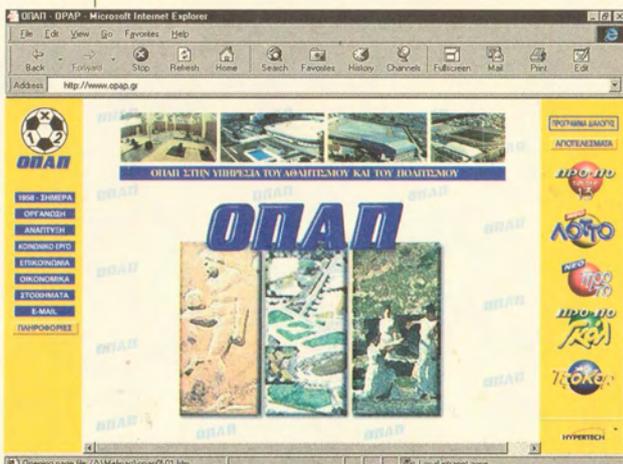
ΔΙΑΛΟΓΗ

- Δωρεάν απόκτηση του προγράμματος διαλογής επιτυχιών όλων των παιχνιδιών

ΠΑΙΞΕ ΚΑΙ ΕΣΥ

- Δοκιμαστικά εκπαιδευτικά παιχνίδια

...και πλούσιο φωτογραφικό υλικό.

ΟΠΑΠ

Στην υπηρεσία του Αθλητισμού
και του Πολιτισμού